

National and University Library
National und Universitätsbibliothek
Bibliothèque Nationale et Universitaire

**IZVJEŠĆE O RADU NACIONALNE I
SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU
ZA GODINU 2008.**

Zagreb, veljača 2009.

UVODNA RIJEČ

Protekla, 2008. godina za Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu ostat će zabilježena po nekoliko iznimno važnih događaja. Na prvom mjestu je međunarodno priznanje hrvatskoga jezika, ostvareno na poticaj Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Slijedi konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica (CENL), koja je prvi put održana u Hrvatskoj, u Zagrebu (od 24. do 27. rujna) te obilježavanje 500. obljetnice rođenja klasika hrvatske književnosti Petra Zoranića i Marina Držića.

Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika

Iako se borba za međunarodno priznanje hrvatskog jezika vodila gotovo od narodnog preporoda, a posebno je bila snažna od osamostaljenja Hrvatske, tek je jasno oblikovan zahtjev koji je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu početkom 2008. uputila međunarodnom tijelu za norme ISO 639-2 Registration Authority za međunarodnim priznanjem hrvatskoga jezika, doveo do rješenja koje s pravom smatramo povijesnim. Toj se inicijativi pridružio i Hrvatski zavod za norme, a pokrenuto je i usuglašavanje zahtjeva s Narodnom bibliotekom Srbije i s Institutom za standardizaciju Srbije. Zajednički je zahtjev ovih ustanova prihvaćen, a odluka o novim nazivima i kodovima hrvatskog i srpskog jezika počela se primjenjivati od 1. rujna 2008. Otada, u međunarodnu klasifikaciju jezika ulaze dva odvojena jezika: *hrvatski jezik* (s kodom *hrv*) i *srpski jezik* (s kodom *srp*). Nevažećom je proglašena dotadašnja oznaka *scr* (*Serbo-Croatian-Roman*), odnosno *scc* (*Serbo-Croatian-Cyrillic*).

Primjena novoga koda omogućit će jednoznačnu identifikaciju hrvatskih fondova u svjetskim knjižnicama i međunarodnim bibliografskim bazama podataka. Time je ostvareno prevažno postignuće za hrvatsku pisanu riječ, a hrvatski jezik, to najvažnije obilježje hrvatskoga nacionalnog identiteta, dobio je ravnopravan međunarodni suvereni položaj.

Vezano uz međunarodno priznanje hrvatskoga jezika, tijekom druge polovice 2008. godine Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu pokrenula je niz aktivnosti kojima je hrvatsku javnost izvijestila o tom, za hrvatski narod povijesnom događaju. Dizajner Boris Ljubičić osmislio je vizualno rješenje plakata koji je podijeljen narodnim, fakultetskim i sveučilišnim knjižnicama te, u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, osnovnim i srednjim školama u Hrvatskoj.

Raspisan je i natječaj za izradu pisanog i likovnog uratka na temu "Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika", na koji se prijavilo 39 autora. Ocjenjivački sud (Nikola Albaneže, Srećko Lipovčan i Hrvojka Mihanović Salopek) prvu je nagradu dodijelio Anđeli Ljubas iz Zagreba, drugu Hrvoju Iviću, također iz Zagreba, a treću Marini Čevizović iz Siska. Novčane nagrade osigurala je *Zaklada dr. Ivan Šreter*. Nagrade najboljima, kao i priznanja svim sudionicima, dodijeljeni su na svečanosti održanoj 11. studenoga 2008. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Zagrebačka filharmonija u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu održala je 7. studenoga 2008., povodom Međunarodnoga priznanja hrvatskoga jezika, svečani koncert u prepunoj Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog.

Predavanje akademika Radoslava Katičića pod nazivom *Identitet hrvatskoga jezika*, održano 30. rujna 2008. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, bilo je važan prinos u obilježavanju toga značajnoga postignuća.

22. konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica

Zaklada Konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica okuplja 48 ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica iz 46 zemalja. Cilj joj je kroz brojne programe i projekte promicati ulogu nacionalnih knjižnica koje čuvaju i omogućavaju pristup svijetu znanja i informacija te pristup nacionalnoj kulturnoj baštini Europe. Jedan od takvih projekata svakako je *Europska knjižnica* (The European Library – TEL), koje je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu aktivna članica od 2005. Iz Europske knjižnice razvija se i *Europeana*, Europska digitalna knjižnica, višejezično mjesto pristupa digitalnim izvorima u europskim kulturnim ustanovama. Ova inicijativa uključuje i muzeje, archive i ostale vlasnike sadržaja kulturne baštine.

Zagrebačkom skupu CENL-a, od 24. do 27. rujna, nazočila su 44 ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica. Riječ je o skupu najistaknutijih knjižničarskih stručnjaka, najvažnijem skupu takve vrste koji je ikada održan u Hrvatskoj. To je ujedno bila i jedinstvena prigoda u kojoj su ravnateljima europskih nacionalnih knjižnica predstavljena stručna i znanstvena dostignuća na području hrvatskog knjižničarstva, a gosti su se, uza stručne programe, upoznali s poviješću i sadašnjim radom Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, ali i s kulturnom baštinom Zagreba i Hrvatske.

Obljetnice

Dok smo tijekom 2007. obilježavali 400. godišnjicu vlastite ustanove, godina 2008. bila je posvećena obljetnicama dvaju velikana hrvatske književnosti. Dvjema izložbama, te njima pripadajućim katalogima, proslavljali smo 500. obljetnicu rođenja Petra Zoranića i 500. obljetnicu rođenja Marina Držića.

Zbog važnosti tih obljetnica i iznimno snažnog odjeka u javnosti, obje su izložbe gostovale u više knjižnica i izložbenih prostora diljem Hrvatske. Izložbu *Petar Zoranić i njegov zadarski krug* tako su mogli posjetiti Zadranjani (Narodni muzej, Gradska loža), Šibenčani (Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić"), Puljani (Gradska knjižnica i čitaonica), Varaždinci (Gradska knjižnica i čitaonica "Metel Ožegović"), Vukovarci (Gradska knjižnica i čitaonica) te, naposljetku, i Čakovčani (Knjižnica "Nikola Zrinski"). Izložba *Stav'te Držića u knjiž(n)icu*, osim u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, bila je postavljena još i u Gradskoj knjižnici i čitaonici Pula te u Gradskoj knjižnici "Juraj Šižgorić" u Šibeniku.

Izložba Petar Zoranić i njegov zadarski krug

Izložbu povodom 500. obljetnice rođenja Petra Zoranića, velikoga renesansnoga hrvatskoga književnika koji je prvim hrvatskim romanom *Planine* postavio temelje hrvatskoga književnog stvaralaštva, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu organizirala je u suradnji sa Sveučilištem u Zadru.

Na izložbi su predstavljeni književni i umjetnički opusi Petra Zoranića i njegovih zadarskih suvremenika i sugradana: Šimuna Kožičića Benje, Andrije Medulića, Brne Karnarutića, Šimuna Budinića i Jurja Barakovića. Izložena su i njihova poprsja, autor kojih je akademski kipar Ratko Petrić. Uz pretiske romana *Planine* te izbor iz literature o Zoraniću i njegovim suvremenicima, izložbom se predstavlja preslika rukopisa donedavno nepoznate Zoranićeve ekloge pohranjene u Zbirci rukopisa i starih knjiga NSK.

Izložba Stav'te Držića u knjiž(n)icu

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu je, u godini obilježavanja 500. obljetnice rođenja Marina Držića, jednog od najvećih hrvatskih pisaca renesanse koji je vrhunac svog stvaralaštva ugradio u dvije komedije – *Dundo Maroje* i *Skup*, djela koja su i dan-danas, nakon pola tisućljeća, itekakò aktualna, pripremila prigodnu izložbu pod nazivom *Stav'te Držića u knjiž(n)icu*. Izložba predstavlja izbor iz Držićeva opusa te izbor iz različitih priloga objavljenih o njegovu djelu.

Vrijedne prinove

Od osobito vrijedne prinovljene građe u Zbirci rukopisa i starih knjiga izdvajamo knjige: Antonino da Firenze. *Summa theologica* (Venetiis : Andrija Paltašić, 21. travnja 1485.); Dionysius Halicarnassensis. *Scripta quae extant omnia et historica et rhetorica* (Francofurti, 1586. – prev. Andrija Dudić); Hieronymus Megiser. *Dictionarium quatuor linguarum, videlicet Germanicae, Latinae, Illyricae (quae vulgò Sclavonica appellatur) & Italicae, sive Hetruscae* (Graecii Styriae, 1592.); Balthasar Hacquet. *L'Illyrie et Dalmatie, ou moeurs, usages et costumes de leurs habitans et de ceux des contrées voisines, ... augmenté d'un mémoire sur la Croatie militaire* (Paris, 1815.); i Thomas Allason. *Picturesque views of the Antiquities of Pola in Istria* (London, 1819.) te dva rukopisa: Nicolas de Lyre. *Postilla in Apocalypsim* (Kotor, 26. rujna 1438.; prepisao Ivan Lukšić); i Ivan Gamzić *Hrvat. Novixenium Serenissimo Principi Domino Ferdinando Archiduci Austriae* (1609.).

Među prinovama u Grafičkoj zbirci ističemo nekoliko crteža, u prvom redu velikana hrvatske likovne umjetnosti. To su crteži Celestina Mate Medovića *Djevojka koja sjedi*; Miroslava Kraljevića *Studija lica*, Aleksandra Srneca *Kompozicija, tuš* i crtež ozaljskog krajolika Slave Raškaj. Posebno je vrijedna i knjiga Josepha Lavalleea *Voyage pittoresque et historique de l'Istrie et Dalmatie* (Paris, 1802.), nastala na temelju pedeset akvarelnih crteža Louisa François Cassasa izradenih na putovanju Istrom i Dalmacijom 1782. Jadransku obalu od Istre do Boke Kotorske prikazuje i litografija B. Linassija *Panorama della Costa e delle Isole di Dalmatia* (Trieste, 1851.).

Zbirka zemljopisnih karata i atlasa bogatija je za dvadesetak starijih zemljovida od kojih izdvajamo Coronellijeve *Iso del Dalmatia diuise ne suoi contadi parte occidentale* (Venezia, oko 1690.) i *Contado di Sebenico* (Venezia, 1708.), Cassinijev *La Dalmazia con le isole adiacenti* (Roma, 1792.) te *Dalmatia et regiones adjacentes, Croatia, Bosnia, Slavonia, Servia, Albania, accurate descriptae* P. C. Monatha (Norimbergae, oko 1730.). Vrijedna je prinova i stari pomorski atlas *Description géographique du Golfe e Venise et de la Moree* J. N. Bellina (Paris, 1771.).

Zbirci muzikalija i audiomaterijala darovana je ostavština hrvatskoga skladatelja i dirigenta Emila Cossetta, koja sadrži brojne rukopisne i tiskane muzikalije, knjige o glazbi, koncertne programe, fotografije, dokumente i dr.

Inozemna Croatica

Tijekom 2008. godine u zbirku Inozemna Croatica izdvojeno je 1.097 knjiga što je u odnosu na 2007. godinu povećanje za 11,6 posto. Nastavilo se raditi na reviziji fonda tzv. iseljeničkog tiska. Uredene su donacije Ivana Pavlekovića i Adama Eterovicha te zaprimljena donacija Mirka Meheša.

Knjižnični sustav

Implementacija knjižničnog sustava *Voyager* provedena je prije dvije godine i od tada se knjižnično poslovanje odvija na ovome knjižničnom softveru, ali uz neke otvorene probleme, npr., korištenje hrvatskih diakritičkih znakova. Plan implementacije za ostale hrvatske sveučilišne knjižnice trebao se izraditi u suradnji s njihovim ravnateljima, no, nažalost, došlo je do zastoja u suradnji.

U međuvremenu *Voyager* postaje vlasništvo tvrtke Ex Libris, koja je Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, kao financijeru, ponudila mogućnost zamjene *Voyagera* knjižničnim programom *Aleph*.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu organizirano je predstavljanje *Alepha* na koje su pozvani i predstavnici svih hrvatskih sveučilišnih knjižnica. Na temelju predstavljanja funkcionalnosti *Alepha* i njegovoga konzorcijskog potencijala, zaključeno je da je *Aleph* prilagodljiviji, da rješava probleme diakritičkih znakova te da je ovaj programski paket kvalitetno rješenje za potrebe hrvatskih sveučilišnih knjižnica.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, kao nositelj *Ugovora s Endeavorom* (Ex Librisom), uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, razmatrala je mogućnost prihvaćanja ponude Ex Librisa o zamjeni *Voyagera Alephom*, uz ranije ugovorene uvjete i bez dodatnih financijskih ulaganja. Tijekom godine 2008. počela je razrada terminskog plana implementacije upoznavanjem knjižničnog osoblja sa softverom *Aleph* u cilju stvaranja pretpostavki važnih za donošenje konačne odluke o jedinstvenome knjižničnom softveru.

Knjižnica otvorenih vrata – 24 sata

Usluga *Knjižnica otvorenih vrata – 24 sata* opravdala je tijekom 2008. svoj početni entuzijazam. Ovu knjižničnu uslugu koristilo je 26.907 korisnika, što je za 22 posto više u usporedbi s 2007.

Ravnatelji europskih nacionalnih knjižnica, prigodom održavanja CENL-a u Zagrebu, odali su priznanje Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu na tom vrijednom postignuću i izrazili želju da u svojim knjižnicama ostavare sličan program upravo prema iskustvu hrvatske nacionalne knjižnice.

Znanstveni i razvojni projekti

U Knjižnici se prepoznaje važnost znanstvenoga, istraživačkog i razvojnog rada kao i nužnost njezine bolje prilagodbe potrebama korisnika, što je u skladu s međunarodnim standardima i dobrom praksom svih značajnih svjetskih knjižnica.

Na poticaj glavnog ravnatelja prvi put je uvedena institucija znanstvenih novaka. Od 1. travnja 2008. na projektu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske *Izrada modela vrednovanja znanstvenog rada za sva znanstvena područja (132-000000-1489)* radi dvoje znanstvenih novaka. Zapošljavanjem znanstvenih novaka otvara se dodatna mogućnost razvoja knjižnične djelatnosti kao jedne od osnovnih disciplina informacijskih znanosti.

Tijekom godine 2008. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu dobila je potporu i za nekoliko razvojnih projekata. Ministarstvo kulture Republike Hrvatske odobrilo je prijedloge projekta *Stare hrvatske novine* i *Pilot-projekt portala starijih hrvatskih humanističkih časopisa*. Radi funkcionalnosti ova su dva projekta objedinjena u *Portalu starih hrvatskih serijskih publikacija*. Nacionalna zaklada za znanost odobrila je pak razvojni projekt *Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost*.

Na natječaj Ministarstva kulture Republike Hrvatske prijavljeni su prijedlozi projekta: *Hrvatska glazbena baština u zvuku – digitalizacija najstarijih gramofonskih ploča na 78-okretaja* i *Znanstvena baština 19. i 20. stoljeća – digitalizacija najstarijih doktorskih disertacija Sveučilišta u Zagrebu iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*.

Knjižničari su aktivno sudjelovali u mnogobrojnim strukovnim aktivnostima u Knjižnici, prisustvovali većem broju domaćih i međunarodnih skupova (vidjeti poglavlje *Međunarodna suradnja*), a prinos međunarodnoj suradnji dali su projektima, članstvom u strukovnim organizacijama i izravnom suradnjom s pojedinim knjižnicama. *Popis objavljenih radova djelatnika Knjižnice iz područja knjižničarstva i informacijskih znanosti* (vidjeti *Prilog 5*) svjedoči o spomenutim aktivnostima, kao i popis održanih predavanja i izlaganja na strukovnim skupovima (vidjeti *Prilog 6*).

Pretisci vrijedne baštine

U sunakladništvu Naklade Erasmus te Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i Sveučilišta u Zadru objavljen je i četvrti svezak pretiska prvih novina na hrvatskom jeziku *Kraljski Dalmatin = Il Regio Dalmata* koje su izlazile u Zadru od 1806. do 1810. Time je nastavljen veliki nakladnički pothvat očuvanja, dostupnosti i promicanja hrvatske pisane kulturne baštine. Urednik svih dosad objavljenih svezaka je prof. dr. sc. Tihomil Maštrović.

Zaštita kulturne baštine

Skrb o zaštiti kulturne baštine Knjižnica provodi kroz spomenute razvojne projekte. Također, u sklopu programa digitalizacije i zaštite fonda, proteklih je godina Knjižnica obavila niz poslova na uspostavljanju redovitih aktivnosti digitalizacije najvažnije, osobito ugrožene i iznimno tražene građe hrvatske kulturno povijesne baštine, poglavito u sklopu *Programa zaštite starih hrvatskih novina*.

Kroz *Program zaštite i očuvanja knjižnične građe koja ima svojstvo kulturnog dobra* Knjižnica skrbi i o građi baštinskih knjižnica, ponajprije onih u sastavu vjerskih zajednica. Tako je, među ostalim, predložen cjelovit plan uređenja knjižnice Samostana sv. Frane u Šibeniku. Knjižnica posjeduje preko 11.000 svezaka knjiga, a posebnu vrijednost daju joj zbirka inkunabula (161) i zbirka kodeksa (150), među kojima je i *Liber Sermonum* u kojem se nalazi čuvena *Šibenska molitva*. Po broju inkunabula druga je u Dalmaciji, a četvrta u Hrvatskoj. Osobito je vrijedna i zbirka od oko 3.000 svezaka rijetkih knjiga (1501.-1800.), a među njima se ističu *cinquecentine* hrvatskih latinista. Iznimnim zalaganjem djelatnika Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu uspješno je obavljena prva faza uređenja koja je obuhvatila najnužnije konzervatorsko restauratorske radove i izmještanje građe u privremenu čuvaonicu.

Kongresni centar

Izradom dokumentacije za projekt "Privodenje namjeni Kongresnog centra Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu" ostvareni su značajni pomaci na izgradnji Kongresnog centra. Cjelovit projekt sastoji se od devet segmenata (arhitektonski projekti, elektroinstalacijski, strojarski, vodoinstalaterski, statička kontrola, klimatizacija, zaštita od požara i dr.), a izradila ga je projektantska kuća "Neidhardt arhitekti" d.o.o., Zagreb. Projekt je u fazi ishodjenja svih propisanih suglasnosti. Kada bude završen, Kongresni centar NSK obogatit će novim mogućnostima znanstvene i stručne aktivnosti Knjižnice, ali također i Sveučilišta u Zagrebu kao i šire zajednice.

Prvo organizirano stručno-edukacijsko zajedničko putovanje djelatnika NSK

U organizaciji Odsjeka za odnose s javnošću, 5. travnja 2008. organiziran je posjet djelatnika NSK Vukovaru i Iloku. Bilo je to stručno-edukacijsko putovanje motivirano spoznajom kako je vukovarska žrtva uza sve drugo i nemjerljiv prinos ozbiljenju hrvatskoga kulturnoga identiteta u slobodi. Na put je krenulo 63 djelatnika, koji su posjetili vukovarsku bolnicu i razgledali njezin memorijalni dio. Izaslanstvo NSK na čelu s Glavnim ravnateljem NSK prof. dr. sc. Tihomilom Maštrovićem položilo je vijenac uz Križ na Dunavu. Isto je tijekom dana učinjeno i na Spomen groblju u Vukovaru i na Ovčari.

U gradu koji još uvijek nosi vidljive ožiljke stradavanja, djelatnici su posjetili lijepu i funkcionalnu, iznova uređenu Gradsku knjižnicu u Vukovaru, Dvorac Eltz, te Franjevački samostan i crkvu u Vukovaru. Ambiciozno osmišljenim planom u Iloku je posjećena crkva sv. Ivana Kapistrana, Gradska knjižnica, Muzej grada Iloka i dvorac Odelaschi, te podzemni iločki vinski podrum.

Ljubazni domaćini u Vukovaru i Iloku primili su sa zahvalnošću i odobravanjem posjet djelatnika središnje hrvatske knjižnice, a djelatnici NSK su, svi odreda, posvjedočili o svojim vrlo snažnim dojmovima. Vukovarskim putovanjem uspostavljena je vrlo vrijedna kulturna poveznica, a možda i model za jedan novi vid djelovanja hrvatske središnje knjižnice.

Prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

NABAVA

Dvojna funkcija Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu ogleda se u izgradnji njenih temeljnih zbirki, nacionalne i sveučilišne. Zajamčena se izgradnja nacionalne zbirke osigurava temeljem Zakona o knjižnicama iz godine 1997., prema kojem su hrvatski izdavači/nakladnici dužni dostavljati Knjižnici kako tiskanu tako i sve ostale vrste građe, uključujući i elektroničku građu.

Knjižnica je ponajprije obvezna izgraditi sveukupnu nacionalnu zbirku *Croatica*, tekuću i retrospektivnu. Ona uključuje sve što je objavljeno na hrvatskome povijesnom prostoru, bez obzira na državne granice, što je napisano hrvatskim jezikom i što se bilo kojim vidom odnosi na Hrvatsku i Hrvate. Taj se dio zbirke upotpunjuje kupnjom, zamjenom i dogovorenim darom pojedinaca i ustanova iz zemlje i inozemstva.

Izgradnja i upravljanje zbirkom domaćih i inozemnih stručnih i znanstvenih izvora u sklopu Sveučilišta u Zagrebu, značajka je sveučilišne funkcije. Ta je zbirka podrška procesu izobrazbe, znanstvenim i istraživačkim aktivnostima na Sveučilištu, a potom i široj znanstvenoj zajednici.

Potpunost se nacionalne zbirke pokušava ostvariti i što djelotvornijom identifikacijom, preuzimanjem, obradom i pohranom mrežnih publikacija (projekt DAMP) s hrvatskoga mrežnog prostora, a kontinuiranom pretplatom i konzorcijskim pristupom elektroničkim izvorima (komercijalnim bazama podataka i elektroničkim časopisima) osigurava se raspoloživost relevantnih znanstvenih informacija za sveučilišnu i znanstvenu zajednicu.

Izgradnja fondova: opći i posebni

Fondovi se po načinu izgradnje, obradi i organizaciji dijele na opće (opće-znanstvene) i posebne fondove (zbirke građe posebne vrste). Odjel za nabavu procesuiraju građu općeg tipa (iznimka su službene publikacije, koje su posebnog karaktera, a procesuiraju se, djelomično, kao dio općeg fonda). Prinovljena se građa usmjerava na lokacije pohrane i dostupnosti: Zatvoreno spremište (unikati, arhivski primjerci i dublete), Čitaonice sa slobodnim pristupom građi (stručno znanstvena i ispitna literatura), Opću referentnu zbirku, Čitaonicu periodike, Profesorsku čitaonicu, Zbirku za knjižničarstvo te Zbirke građe posebne vrste (Zbirku starih i rijetkih knjiga i rukopisa, Grafičku zbirku, Zbirku zemljopisnih karata te Zbirku muzikalija i audiomaterijala).

Prioriteti u nabavi

nacionalna zbirka

- ažurnost, sveobuhvatnost, potpunost
- nabava građe *Croatica* objavljene u inozemstvu
- popunjavanje praznina u fondu (antikvarna *Croatica*)

sveučilišna zbirka

- ažurirana ispitna literatura u skladu s Bolonjskom deklaracijom
- referentni izvori (opći i prema pojedinim poljima znanosti)
- osiguranje pristupa bazama podataka ključnim za pojedine znanstvene grane.

NACIONALNI FOND

Obvezni primjerak

Svi su se poslovi odvijali u skladu s planom i programom rada. Povećan je ukupan priljev građe, posebno omeđenih publikacija (knjiga), što ukazuje kako na povećanje hrvatske izdavačke produkcije tijekom 2008. godine (18 posto u odnosu na 2007. godinu) tako i na djelotvornost komunikacije s izdavačima obveznicima.

Porast priljeva građe iziskivao je dodatne napore, posebno za knjižničare koji rade poslove prihvata i raspačavanja (Prijem i otprema), signiranja i inventarizacije te ažurne reklamacije svih vrsta građe. S istim brojem zaposlenika prinove se posljednjih godina stalno povećavaju (2001. pristiglo je 3.676 obveznih primjeraka knjiga, dok je samo u prvom polugodištu 2008. pristiglo 3.778 naslova, a ukupno do kraja godine 7.388).

Obuhvat prinovljene građe prema vrsti

Knjige

Tijekom 2008. pristiglo je obveznim primjerkom 7.388 (6.470/2007.) naslova tiskanih knjiga, a nabavljeno je još 228 naslova s impresumom iz prethodnih godina. Aktivno se provjeravala redovitost pristizanja i potpunost obveznog primjerka. Telefonom, elektroničkom poštom, osobno i dopisima kontaktiran je 571 izdavač, reklamirano 3.160 naslova od čega je 1.941 pozitivno riješen.

Tako je u fond uvršteno 14.776 omeđenih publikacija, 7.388 unikata i 7.388 arhivskih primjeraka što je za oko 18 posto više nego u 2007.

Serijske publikacije

Časopisi

Tijekom 2008. prinovljeno je 1.467 naslova hrvatskih časopisa (u Modulu serijske kontrole evidentirano je 9.899 pojedinačnih jedinica x 2 (unikat i arhivski primjerak) što je 19.798 svezaka). U odnosu na godinu 2007. povećanje iznosi 5 posto. Evidencija pojedinoga broja svakoga časopisa vidljiva je u mrežnom katalogu NSK-WebVoyager, tako da korisniku žurno pruža informaciju o pristiglom broju, a istodobno je u funkciji zapisa o posjedovanju i primjerku te domješta kontinuitetu periodike u katalogizaciji.

Podaci o potpunosti pristizanja i tekućim i novim naslovima dvostruko se provjeravaju: na Prijemu (ulaz građe), na serijskoj kontroli te u suradnji s ISSN uredom. Evidentirano je 69 novih naslova, koje NSK dosad nije dobivala. Naglašeno se skrbilo o redovitosti pristizanja i potpunosti periodičkih cjelina, tako da je ovdje reklamacija svakodnevna. Prioritet je posao provjere pristizanja onih naslova hrvatskih časopisa koji se uvrštavaju u tekuće bibliografije (Niz B i Niz C) zbog ažuriranja podataka (800 naslova).

Novine

Ukupno je zaprimljen 271 naslov, odnosno 44.760 jedinica (22.380 x 2, unikat i arhivski primjerak tjednika, dnevnika i službenih publikacija – sva izdanja), što je 12 posto više nego 2007. (19.323 x 2/2007.). Registrirano je 27 novih naslova.

Sitni tisak

Inicijalnim razvrstavanjem građe i selekcijom obveznog primjerka u ovu je kategoriju građe, dokumentarnog karaktera, izdvojena 1.473 x 2 jedinica omeđene građe (brošure,

slikovnice, radne bilježnice, programi, upute), a 2.611 x 2 (oglas, reklamni materijali, obrasci i sl.) jedinica izdvojeno je unutar svih drugih vrsta, uključujući i serijske publikacije.

Doktorske disertacije i magistarski radovi

Zbirka doktorskih i magistarskih radova paradigma je zbirke u svakomu visokoškolskomu knjižničnom sustavu. Pristiglo je i inventarizirano 819 disertacija i 1.360 magistarskih radova hrvatskih sveučilišta (90 posto Sveučilišta u Zagrebu). Od toga je 341 naslov (doktorski radovi – 46; magistarski radovi – 295) pristiglo i na CD-ROM-u, kao elektroničkoj inačici tiskanog rada. Dodatno je prihvaćena i pohranjena u priručno spremište redovna pošiljka disertacija Rektorata Sveučilišta u Zagrebu (299 jedinica građe).

Raspačavanje obveznog primjerka u sveučilišne knjižnice u sustavu obveznog primjerka

Svakodnevno se dopremala, otvarala, razlagala i evidentirala svekolika knjižnična građa (301.324 jedinica knjižnične građe), kao i cjelokupna pošta pristigla u Knjižnicu. U znanstvene i sveučilišne knjižnice (6), koje temeljem Zakona dobivaju obvezni primjerak, razvrstano je i odaslano: 58.895 jedinica obveznog primjerka knjiga, brošura, AV građe i elektroničkih publikacija, 59.550 svezaka časopisa i sitnog periodičkog tiska te 112.395 jedinica novina, tjednika i službenih listova. Za svaku su pošiljku izrađeni popratni popisi. Tako je u protekloj godini otposlano 986 paketa s 230.841 jedinicom građe teških 46.972 kg.

Popune praznina u hrvatskom fondu/deziderata

Temeljem korisničkih zadužnica i revizijskih popisa, sustavno se nastoje nabaviti jedinice knjižne i periodičke građe koje nedostaju u nacionalnom i općem fondu Knjižnice. Redovito se kontaktira s antikvarijatima i pojedincima (ogledi i ponude) u svezi s popunama praznina pa su tako prinovljena 1.402 sveska hrvatske retrospektivne građe (1835.-1990.), od čega je izdvojeno:

- za unikate i arhivske primjerke 980 svezaka
- za dublete 104 sveska
- ostalo za duplikate i kao zamjena za oštećene, dotrajale i često korištene primjerke knjižnične građe.

Za otkup su pregledana 1.523 naslova starih hrvatskih knjiga, svezaka novina i retrospektivnog sitnog tiska, koji je sadržavao značajne dokumentacijske brošure.

Donacije duplikata, ponude za zamjenu

Neprestano se izrađuje popis duplikata tekuće građe Croatica u koji je tijekom 2008. upisano 1.500 naslova. Popisi duplikata knjiga redovito se dostavljaju na uvid stranim i domaćim knjižnicama radi zamjene. Tijekom 2008. suradnja je ostvarena s 32 knjižnice (vidjeti *Prilog 1*). Na taj je način u zamjenu poslano 875 knjiga, što je u odnosu na 2007. godinu porast od gotovo sedam puta. Knjižnicama s kojima se surađivalo poslano je 459 naslova, odnosno 1.558 brojeva kupljenih serijskih publikacija.

Revizija i otpis knjižnica u sustavu – osnovnoškolskom, visokoškolskom, narodnih i ostalih knjižnica

U skladu s Naputkom o reviziji i otpisu knjiga Ministarstva kulture, kojim su sve knjižnice dužne dostaviti revizijske popise na uvid savjetnicima u Hrvatski zavod za knjižničarstvo na odobrenje i moguć odabir za fondove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, pregledani su popisi iz 39 knjižnica. Ponuđene su 27.942 jedinice, od kojih je pregledano 16.600, a u fond Knjižnice uvršteno 1.943 naslova hrvatske građe (arhivski primjerci, unikati, dublete te zamjena za oštećene i izgubljene primjerke).

Iz tih popisa posebno se izdvaja pregled dvadesetak popisa viškova Knjižnice HAZU s preko 2.500 naslova od kojih je za fondove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu izdvojeno 207 naslova hrvatske starije građe. Neke od tih jedinica su u lošem stanju.

Izlučivanje/preusmjerenje građe na nove lokacije

Po naknadnoj selekciji fondova u Otvorenom pristupu u opći je fond Knjižnice preusmjereno 210 svezaka, a u fond duplikata 148 svezaka knjiga hrvatske i inozemne građe.

Donacije istaknutih pojedinaca

Dovršen je unos podataka o fondu zbirke Frangeš kao posebne zbirke u fondu Knjižnice u knjižnični sustav *Voyager*, u ukupnom opsegu od 4.000 jedinica građe (knjige, časopisi). Građa je signirana prema posebnom nizu signatura, u ukupnom opsegu od 3.261 jedinice (PF = Posebno Frangeš). Izrađen je 3.261 zapis o posjedovanju i 4.000 zapisa o primjerku.

OPĆI I POSEBNI FONDOVI

Kupnjom, zamjenom i darom Odjel za nabavu aktivno sudjeluje u izgradnji općih i posebnih fondova – opće referentne zbirke, zbirke referentne građe vezane uz pojedina znanstvena polja (uključujući i zbirke građe posebne vrste), zbirke priručne, obvezne, dodatne i preporučene literature, zbirke stranih časopisa, zbirke Inozemna Croatica, zbirke iz područja knjižničarstva itd.). Posebna je pozornost usmjerena na popunu temeljnih djela pojedinih znanstvenih disciplina i kritička izdanja.

Protekle je godine kupnjom, zamjenom i darom pribavljeno 13.254 svezaka tiskane knjižnične građe (omedjenih i serijskih publikacija); 341 jedinica elektroničke građe na CD-u (inačice doktorskih disertacija i magistarskih radova, visokoškolskih udžbenika, referentne građe, bio-bibliografskih sadržaja te službenih izvora informacija). Ukupno je pribavljeno 13.595 jedinica tiskane i mjesno dostupne elektroničke građe, što je oko 10 posto manje nego u godini 2007. Smanjen broj jedinica kupljene građe uzrokovan je poglavito primjenom novog Zakona o javnoj nabavi koji je usporavao realizaciju deziderate.

Kupnja

Kupnjom je ukupno prinovljen 4.001 primjerak znanstvenih i strukovnih omedjenih publikacija: 2.930 inozemnih i 1.071 domaćih.

Većina nabavljene građe namijenjena je izgradnji općeznanstvenog fonda Čitaonica s otvorenim pristupom (društvene i humanističke te prirodne i primijenjene znanosti). Građa se nabavlja u skladu s potrebama akademske i znanstvene zajednice, osobito programima ispitne

literature na fakultetima Sveučilišta u Zagrebu i ostalim sveučilištima u Hrvatskoj te u skladu sa strukturom korisnika.

Posebna se pozornost usmjeravala na kupnju izvora gradiva o Europskoj Uniji (pravni sustav, sveučilišni sustav, standardi), multidisciplinarnim i interdisciplinarnim izvorima.

Prednost pri kupnji ima opća i posebna referentna građa kao provjereni informacijski izvor za sva znanstvena i strukovna područja.

Revidiran je popis tiskanih znanstvenih i strukovnih časopisa u skladu s načelom da se izbjegava nepotrebno dupliciranje istoga sadržaja (elektronička dostupnost). Izravnom je pretplatom nabavljeno 457 naslova (1.272 sveska) tekućih inozemnih znanstvenih i strukovnih časopisa.

Pristup inozemnim bazama podataka osiguran je putem CARNet-a i uz financijsku potporu Ministarstva znanost, obrazovanja i športa Republike Hrvatske.

Zamjena

Zamjena publikacija sa srodnim knjižnicama zamišljena je kao oblik međunarodne kulturne suradnje. Suradnja se odvija s pedesetak knjižnica (nacionalne i sveučilišne knjižnice u Europi i Sjevernoj Americi). Za taj su oblik suradnje posebno zainteresirane knjižnice sa slavističkim zbirkama. Dvosmjernim slanjem publikacija programom zamjene osigurava se dostupnost hrvatskih publikacija te poboljšava njihova recepcija u inozemstvu.

Kao podrška Programu zamjene, stalno se izrađuju *popisi duplikata* tekuće građe Croatica u koji su tijekom 2008. upisana 1.902 naslova. Popisi duplikata knjiga redovito se dostavljaju na uvid stranim knjižnicama. Tako je u zamjenu poslano 1.095 knjiga (prema odabiru knjižnica suradnica).

Putem zamjene u fond Knjižnice zaprimljena su 603 naslova inozemne knjige.

Časopisi se za zamjenu uglavnom kupuju, budući da izravnom pretplatom izdavaču osiguravamo ažurnu isporuku knjižnici suradnici. Ukupno je odaslano 459/1.558 naslova/brojeva serijskih publikacija.

Posebno je važna suradnja s Kongresnom knjižnicom iz Washingtona, kojoj se redovito šalju tekući naslovi hrvatskih časopisa (202/1.009 naslova/brojeva). Temeljem toga dobiva se depozitarni primjerak američkih službenih publikacija i drugih dokumenata za Zbirku službenih publikacija.

Dar

U skladu sa svojom nabavnom politikom Knjižnica prihvata darove drugih knjižnica i ustanova u zemlji i inozemstvu te pojedinaca. Na taj način darovana građa podliježe provjeri u fondu i službi razvrstavanja i odabira građe.

Vrijedan su prinos izgradnji fondova Knjižnice knjige iz donacije SABRE – koordinacije za Hrvatsku. Riječ je o veoma kvalitetnim i skupim omedenim publikacijama koje izdaju američka sveučilišta Yale, Harvard, Stanford te o najnovijim američkim visokoškolskim udžbenicima opremljenim elektroničkom inačicom na CD-u. Ta su izdanja dostupna u više primjeraka u Čitaonicama sa slobodnim pristupom građi (892 naslova).

Iz Programa otkupa knjiga knjižnicama znanstvenih i visokoškolskih ustanova te Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, Knjižnica je odabrala i prinovila 302 naslova strukovno znanstvenih knjiga iz tekuće hrvatske nakladničke proizvodnje.

Iz fonda duplikata u 7 županijskih matičnih i drugih knjižnica u ovoj je godini donirano 349 knjiga.

Inozemna Croatica: iseljenički tisak, tisak manjina, prijevodi i sl.

Prema planu, radilo se u skladu s novom koncepcijom zbirke te su dogovoreni kriteriji za obuhvat i sadržaje. U knjižničnom sustavu *Voyager* sva se unijeta građa bibliografski objedinjuje pod oznakom IC (Inozemna Croatica) koju slijedi signatura (*numerus currens*). Taj se dio zbirke upotpunjuje kupnjom, zamjenom i darom pojedinaca i ustanova iz zemlje i inozemstva. Prate se redovito sekundarni informacijski izvori (nacionalne bibliografije i sl.), stručni i znanstveni časopisi i sl., Deutsche Nationalbibliografie (202 naslova), Das Schweiz Buch (3 naslova), Slavic Review (2 naslova) Cervantes (4 naslova), Narodni knihovna Češke Republike (3 naslova), Literatura Automno (2 naslova), Hrvatska misao (1 naslov). Izrađuju se popisi deziderata sa svrhom sustavnog popunjavanja fonda (hrvatski znanstvenici u svijetu, prijevodi hrvatskih autora na strane jezike, iseljenički tisak, tisak hrvatskih manjina, hispanika Croatica, tematske cjeline o Hrvatskoj i Hrvatima). Tijekom 2008. u zbirku Inozemna Croatica izdvojeno je 1.097 novih knjiga, što je u odnosu na 2007. godinu povećanje od 11,6 posto.

Nastavilo se raditi na reviziji bivšeg fonda tzv. iseljeničkog tiska. Utvrđivanjem fizičkoga stanja knjiga, provjere signatura i tematske pripadnosti fondu Inozemna Croatica provjereno je 2.986 naslova, odnosno 5.500 primjeraka. Pregledano je i izdvojeno 315 knjiga koje ne pripadaju fondu Inozemna Croatica. Radilo se uglavnom o knjigama iz srpskoga i slovenskog iseljeničtva.

Za zbirku je naručen 291 naslov knjiga od čega je većina pristigla.

Pregledano je i razvrstano 103 naslova časopisa i 11 naslova novina. Registrirano je 912 jedinica.

Realizirana je 31 narudžba.

Uredene su donacije Ivana Pavlekovića i Adama Eteroviča te zaprimljena donacija Mirka Meheša.

Održava se i nastoji poboljšati i proširiti suradnja s pojedincima i udrugama, kako iz susjednih tako i iz prekomorskih zemalja (Hrvatska matica iseljenika, Hrvatski sabor, Ministarstvo kulture, Društvo hrvatskih političkih zatvorenika, Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji).

Izrada zapisa o posjedovanju i zapisa o primjerku

Izrađeno je 20.886 zapisa o posjedovanju i zapisa o primjerku.

Tehnička oprema građe/zaštita

Sve se omedene publikacije opremaju zaštitnim (crtičnim) kodom, što je učinjeno na 27.039 svezaka knjižnične građe.

OBRADA

U protekloj godini radilo se na svim osnovnim programima planiranim za 2008. Rad u obradi usredotočio se na što bolju primjenu formata MARC21 u formalnoj i sadržajnoj katalogizaciji.

Radna skupina za implementaciju *Voyagera* donijela je više protokola i uputa o radu s različitim vrstama građe.

U *Voyageru* su ispitane i testirane mogućnosti preuzimanja gotovih zapisa za omeđene i serijske publikacije. Koordinirano se radilo na prijedlozima i specifikacijama za mrežni ispis kataložnih jedinica za različite vrste građe.

Organizirano se pristupilo ispravljaju i ujednačivanju bibliografskih i normativnih zapisa nakon dovršene analize o stanju u bazi podataka s posebnim naglaskom na zapise za građu koju Knjižnica ne posjeduje, a zapisi su rezultat kooperativne obrade u ranijem skupnom katalogu *CroList*.

Izrađena je nova inačica *Kriterija odabira obveznog primjerka mrežne građe za obradu i arhiviranje*.

U suradnji s ostalim odjelima izrađeni su dokumenti o radnim procesima: za mikrofilmiranje, za zbirku Inozemna Croatica, knjige koje nisu u računalnom katalogu.

Intenzivno se radilo na poboljšanju zaštite starih hrvatskih novina što je bio primarni cilj i to kroz projekt mikrofilmiranja. U suradnji s pravnom službom Knjižnice, pokrenuta su pitanja o autorskim pravima, i to: o autorskom pravu na mikrofilm; o realizaciji sporazuma između drugih knjižnica i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu oko dopuna dijela građe za kompletiranje naslova koji se snimaju; o autorskom pravu između nakladnika i Knjižnice; o autorskom pravu za zaštitu izvornika te o potrebama usklađivanja Pravilnika o korištenju građe sa Zakonom o autorskim pravima.

Više djelatnika Odjela za obradu sudjelovalo je u analizi stanja za izradu radnih procesa podržanih ARIS-om, a voditelji su predlagali novu shemu odvijanja procesa.

KATALOŽNA OBRADA

Omeđene publikacije

Katalogizacija se obavlja kroz module *Voyagera* nadopunom podataka ili preuzimanjem već gotovih zapisa iz vanjskih izvora kojima se dodaju lokalni podaci. Postupci rada na izvornoj katalogizaciji za omeđene i serijske publikacije kao i način preuzimanja i dopunjavanja podataka za zapise iz vanjskih izvora (trenutno iz vašingtonske Kongresne knjižnice), provode se i doraduju prema potrebi.

Priručnik za katalogizaciju omeđenih publikacija u strojno čitljivom formatu MARC21, verzija 2.0 završen je i pripremljen za objavljivanje.

Katalogizacija

Strana knjiga (tiskana):	4.050
Croatica 1940.-1990.:	118
Inozemna Croatica:	22
Nakladničke cjeline:	637
Doktorske disertacije (tiskane):	746
Doktorske disertacije (CD):	41
Magistarski radovi (tiskani):	1.038
Magistarski radovi (CD):	277

<i>Rekatalogizacija</i>	1.211
<i>Izrada zapisa o posjedovanju i primjercima</i>	2.102
<i>Pregled/redakcija bibliografskih zapisa</i>	6.369

Serijske publikacije i druga neomeđena građa

Nastavljeni su redoviti poslovi s tiskanim i mjesno dostupnim elektroničkim serijskim publikacijama i drugom neomeđenom građom. Prema potrebi, radila se revizija i rekatalogizacija starih zapisa i naslova.

Priređena je novelirana inačica tabličnih uputa za primjenu formata MARC21 za bibliografske zapise za tiskane i mjesno dostupne elektroničke serijske publikacije i drugu neomeđenu građu.

Do završetka pregovora, vezano uz izradu radnog procesa za mikrofilmiranje serijskih publikacija, nastavljena je suradnja s Odsjekom za restauraciju i mikrografiju po dosadašnjem modelu.

Nakon donošenja odluke o zabrani korištenja starih hrvatskih novina, zapisi mikrofilмова u katalogu označeni su tako da su korisnicima dostupni samo zapisi mikrofilмова smještenih u Čitaonici periodike.

<i>Katalogizacija</i>	
Hrvatski časopisi:	148
Strani časopisi:	176
Novine:	49
Mikrofilmovi:	4

<i>Rekatalogizacija</i>	
Hrvatski časopisi:	59
Strani časopisi:	117
Novine:	13

<i>Dopune/promjene</i>	
Hrvatski časopisi:	1.562
Strani časopisi:	586
Novine:	199

<i>Akcesijska obrada</i>	
<i>Časopisi</i>	
- naslova:	2.377
- svezaka:	6.035
<i>Novine</i>	
- naslova:	529
- svezaka:	4.873

Uvez u mape**Časopisi**

- naslova: 2.968

- svezaka: 5.588

Novine

- naslova: 580

- svezaka: 5.556

Ostali poslovi

Izrada predlistova za mikrofilmove: 24

Pregledano kolutova mikrofilmova: 81

Mrežne publikacije

Katalogizacija 597

Dopune/promjene 259

Pregled 250

Rad u arhivu

Prvi put arhivirano: 597

Pregledano (promijenjeni parametri): 1.120

Nadzor sustava za pobiranje:

Info-DAMP: Usporedbe sličnosti pobiranja, pregledano nasl.: 162

Info-DAMP: Pregledavanje velikih pobiranja, pregledano nasl.: 68

Info-DAMP: Automatska provjera dostupnosti mrežne građe, pregledano nasl.: 406

Poslovanje s nakladnicima

Poslane obavijesti o pobiranju građe: 590

Prijave od samih nakladnika (primljene i pregledane): 93

prihvaćeno za obradu i arhiviranje: 75

odbijene prijave: 6

čeka na odgovor nakladnika: 12

Sitni tisak

Građa je razvrstana u skupine unutar zbirke sitnog tiska i obradena. Pripremljen je radni materijal za opis na razini zbirke u računalnom knjižničnom sustavu.

Katalogizacija

- brošure 938

- serijske publikacije 75

Izrada zapisa o posjedovanju 1.680

Ostali poslovi

Kontinuirana tekućih serijskih publikacija: 1.221

Pregled kataložnih jedinica:	989
Signiranje:	1.009
Predmetiziranje (slobodno oblikovane predmetnice):	820
Skupna obrada:	700

SADRŽAJNA OBRADA

Uz redovne poslove sadržajne obrade sve pristigle građe (omeđeni publikacija, serijskih publikacija, mrežne građe i članaka za Niz B), izrađene su upute za primjenu UDK tablica za klasifikaciju književnosti, serijskih publikacija, upotrebu pomoćnih UDK oznaka, kao i upute za oblikovanje i upotrebu vremenskih predmetnih odrednica.

Normativna baza predmetnica

Novi zapisi:	11.004
Redakcija:	3.965
Ispravci:	3.810

Bibliografska baza podataka

Obrada:	25.616
Redakcija:	5.653
Ispravci:	4.460

FORMALNA KATALOGIZACIJA PREGLEDNIH KATALOŽNIH JEDINICA I UPUTNICA

Katalogizacija preglednih kataložnih jedinica za hrvatske i strane autore, jedinstvene stvarne naslove i formalne odrednice obavlja se u Odjelu za obradu unutar Odsjeka za normativni nadzor, Odsjeka za katalogizaciju omeđenih publikacija i Odsjeka za obradu serijskih publikacija.

Odsjek za normativni nadzor

Novi pregledni zapisi:	18.008
Dopune i pregled zapisa:	11.402

Ostale ustrojbene jedinice

Novi pregledni zapisi:	2.842
Dopune i pregled zapisa:	3.217

NACIONALNE BIBLIOGRAFIJE

Programi tekućih nacionalnih bibliografija ostvaruju se u tri niza Hrvatske bibliografije: Niz A – knjige, Niz B – prilozi u časopisima i zbornicima i Niz C – serijske publikacije.

Uz redovitu i ažurnu obradu tekućega priljeva, obrađeni su naslovi koji su kao obvezni primjerak za Niz A kasnije nabavljeni.

Članci, odnosno prilozi iz serijskih publikacija i zbornika za Niz B također su se redovito obrađivali i pravodobno su dostupni preko knjižničnog WebPAC-a.

U okviru retrospektivne bibliografije radi se na izradbi dopuna niza *Građa za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835-1940* i pripremi za objavljivanje tiskanoga *Kumulativnog kazala sporednih bibliografskih jedinica* ovoga niza.

Objavljivanje tekućih bibliografija u elektroničkom obliku još nije realizirano.

Katalogizacija u publikaciji (CIP)

Katalogizacija u publikaciji (CIP) prethodnica je zapisima kojima se poslije služi Hrvatska bibliografija u Nizu A. U sklopu njezina programa poučavaju se novi izdavači, potiče njihova suradnja te usklađuje rad ostalih regionalnih sjedišta pri sveučilišnim knjižnicama (Osijek, Pula, Rijeka, Split, Zadar i Dubrovnik).

Suradnja s knjižnicama koje izrađuju CIP zapise trenutno je obustavljena na razini kooperativnoga prikupljanja svih zapisa za knjige u tisku u Hrvatskoj, ali su brožčani podaci iz ostalih sveučilišnih knjižnica poznati. Tako je u svim sjedištima zajedno izrađeno 7.170 CIP zapisa.

Zbog rada u različitim programima obustavljeno je i izdavanje CIP biltena u formatu HTML.

Obradeno i pregledano

NSK:	5.625
regionalna CIP sjedišta:	1.545

Hrvatska bibliografija Niz A – knjige

Nastavljena je ažurna obrada obveznoga primjerka te ostale građe nacionalnoga fonda Croatica. U više se navrata vrlo izraženo osjetio nedostatak djelatnika s obzirom na znatno povećan priljev građe. Broj novih naslova tijekom 2008. povećan je za dvadesetak posto. Zahvaljujući reklamacijama upućenim nakladnicima, priljev se obveznog primjerka povećao preko 15 posto u odnosu na prethodna godišta. Ukupni se broj obrađenih jedinica građe povećao za više od 30 posto.

Otisnuta su 2 sveščića, i to brojevi 12 iz 2004. te 12 iz 2005. Brojevi 1 i 2 iz 2006. čekaju tiskanje. U tiskaru, na pripremu, još su predani brojevi 3, 4 i 5 iz 2006.

Obradena je građa uobličena u sveščiće s po 700 jedinica prema godinama i to: u jednom sveščiću za 2006., u 7 sveščića za 2007. i 6 sveščića za 2008. godinu. Popunjavane su i prethodne godine u nove sveščiće pod brojem 15 kao nadopune od 1990. do 2005. godine. Objavljivanje tih, već pripremljenih sveščića, bit će, nadamo se, omogućeno sljedeće godine i u drukčijim pojavnim oblicima: u formatu HTML na mreži i CD-ROM-u.

<i>Obradeno i pregledano</i>	10.937
<i>Redakcija</i>	11.687

Hrvatska bibliografija Niz B – prilozi u časopisima i zbornicima

Stalno se povećava priljev tekućih časopisa. Predviđeni poslovi izvršeni su u planiranom opsegu. Pregledavana je i odabirana građa iz približno 640 publikacija, što je više od 30 posto u odnosu na 2007.

Tijekom 2008. uvedeno je i povezivanje bibliografskih zapisa s digitalnim inačicama članaka iz 50 časopisa pohranjenih u DAMP-u.

<i>Obradeno i pregledano</i>	8.715
<i>Redakcija</i>	13.065

Hrvatska bibliografija Niz C – serijske publikacije

Tekuća bibliografija serijskih publikacija obuhvaća sve novoizišle i promijenjene naslove serijskih publikacija i druge neomeđene građe na svim medijima. Svi su naslovi katalogizirani redovito, ali oblikovanje sveščića za objavljivanje bibliografije na mreži u *Voyageru* još nije omogućeno.

<i>Katalogizirano</i>	148
<i>Rekatalogizirano</i>	59
<i>Dopune/promjene</i>	1.562

Hrvatska retrospektivna bibliografija

U sklopu priprema za objavljivanje tiskanoga *Kumulativnoga kazala sporednih bibliografskih jedinica za niz Građa za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga 1835-1940* skenirana su sva kazala pojedinih objavljenih svezaka, konvertirana u Word format i sortirana po abecedi. Učinjena je prva korektura cijeloga kazala (1.036 stranica, oko 30.000 jedinica) i druga korektura prvoga sveska od oko 10.000 jedinica. Tehnički dio posla obavljen je u suradnji s Odjelom za informacijske tehnologije.

Izvršena je druga redakcija Deziderata Šime Jurića, i to od slova J. Izlučene su popisane jedinice kao i one koje po kriterijima ne spadaju u HRB. Podaci su usklađeni s postojećim Dezideratama HRB.

Nastavljena je suradnja na projektu *Croatia Mechitaristica*.

<i>Obradeno i pregledano</i>	2.057
<i>Redakcija Deziderata</i>	15.000
izlučeno:	3.755

MEĐUNARODNI UREDI

Hrvatski ured za ISBN

U sustav ISBN uključeno je 466 novih nakladnika. Uz ispis brojeva unutar nakladničke oznake, nakladnici su dobili tiskane upute o primjeni sustava ISBN i o obveznom primjerku.

Nove su nakladničke oznake dodijeljene za 74 nakladnika koji su već učlanjeni u sustav. Tom je prigodom sustavno provjeravano dostavljanje obveznog primjerka u suradnji sa Službom obveznog primjerka te su nakladnici nove brojeve dobivali sukladno ispunjavanju obveze dostavljanja obveznog primjerka, što se značajno odrazilo na povećanje popunjenosti fonda.

Sedamdesetak nakladnika zatražilo je ponovno slanje dokumentacije koja im je dostavljena pri učlanjenju. Ti su nakladnici opet dobili ispis brojeva unutar nakladničke oznake, kao i tiskane upute o primjeni sustava ISBN i obveznom primjerku.

Redovito se ažurira baza podataka koja sadrži podatke o ukupno 6.984 nakladnika.

Priredena je specifikacija i popis potrebnih izmjena i prilagodbi za novu programsku podršku kako bi se elementi podataka u bazi podataka i način slanja u potpunosti prilagodili zahtjevima Međunarodnog ureda za ISBN. Programska je podrška izrađena u suradnji s Odjelom za informacijske tehnologije. U tijeku je potpuni prelazak na rad s novom programskom podrškom.

Baza podataka hrvatskih nakladnika poslana je u Međunarodni ured za ISBN.

Sudjelovalo se u poučavanju i radnim skupinama za izradu radnih procesa podržanih ARIS-om.

Nastavljena je suradnja s drugim organizacijskim jedinicama u NSK: s CIP službom na poučavanju i pomoći nakladnicima pri uređivanju publikacija i davanju uputa o navođenju ISBN-a; s Odsjekom za tekuću bibliografiju – Niz A na praćenju i po potrebi ispravljanju ISBN oznaka u katalogu NSK; s ISSN uredom za Hrvatsku na identifikaciji nakladničkih cjelina i graničnih publikacija.

Hrvatski ured za ISMN

Početakom 2008. stupila je na snagu promjena međunarodnog sustava ISMN kojim se ISMN oznaka mijenja u trinaestoznamenkastu. U sklopu implementacije ISMN-13 ažurirane su upute na mrežnim stranicama Ureda, a o promjeni su obaviješteni registrirani nakladnici, CIP službe i katalogizatori. Dorada programske podrške je planirana.

U sustav ISMN učlanjeno je 5 novih nakladnika. Uz ispis brojeva unutar nakladničke oznake, nakladnici su dobili tiskane upute o primjeni sustava i obveznom primjerku.

Ažurirana je baza podataka koja sadrži podatke o ukupno 140 nakladnika.

Hrvatski ured za ISSN

U sklopu redovitih djelatnosti ISSN ureda za Hrvatsku u 2008. dodijeljeno je 379 ISSN oznaka hrvatskim serijskim publikacijama i drugoj neomeđenoj građi, izrađeni su bibliografski zapisi, određeni ključni i skraćeni ključni naslovi te prema potrebi brojčani nizovi za crtične kodove. Klasificirano je po UDK 212 naslova serijskih publikacija i druge neomeđene građe.

U međunarodni upisnik ISSN-a poslan je 701 zapis (od toga 478 novih zapisa i 223 dopune/promjene zapisa) čime se gotovo u potpunosti nadoknađuje jednogodišnji zaostatak nakon uspostave Voyagera. Preduvjet za slanje zapisa bila je izrada (u suradnji s Odjelom za informacijske tehnologije) modela slanja zapisa iz kataloga NSK u Upisnik ISSN-a kako bi svi podatkovni elementi bili u skladu s formatom MARC21.

U suradnji i na zahtjev ISSN ureda, Odsjek za sadržajnu obradu izradio je shemu UDK oznaka za klasifikaciju serijskih publikacija u ISSN uredu.

Obavljana je bibliografska kontrola serijskih publikacija i druge neomeđene građe na temelju ISSN-a i ključnog naslova koja se sastoji od redovitog praćenja tiskanja ISSN-a, crtičnog koda i drugih bibliografskih elemenata časopisa, usmenog i pismenog javljanja uredništva o mogućim pogreškama te unosa promjena u bazu.

Pružana je pomoć uredništvima kod pokretanja i uređivanja časopisa. Redovito se održava baza podataka s adresama nakladnika hrvatskih časopisa s više od 4.500 zapisa i zbirka hrvatskih časopisa koja je izložena u otvorenom pristupu (više od 450 naslova).

Sudjelovalo se u poučavanju i radnim skupinama za izradu radnih procesa podržanih ARIS-om i u programima poučavanja za knjižnični softver *Aleph*.

Nastavljena je suradnja s drugim odjelima u NSK: Služba za obvezni primjerak – reklamacije radi popunjavanja fonda obveznog primjerka; Odsjek za obradu serijskih publikacija; Odsjek za sadržajnu obradu – ujednačivanje ostručivanja serijskih publikacija; CIP ured i Hrvatski ured za ISBN – katalogizacija nakladničkih cjelina i graničnih publikacija, Služba za mrežne publikacije.

Redovito i aktivno se sudjelovalo u radu ISSN mreže (sastanak Generalne skupštine i dva sastanka Upravnog odbora u travnju, sastanak direktora ISSN ureda i sastanak Radne skupine za preradu ISSN Manuala).

Aktivno se sudjelovalo u radu Povjerenstva za izdavačku djelatnost pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske.

U završnoj je fazi prijevod ISO norme 3297 *Informacije i dokumentacija – Međunarodni standardni broj serijske publikacije*.

Priredena je novelirana tablica polja formata MARC21 za potrebe ISSN-a.

Nastavlja se suradnja sa svim ostalim ustanovama u Hrvatskoj koje su na bilo koji način povezane s izdavanjem, obradom itd. serijskih publikacija. Posebno treba istaknuti organizaciju i sudjelovanje na "Prezentaciji o načinu korištenja, ulozi i značenju te prednostima pravilnog korištenja EAN 13 brojanog niza za označavanje serijskih publikacija (tiskovina)", u suradnji s GSI Croatia, Hrvatskim udruženjem za kodiranje i Odjelom za plasman tiskovina, Tisak d.o.o.

ZBIRKE GRAĐE POSEBNE VRSTE

Zbirke građe posebne vrste skupljaju, obrađuju i čuvaju pretežno neknjižnu građu te omogućuju njezino korištenje. Tijekom godine 2008. nabavljeno je – uglavnom kupnjom, ali i darom – nekoliko vrlo vrijednih rukopisa, knjiga, zemljovida, grafika i druge građe iznimnoga značenja za hrvatsku kulturnu baštinu. Time su znatno obogaćeni fondovi tih četiriju knjižničnih zbirki, koji se sustavno izgrađuju dugi niz godina. Za razliku od ostaloga fonda NSK, u prvom redu knjižnoga (knjige, novine, časopisi), najvredniji se primjerci u fondovima zbirki građe posebne vrste nabavljaju uglavnom kupnjom. Sve četiri zbirke sustavno odabiru građu za digitaliziranje i predstavljanje na mrežnim stranicama NSK u okviru redovitoga programa *Digitalizirana baština*.

ZBIRKA RUKOPISA I STARIH KNJIGA

Nabava

Tijekom godine 2008. otkupljeno je, odnosno primljeno na dar, 10 rukopisa, dio građe iz 10 rukopisnih ostavština, 36 knjiga, 4 sveska proglaš + 1 proglas i 1 preslik.

Kupnja

Rukopisi

Nicolas de Lyre. *Postilla in Apocalypsim* (Kotor, 1438. – prepisao Ivan Lukšić);
Ivan Gamzić Hrvat. *Novixenium Serenissimo Principi Domino Ferdinando Archiduci Austriae* (1609.);
Girolando Michieli. *Il Cancelliere o sia La disciplina criminale* (XVIII. st.);
Dominik Semonić. *L'Ecco che forma dalla Fama, che rimbomba le glorie immortali dell'Ill.mo et Ecc.mo Senatore Grimani, il suo humiliss.mo servo e fiozzo Demenico Semonich* (1761.).

Knjige

Antonino Pierozzi. *Summa theologica* (Venetiis : Andrija Paltašić, 21. travnja 1485.);
Iohannes Cuspinianus. *De caesaribus atque imperatoribus Romanis opus insigne* (Straßburg, 1540. – sadržava i *Quibus itineribus Turci sint aggrediendi* Feliksa Petančića);
Matija Vlačić Ilirik. *Apologia* (Erfurt, 1558.);
Marko Marulić. *Opera* (In Venetia, 1563.);
Jean Crespin. *Ta sozomena ton palaiotaton poieton Georgika, Boukolika kai Gnomika : Vetustissimorum authorum Georgica, Bucolica & Gnomica poemata quae supersunt* (Genevae, 1569.-1570., – prev. Matija Grbac);
Dionysius Halicarnassensis. *Scripta quae extant omnia et historica et rhetorica* (Francofurdi, 1586. – prev. Andrija Dudić);
Sabo Bobaljević Mišetić. *Rime amoroze e pastorali et satire* (In Venetia, 1589.);
Hieronymus Megiser. *Dictionarium quatuor linguarum, videlicet Germanicae, Latinae, Illuricae (quae vulgò Sclavonica appellatur) & Italicae, sive Hetruscae* (Graecii Styriae, 1592.);
Nikolaus Reusner. *History of Turkish Empire* (Köln, 1598.-1600.);

- Ivan Franjo Biundović. *L'Eromena* (In Venetia, 1628.);
- Casimir Freschot. *Des Königreichs Dalmatien historische und geographische Vorstellung enthaltend die Thaten aller Könige so über Kroatien und Dalmatien jemals geherschet haben* (Leipzig, 1688.); *Memorie storiche e geografiche della Dalmazia* (In Napoli, 1688.);
- Nikola Ogramić. *Opusculum vitae, virtutum et miraculorum ven. servi Dei. fr. Sebastiani ab Apparitione ord. Min. de observantia* (Romae, 1696.);
- Juraj Baglivi. *Specimen quatuor librorum de fibra motrice et morbosa* (Roma, 1702.); *Tractatus de fibra motrice et morbosa* (Lugduni, 1703.);
- Ivan Paštrić. *Patenaee argenteae Mysticae* (Romae, 1706.);
- Juraj Baglivi. *Opera omnia medico practica et anatomica* (Venetiis, 1721.); *Opera omnia medico practica et anatomica* (Venetiis, 1723.); *Opera omnia medico practica et anatomica* (Antwerpen, 1734.); *Opera omnia medico practica et anatomica* (Venetiis, 1761.);
- Melchior Cornaeus. *Aristoteles redivivus Romano-catholicus ... a ... Andrea Hires, ... Joanne Balasovics ... distributus, dum Positiones ex universa philosophia tuerentur ... praeside Francisco Szdellar* (Tyrnaviae, 1721.);
- Georg Keysler. *Neueste Reise* (Hannover, 1740.);
- Mihajl Šilobod-Bolšić. *Arithmetika horvatszka* (Zagrabiae, 1758.);
- Flaminio Corner. *Catharus Dalmatiae civitas in ecclesiastico & civili statu historicis documentis illustrata* (Patavii, 1759. – uvrštene su i pjesme dvojice hrvatskih latinista iz Kotora, Ludovika Paskalića *Ad Georgium Bizantinum carmen* te Ivana Bone *Descriptio Ascriviensis Urbis* s posvetom sugrađaninu Iliji Zaguroviću.);
- Alberto Fortis. *Viaggio in Dalmazia* (In Venezia, 1774.);
- Balthasar Hacquet. *Plantae Alpinae Carniolicae* (Viennae, 1782.);
- Giovanni Antonio Scopoli. *Fundamenta Botanica* (Papiae, 1783.);
- Topografia Veneta ovvero Descrizione dello stato Veneto ... Tomo secondo* (Venezia, 1787.);
- Juraj Ferić. *Fabulae* (Rhacusae, 1794.);
- Officium Rakocianum* – molitvenik (Zagrabiae, 1798.);
- Balthasar Hacquet. *L'Illyrie et Dalmatie, ou moeurs, usages et costumes de leurs habitans et de ceux des contrées voisines, ... augmenté d'un mémoire sur la Croatie militaire* (Paris, 1815.);
- Thomas Allason. *Picturesque views of the Antiquities of Pola in Istria* (London, 1819.);
- Nikola Ivellio. *Tributo di Niccolo nobile de Ivellio alla memoria degli esimii letterati Tommaso Chersa e Dr. Luca Stulli di Ragusa* (Zara, 1829.).

Ostavštine

- J. J. Strossmayer Ivanu Mažuraniću (23. Nov. 1885. – pismo); Dora Pejačević Veri Mihalić (Našice 5/VI. 1904. – pismo); Aleksandar II., [Ukaz ruskog cara o odlikovanju Antuna Mažuranića] (19. rujna 1862.);
- Jakša Ravlić. *Ostavština* (13 rukopisnih jedinica: pjesme, članci i studije);
- Rafo Ferri. *Ostavština* (3 jedinice);
- Marko Čović. *Ostavština* (*Mi smo bili hrvatski nacionalisti* – strojopis-autograf, 16. siječnja 1976. i *Priča o lopti* – strojopis-autograf, 1975.).

Proglasi

Frane Borelli Vranski. *Il serenissimo Principe fa sapere = Privedri princip cini razumiti* (1752., talijanski i hrvatski);

Stampa Fedel Co: Andrea Borelli Assuntor di Giudizio &c. al Taglio (1745.-1790., 1. sv.), Stampa Pupillo Co: Borelli, e Co: Carrara (1745.-1778., 1745.-1772. i 1751.-1779. – 3 sv.).

Dar

Rukopisi

Andrija Milčinović. *Ljeto* (1903.);

Zapisnik Teozofskog društva (1928.-1936.);

Franjo Krajčević. *Odnos između radničke zaštite i radničkog osiguranja* (Zagreb, 1936.);

Veseljka Marić. *Biografije profesora Realne gimnazije u Banjoj Luci* (1951.-1969.);

o. Ernest od sv. Terezije. *Sveta Terezija i Karmelci* (Ante Sekulić 1999. godine preveo s mađarskoga jezika);

Žarko Nenadić. *Pjesme i članci* (4 sveska).

Knjige

Francesco Apostoli. *Lettere sirmiensi* (Milano, 1801.);

Viktor Vida. *Svemir osobe* (Buenos Aires, 1951.) i *Sužanj vremena* (Buenos Aires, 1956.).

Ostavštine

Karlo Mirth. *Ostavština* (dodatak – 3 fascikla);

Mirko Meheš. *Ostavština* (dodatak – 1 paket);

Marin Vetma. *Ostavština* (dodatak – 6 fascikala);

Ostavština obitelji Dobrijević (dokumenti);

Simo Hrzić. *Dio građe iz ostavštine*;

Tihomir Nuić. *Članci i dokumenti objavljeni u švicarskim novinama i časopisima o Domovinskom ratu u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini* (jedan paket).

Preslik

Archivio Segreto Vaticano. *Processus contra templarios* (Città del Vaticano, 2008.).

Obrada

Razvrstano je i obrađeno te u mape složeno 30.337 jedinica u ostavštinama: 1. Vinka Nikolića (2.787 jedinica), 2. Mate Ujevića (5.467 jedinica), 3. don Frane Bulića (208 jedinica), 4. Matka Rojnić (9.755 jedinica), 5. Uredništva *Nove Hrvatske* (12.120 jedinica).

Izrađeno je 611 zapisa za rukopise (459 bibliografskih + 152 normativna).

Izrađena su 1.182 zapisa za knjige (669 bibliografskih + 513 normativnih).

Načinjeno je 10 zapisa novonabavljene građe.

Izrađeno je 37 listića novoobrađene i novomikrofilmirane rukopisne i tiskane građe za abecedni katalog.

Pretražena je građa na signaturama 44.001-46.999 u topografskome kartičnome katalogu, pa s Glavnoga spremišta povučeno u Zbirku 157 jedinica tiskane građe (Croatica – 37, XVI. st. – 4 i XVII. st. – 116).

Izrađen je opis za cijeli proces rada u knjižničnom sustavu *Voyager* – dokument je popraćen odgovarajućim ilustracijama i poslan na adresu RG za *Voyager*.

Komentiran je nacrt *Smjernica za rukopise* (Guidelines for Manuscripts) u formatu UNIMARC što ih je izradio Permanent UNIMARC Committee.

Korisnici i čitaonica

Pripremljena je 5.521 jedinica građe (rukopisi, tiskovine, plakati) za dnevne potrebe 1.015 korisnika.

Za potrebe korisnika (148 zahtjeva) na Odjelu za zaštitu i pohranu snimljeno je, djelomično i u cijelosti, 115 rukopisa i 483 sveska knjiga te 173 mikrofilma.

Organizirano je 15 skupnih i pojedinačnih posjeta Zbirci za 317 osoba te omogućeno snimanje različite građe za 5 emisija HRT-a.

GRAFIČKA ZBIRKA

Nabava

Prinovljene su ukupno 32 jedinice građe.

Obvezni primjerak

Obveznim primjerkom nabavljeno je 5 mapa reprodukcija i 53 ilustrirana plakata.

Kupnja

Kupnjom je nabavljeno 14 grafika, 2 grafičke mape, 7 crteža, 2 knjige s originalnim grafičkim listovima.

Kontinuirano se nabavlja građa za priručnu zbirku: *The Illustrated Bartsch*, *Allgemeines Künstler-Lexikon* i *Hollstein*. Nabavljeni su i neki katalogi važni za rad na građi iz fonda Zbirke.

Dar

Darom je nabavljena 1 grafička mapa i 1 mapa reprodukcija.

Osobito značajne prinove

Od osobito vrijednih djela ističemo nekoliko crteža, u prvom redu velikana hrvatske likovne umjetnosti.

Crtež Celestina Mate Medovića *Djevojka koja sjedi, olovka, 260 x 375 mm, 1887.*, raden je preciznim potezima u olovci čime je Medović dočarao ladanjsku melankoličnu mediteransku atmosferu na tragu Bukovčevog rada. Kompozicijski, crtež je raden u duhu

njemačkog akademizma, izražene simetrije na kojem je prikazana djevojka, vjerojatno Dubrovkinja koja sjedi, markantnih očiju, glave naslonjene na ruku, dok u drugoj drži lepezu. Desno od nje je pas koji je okrenut prema njoj. U pozadini niz stabala kroz koja se nazire najvjerojatnije ljetnikovac. Crtež je jedino Medovićevo djelo koje Zbirka posjeduje u svom fondu.

Crtež Miroslava Kraljevića *Studija lica, crtež perom na papiru, 270 x 270 mm*, najvjerojatnije je nastao 1912. godine. Karakterizira ga upravo njegova precizna linija s izraženim ekspresionističkim elementima. Uz dvije cijele figure naokolo je poredano niz muških i ženskih glava u različitim položajima izrađeni perom u tušu. Likove je *modelirao* sasvim istanjenom orisnom crtom, punog volumena, s licima niskog čela, semitski zavijenog nosa, širokog lica i punih usana. Unutrašnji napon tijela kojima ispunjavaju prostor toliko su karakteristični za Kraljevićev crtež, te stoga s pravom možemo zaključiti da je tijelo njegov medij. Iznimna umjetnička vrijednost Kraljevićeva opusa, kao i malobrojna djela koja je iza svoga kratkoga života ostavio, razlog su zbog kojega posebno ističemo ovaj crtež. Crtež je reproduciran u monografiji: Vera Horvat Pintarić: Miroslav Kraljević, Zagreb, Globus, 1985., str. 232, sl. 220.

Crtež Aleksandra Srneca pripada najranijoj fazi EXAT-a 51 i jedini je crtež u Zbirci koji pripada ovom autoru. Osnovna likovna značajka ovoga crteža pod nazivom *Kompozicija, tuš / papir, 400 x 550 mm, 1952*, blizak je u likovnom izričaju lirskoj apstrakciji. Umjesto forme dominantna je linija, zapravo cijeli spletovi linija izvučenih perom i tušem na papiru u zakrivljenom tijeku. Elementi dinamično razgibane linije združeni su s bjelinom podloge. Srnecevo slikarstvo predstavlja primjereni tipološki i konceptualni otklon prema praksi socijalističkog realizma, tako i prema domaćoj tradiciji međuratnog intimizma i kolorizma. Njegovo slikarstvo je drugačije poimanje temeljnih postulata i temeljnih elemenata medija slikarstva poput koncepta plošnoga slikovnog prostora, dvodimenzionalnosti tretmana slikovnog polja, vizualne energije bojenih oblika, kao i materije boje. Srnec prostor shvaća kao gravitacijsko polje uspostavljeno energijama koje su pokrenute odnosima vizualnih osnova. Ovaj crtež Aleksandra Srneca ujedno je i izniman primjer EXAT-a 51 kao možda najautentičnijeg hrvatskoga slikarstva u kontekstu europske likovne umjetnosti.

Crtež akvarelom na kartonu rano preminule gluhonijeme slikarice Slave Raškaj, dimenzija 160 x 187 mm, najvjerojatnije je nastao u vrijeme slikaričinog boravka u Ozlju, između godine 1899. i 1901., kada radi krajolike Ozlja i okolice u tehnici akvarela. U centralnom dijelu mala je seoska kuća okružena bogatim raslinjem, sve je rađeno vrlo minuciozno s izrazitim realističkim prikazom i vrlo blagim kolorističkim nijansiranjima. Kako je slikaričin opus vrlo mali, do sada na žalost nije zastupljena niti jednim svojim djelom u Zbirci, smatramo da je od osobite važnosti za popunjavanje fonda Zbirke imati u njemu makar i jedno djelo ove rano preminule hrvatske slikarice.

Istaknuli bismo i dva novonabavljena grafička lista. Na prvome listu dimenzija 547 x 340 mm nalaze se dva bakropisna otiska jedan ispod drugoga. Na prvome je prikaz grada Senja okružena zidinama i istaknutom tvrđavom Nehaj koja je izvan gradskih zidina. Otisak je dimenzija 183 x 275 mm i nije signiran. Ispod ovog prikaza bakropisna je veduta Obrovca. U prvom planu vojnici i trgovci tovaru brod kojim prevoze utovar do mjesta preko rijeke Zrmanje. Iznad mjesta veliko je strmo brdo na kojem dominira utvrda. Otisak dimenzija 212 x 265 mm nije signiran. Oba otiska su iz 17. st.

Na grafičkom listu dimenzija 547 x 340 mm također se nalaze dva bakropisna otiska jedan ispod drugoga. Na prvome je prikaz Nadina, mjesta nedaleko Zadra koje je poznato i kao vojna baza još u doba renesanse. Vrlo lijep prikaz na kojem dominira utvrda na vrhu brda, dok su kuće s velikom crkvom smještene izvan zidina. Grafika dimenzija 200 x 177 mm nije signirana. Na drugom je otisku prikaz Poljica (Polizan), bakropis koji prikazuje mjesto Poljica udaljeno samo nekoliko kilometara od Zadra. Prikazom dominira utvrda, vrlo maštovito

napravljena, zavijenih zidina s jednom istaknutom visokom kulom. U podnožju zidina nalazi se mjesto s identičnim kućama koje okružuju stabla raskošnih krošnji. Grafika dimenzija 200 x 275 mm nije signirana.

Nabavljena je knjiga Josepha Lavalleea *Voyage pittoresque et historique de l'Istrie et Dalmatie* (Paris, 1802.). Knjiga je nastala na temelju pedeset akvarelnih crteža Louisa François Cassasa nastalih na putovanju Istrom i Dalmacijom godine 1782., a na temelju kojih su nastali bakropisi objavljeni u ovoj knjizi. Lavalléeovo i Cassasovo djelo s velikim je oduševljenjem dočekano, ne samo u Francuskoj, gdje je nastalo u vrijeme punog procvata klasicizma, nego i u drugim zemljama, tako da se prijevod dijelova teksta pojedine grafike iz knjige donose u posebnim izdanjima, manjeg formata, neposredno nakon pariškog izdanja.

Litografia di B. Linassi. Panorama della Costa e delle Isole di Dalmatia, Trieste, 1851. Ovo je djelo iznimno lijep primjerak jadranske obale od Istre do Boke Kotorske gdje se na presavijenom listu dugačkom 13 m u tehnici litografije daje iznimno zanimljiv prikaz Jadranske obale.

Obrada

Sva novonabavljena građa upisana je u dnevnik i inventarne knjige.

Građa se obrađivala ispunjavanjem muzejskih kartona i strojno u *Voyageru*. U bibliografskoj bazi podataka katalogizirane su 202 jedinice građe. Napravljeno je 2.218 zapisa jedinica građe i 1.514 zapisa o posjedovanju.

Posebno se radilo na pripremanju građe i popratnog teksta za prezentiranje plakata Borisa Bućana na mreži.

Korisnici i čitaonica

Koristeći različite izvore, davane su informacije za šire područje povijesti umjetnosti. Pripremljeno je ukupno 4.366 jedinica građe (301 crtež, 317 grafika, 104 grafičke mape, 2.204 razglednice, 65 plakata, 975 kataloga izložbi i referentne građe) za 739 korisnika.

Pripremljena je građa i za izložbe izvan Knjižnice: Retrospektivna izložba Josipa Račića u Modernoj galeriji u Zagrebu; Retrospektivna izložba Milivoja Uzelca u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu; Retrospektivna izložba Ivana Lovrenčića u Galeriji Klovićevi dvori; Od zanosa do identiteta, prvi profesori i učenici Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, izložba postavljena u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu.

ZBIRKA ZEMLJOPISNIH KARATA I ATLASA

Nabava

U fond Zbirke uključene su ukupno 192 jedinice kartografske građe (136 listova zemljovida i 56 svezaka atlasa).

Obvezni primjerak

Nabavljeno je 88 listova zemljovida i 50 svezaka atlasa.

Kupnja

Nabavljena su 42 lista zemljovida (od toga 25 listova starih karata) i 1 svezak starog atlasa.

Dar

Darom je nabavljen 1 list zemljovid i 5 svezaka atlasa.

Zamjena

Zamjenom je nabavljeno 5 listova zemljovida.

Osobito značajne prinove

Od osobito vrijednih djela ističemo stariju kartografsku građu:

Iso del Dalmatia diuise ne suoi contadi parte occidentale / [Vincenzo Maria Coronelli]. [Venezia, ca 1690.];

Corso del Danubio da Vienna sin a Nicopoli e paesi adiacenti / descritti, e dedicati dal P. M. Coronelli. [Venezia, 1696.] u 6 listova;

Regnorum Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniae, Bosniae, Serviae, et Principatus Transylvaniae. Amstelodami, 1705.;

Contado di Sebenico / [Vincenzo Maria Coronelli]. Venezia, 1708.;

Carte de geographie des differents etats de la Republique de Venise, l'abrege de son gouvernement politique et ecclesiastique ... / [Henry Abraham Chatelain]. Amsterdam, 1708.;

Theater des Oorlogs in Hongarye tussen de Keyserlyke en de Turken = Theatre de la guerre en Hongrie entre les imperiaux & les Turcs / [Gerrit van Schagen]. [Amsterdam, 1729.];

Dalmatia et regiones adjacentes, Croatia, Bosnia, Slavonia, Servia, Albania, accurate descriptae / Pet[er] Conr[ad] Monath excudit. Norimbergae, [ca 1730.];

Partie meridionale du cercle d'Autriche, qui comprend la basse partie du duche de Stirie, le duche de Carinthie ... / par Robert de Vaugondy ; grave par Delahaye L'aine. [Paris], 1752.;

Carta geografica della Dalmazia / [Thomas Salmon]. [Venezia, 1753.];

Carte de la mer Mediterranee / Joseph Roux. Marseille, 1764.;

Dalmatie, Montenegrins et partie du Golfe de Venise / [George Louis Le Rouge]. [Paris, 1770.];

I paesi che sono fra il Danubio la Drava ed il mare Adriatico. Siena, 1788.;

Carte der Belagerung Novi. [S. l.], 1788.;

La Dalmazia con le isole adiacenti / Gio. [Giovanni] M. [Maria] Cassini. Roma, 1792.;

General Charte von Ungarn : mit seinen Nebenlaendern Croatien, Dalmatien, Slavonien und Siebenbuergen, ingleichen Gallizien und der Bukowina / neu entworfen von F. [Franz] L. [Ludwig] Guessefeld. Nuernberg, 1805.;

Plan des ports de Molonta : leve en 1809 / par [Charles Francois] Beautemps-Beaupre ; grave par E. [Etienne] Collin. [Paris], 1821.;

Regni di Croazia e Schiavonia / edit. Carlo Rosari. [Milano, 1824.];

Empire d'Autriche / dresse par A. [Auguste] H. [Henry] Dufour ; grave par Ch. [Charles] Dyonnet. Paris, 1860.;

Mer Adriatique : partie sud / escrit par Er. Dumas Vorzet. [Paris], 1883.;

Mer Adriatique : partie nord / escrit par F. Lefevre. [Paris], 1884.;

te jedan stari pomorski atlas:

Description géographique du Golfe e Venise et de la Moree / [Jacques Nicolas] Bellin. A Paris, 1771.

Obrada

Sva novonabavljena grada signirana je i inventarizirana.

U *Voyager* su unijeta 333 nova zapisa (100 bibliografskih i 233 normativna: autorska i predmetna).

Dopunjeno je i ispravljeno 773 zapisa te su za njih izrađeni zapisi o posjedovanju.

Korisnici i čitaonica

Ukupno je bilo 910 korisnika (znanstvenika, sveučilišnih profesora, istraživača, studenata, učenika, gradana ljubitelja kartografije) kojima je dano na korištenje ukupno 2.135 listova zemljovida, 328 atlasa te 415 publikacija iz priručne zbirke.

Informacijski zahtjevi uglavnom su se odnosili na stare zemljovide Hrvatske, topografiju Hrvatske (1:25000), stariju topografiju Austro-Ugarske (1:75000), prikaze pojedinih dijelova Hrvatske na starim kartama, turističke, vojne i prometne aspekte kartografije. Na njih 2.725 odgovoreno je pretraživanjem kataloga NSK i mrežnih stranica.

U sklopu službenog posjeta Knjižnici Zbirku su posjetili kardinal Josip Bozanić, predsjednik Republike Latvije, ravnatelji europskih nacionalnih knjižnica. Od ostalih posjeta izdvajamo skupine učenika i studenata (Geodetska škola, studenti povijesti, geodezije, skupine naprednih geografa starijih osnovnoškolaca itd.), skupinu djece diplomata u Hrvatskoj, skupinu stranih studenata medicine i skupinu djelatnika Hrvatskoga povijesnog muzeja.

ZBIRKA MUZIKALIJA I AUDIOMATERIJALA

Nabava

Prinovljene su tiskane muzikalije i zvučna glazbena građa te potpisan darovni ugovor za ostavštinu hrvatskog skladatelja Emila Cosetta.

Redovito se prikupljaju koncertni programi i programske knjižice.

Održava se adresar nakladnika glazbenih i zvučnih snimaka radi reklamacija obveznoga primjerka.

Obvezni primjerak

Nabavljeno je 288 tiskanih muzikalija, 19 glazbenih kaseti i 966 glazbenih kompaktnih diskova.

Kupnja

Dani su prijedlozi za nabavu zvučne glazbene građe, inozemne glazbene građe Croatica te nabavu strane zvučne glazbene građe.

Dar

Rukopisne ostavštine

Dopunjene su ostavštine Dinka Fia, Stanislava Prepreka te Franje Štefanovića.

Strana građa

Darovana su 4 kompaktna diska i 32 tiskane muzikalije.

Kao dar autora Luciana Mecarozzija, u Zbirku je pristigla i enciklopedija u 18 svezaka *Musica per la scena : opera oratorio balletto operetta zarzuela rivista film*. VI. nakl., 2008.

Obrada

U bibliografsku bazu podataka unijeto je 798 novih zapisa, a u normativnu bazu podataka 1.106 zapisa.

U bibliografskoj bazi podataka dopunjeno je 2.253 zapisa, a u normativnoj bazi podataka 183 zapisa. Izrađivani su i zapisi o posjedovanju.

Popisana je ostavština Emila Cosetta.

Korisnici – čitaonica i slušaonica

Za potrebe 993 korisnika dane su na korištenje 842 jedinice građe (301 tiskana muzikalija, 251 rukopis, 290 jedinica zvučne građe). Na njihova pitanja odgovarano je pretraživanjem kataloga NSK i mrežnih stranica.

Nastavljena je, godine 2006. započeta, suradnja s Odsjekom za muzikologiju Muzičke akademije u Zagrebu. Organizirane su tematske slušaonice u svrhu obrazovanja studenata s Muzičke akademije.

Ostvarena je i suradnja s Hrvatskim radijem (emitiranje zvučne građe iz fonda Zbirke), Hrvatskim društvom skladatelja (pretraživanje fonda i podaci o skladbama Miroslava Miletića), Kulturno-umjetničkim društvom LADO (korištenje građe iz ostavštine Emila Cossetta povodom proslave obljetnice društva LADO) i Komisijom za glazbene knjižnice HKD-a (pretraživanje građe za projekt Franjo Kuhač).

U sklopu službenog posjeta Knjižnici Zbirku su posjetili kardinal Josip Bozanić, predsjednik Republike Latvije, ravnatelji europskih nacionalnih knjižnica. Od ostalih posjeta izdvajamo nekoliko skupnih posjeta učenika Glazbene škole Vatroslava Lisinskog iz Bjelovara, OŠ Matija Gubec (odjel za djecu stranih državljana) i XVIII. gimnazije s prof. Željkom Škudar-Merle. Od pojedinačnih posjeta spominjemo sljedeća: dipl. ing. Nikole Kuljiša, ravnatelja Etas elektronike iz Splita, Mihaele Kovačić, voditeljice Zbirki građe posebne vrste iz Sveučilišne knjižnice u Splitu, dr. Stefanke Georgieve sa Trakia University, Stara Sagora, Bugarska, dr. Zdravka Blažekovića, člana uredništva RILM-a iz New Yorka, prof. Luciana Mecarozzija, istraživača scenske glazbe iz Udina, prof. Jeffa Heywooda, prorektora Sveučilišta u Edinburghu.

KORISNIČKE USLUGE

Korisničke službe pružaju i razvijaju različite informacijske usluge prema potrebama i zahtjevima svojih korisnika, posuđuju građu izvan Knjižnice, izgrađuju fond koji se nalazi u slobodnom pristupu, omogućuju korištenje građe u čitaonicama sa slobodnim pristupom građi ili posudbu fondova drugih knjižnica u Hrvatskoj i u svijetu međuknjižničnom posudbom.

Kako bi korisnicima omogućilo 24-satnu dostupnost prostora i fondova te tako doprinijelo boljim uvjetima znanstvenoga rada i studiranja, projekt Knjižnica otvorenih vrata – 24 sata, koji je pokusno uveden u travnju 2007., tijekom 2008. godine razvio se kao trajna djelatnost Knjižnice. Tijekom 120-satnoga radnog tjedna, korisnicima je na raspolaganju 138 mjesta, računala za pristup različitim informacijskim izvorima kao i građa sa Zatvorenog spremišta prethodno naručena te fotokopirni aparati. Ovu uslugu tijekom 2008. koristilo je 26.907 korisnika.

Članstvo i korisnici

U Knjižnicu se upisalo 19.961 korisnika, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3 posto. Od toga je 17.218 korisnika upisano na godinu dana, dok je 2.643 upisano na mjesec ili na tjedan. Zabilježeno je 291.928 ulazaka u Knjižnicu, uz dnevni prosjek od 1.900 korisnika. Većina učlanjenih, studenti su zagrebačkog sveučilišta, veleučilišta i visokih škola te hrvatski znanstvenici i istraživači.

Fondovima knjižnice koristili su se, osim hrvatskih znanstvenika i istraživača, i inozemni istraživači iz nacionalnih akademija Republike Češke, Bugarske i Rusije. Radilo se o ukupno 257 stranih korisnika.

Znanstveno nastavnom osoblju na raspolaganju je prostor Profesorske čitaonice, kao i dvadesetak mjesta rezerviranih u Čitaonici periodike.

U čitaonicama su se koristile knjige, časopisi, doktorski i magistarski radovi te periodika. Građa se posuđivala i izvan Knjižnice, a međuknjižničnom posudbom bila je dostupna i korisnicima drugih knjižnica iz Hrvatske i inozemstva. Građa iz inozemnih knjižnica i servisa nabavljena je međuknjižničnom posudbom. U čitaoničkim prostorima nalazi se osamdesetak računala s pristupom internetu preko fiksnih priključaka i 10 s bežičnom tehnologijom.

Broj informacijskih usluga Knjižnice neprestano se povećava, od zahtjeva za pretraživanjima različitih elektroničkih izvora informacija: knjižničnih kataloga, komercijalnih elektroničkih izvora: primarnih (časopisi, knjige itd.) i sekundarnih (bibliografske i citatne baze podataka), sve većeg broja *open access* izvora, posudbe građe iz knjižničnih fondova na različitim medijima (tiskani, mikrofilmovi) do međuknjižnične posude. Isto vrijedi za informacijske usluge i tematska pretraživanja unutar međunarodne informacijske usluge OCLC, Pitajte knjižničara (*Ask a Librarian*).

Za potrebe izbora u znanstvena i nastavna zvanja članova hrvatske znanstvene i akademske zajednice kao i za potrebe napredovanja obavljana su pretraživanja najrelevantnijih elektroničkih izvora znanstvenih informacija – citatnih i bibliografskih baza podataka.

Najširem krugu korisnika osigurava se preko mrežnih stranica Knjižnice pristup katalogima i bibliografijama, kao i mnogobrojnim drugim sadržajima, među kojima izdvajamo *digitaliziranu baštinu* kao cjelinu najvrednijih djela iz zbirki građe posebne vrste te digitalni arhiv hrvatskih mrežnih publikacija.

Zbirke Knjižnice dostupne su, uz kratke opise na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku, i na portalu Europske knjižnice (The European Library): <http://www.theeuropean.library.org>.

Sadržajima dostupnima na mrežnoj stranici Knjižnice pristupilo je tijekom 2008. 912.310 korisnika, što je prosječno iznosilo 2.485 posjeta dnevno.

O programima poučavanja korisnika opširnije u poglavlju *Obrazovanje knjižničara i korisnika*.

Radno vrijeme

Radno vrijeme Knjižnice je od ponedjeljka u 8 sati do subote u 15 sati.

Usluge Središnje informacijske službe (ulazna razina), Čitaonica sa slobodnim pristupom građi (prvi, treći i četvrti kat) kao i Čitaonice periodike (treći kat) korisnicima su na raspolaganju 72 sata tjedno uključujući i subote. Od ponedjeljka do petka radno vrijeme tih službi je od 8 do 21 sat, a subotom od 8 do 15 sati.

Korisnicima su posebnom knjižničnom uslugom *Knjižnica otvorenih vrata – 24 sata* dostupni sadržaji Knjižnice 24 sata dnevno osim nedjelje i blagdana. Zbog velikog interesa, naročito u određenim razdobljima godine, korisnici trebaju prethodno rezervirati mjesto. Ovu uslugu tijekom 2008. godine koristilo je čak 26.907 korisnika.

Čitaonice Zbirke grade posebne vrste – Zbirka rukopisa i starih knjiga, Grafička zbirka, Zbirka muzikalija i audiomaterijala i Zbirka zemljopisnih karata i atlasa, otvorene su za korisnike 27,5 sati tjedno, od ponedjeljka do petka u vremenu od 9,00 do 14,30 sati.

Jednokratno radno vrijeme tijekom ljeta, usklađeno je s akademskim kalendarom Sveučilišta u Zagrebu i ispitnim rokovima. U razdoblju od 14. srpnja do 16. kolovoza 2008. Knjižnica je radila od ponedjeljka do petka u vremenu od 8,00 do 15,00 sati, a zbirke grade posebne vrste od 9,00 do 14,30 sati.

Informacijski izvori

Katalozi, bibliografije, digitalni arhiv, digitalizirana baština

Digitalnim sadržajima pristupa se na mrežnoj stranici Knjižnice unutar rubrike *Digitalna knjižnica*. Izravno su dostupni bibliografsko kataložna baza podataka Knjižnice, koja sadrži zapise od 1981. i zapise retrospektivno katalogiziranih hrvatskih publikacija, kao i digitalizirani abecedni katalozi i katalozi zbirki grade posebne vrste. (<http://www.nsk.hr/DigitalLib.aspx?id=8>)

U digitalnom arhivu hrvatskih mrežnih publikacija (DAMP) pohranjene su 2.373 hrvatske mrežne publikacije, što je 26,6 posto više u odnosu na 2007. godinu. (<http://www.damp.nsk.hr>)

Unutar elektroničke zbirke *Digitalizirana baština* nalazi se 726 jedinica iz zbirki grade posebne vrste što je za 22,6 posto više u odnosu na prethodnu godinu. Ova zbirka sadrži: 3.316 stranica knjiga i muzikalija, 477 crteža i grafika, 163 plakata, 31 zemljovid i 2 zvučna zapisa. (<http://www.nsk.hr/Heritage.aspx?id=25>)

Bibliografske i tekstovne baze podataka

Poveznicom *Elektronički izvori* (<http://www.nsk.hr/DigitalLib.aspx?id=81>) osiguran je pristup gotovo svim relevantnim međunarodnim elektroničkim izvorima: bibliografskim bazama podataka, bazama podataka s cjelovitim tekstom, zbirkama elektroničkih časopisa s cjelovitim tekstom (npr., Science Direct, Springer, Willey, Blackwell itd.), citatnim i disciplinarno usmjernim bazama podataka iz svih znanstvenih i strukovnih područja. Pristup spomenutim izvorima informacija osigurava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske u suradnji s CARNet-om.

Informacijske usluge

Tijekom 2008. predmetni stručnjaci i diplomirani knjižničari riješili su preko 8.000 zahtjeva za tematska pretraživanja i dali odgovore na velik broj faktografskih i bibliografskih upita. Pretraženo je oko 22.000 izvora od dostupnih u NSK-WebVoyageru do različitih baza podataka.

U priloženoj tablici navode se podaci o svrsi i broju tematskih pretraživanja:

Svrha tematskog pretraživanja	Broj pretraživanja
Disertacija	83
Magistarski rad	117
Diplomski rad	871
Seminarski rad	1.747
Znanstv. projekt	175
Maturalni rad	435

QuestionPoint (Pitajte knjižničara) međunarodna je kooperativna informacijska usluga Kongresne knjižnice i OCLC-a (Online Computer Library Center iz Dublin Ohio, SAD) u kojoj, uz oko tisuću knjižnica iz različitih dijelova svijeta, kao punopravna članica sudjeluje i Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, i to od godine 2005. Preko ove usluge na upite korisnika odgovara 14 predmetnih stručnjaka iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu Knjižnice. Tijekom 2008. bilo je upućeno 1.195 pitanja/zahtjeva.

Indeksiranost i citiranost hrvatskih znanstvenika i časopisa

Radi praćenja hrvatske znanstvene proizvodnje te za potrebe izbora u znanstvena i nastavna zvanja i strukovnoga napredovanja, pretraživani su najrelevantniji elektronički izvori znanstvenih informacija – citatne i disciplinarne baze podataka utvrđene *Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja* Nacionalnoga vijeća za znanost. Korisnicima su izdavane potvrde o indeksiranosti i citiranosti njihovih znanstvenih radova. Tijekom godine 2008. riješeno je 385 zahtjeva za znanstvenom indeksiranosti. Ukupno je riješeno 29 zahtjeva za pronalaženjem faktora odjeka časopisa (IF) iz JCR-a (Journal Citation Report).

Hrvatskim znanstvenim i strukovnim časopisima izdavane su potvrde o njihovoj zastupljenosti u relevantnim sekundarnim izvorima, bibliografskim bazama podataka, a u svrhu dobivanja financijske potpore od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Ukupno je izdano 127 potvrda o zastupljenosti časopisa.

Osim praćenja hrvatske znanstvene proizvodnje, pružane su i usluge pretraživanja različitih baza podataka preko DIALOG-a. Tijekom godine 2008. ukupno je riješeno 36 zahtjeva.

Mrežne stranice

Sustavno su ažurirani mrežni sadržaji i obavijesti o različitim zbivanjima (<http://www.nsk.hr>). Najčešće su promjene bile u rubrici *Novosti i događanja*. Na stranicama se, osim informacija o Knjižnici, nalaze i brze poveznice (<http://www.nsk.hr/home.aspx?id=24>) na informacijske usluge, međuknjižničnu posudbu, kataloge i bibliografije, Digitaliziranu baštinu, Digitalni arhiv hrvatskih mrežnih publikacija, portal The European Library (<http://search.theeuropeanlibrary.org/portal/en/index.html>).

Tijekom 2008. zabilježeno je ukupno 912.310 ulaza na mrežno mjesto Knjižnice, odnosno prosječno 2.485 ulaza dnevno. Pregledano je 1.659.218 dokumenata. Prema vrsti posjetitelja mrežnog mjesta statistički se moglo izdvojiti 237.444 tzv. *unique* posjetitelja, odnosno posjeta s istih IP- adresa računala. Od toga je 168.981 posjetitelj pregledavao sadržaje samo jedamput, dok je 68.463 posjetitelja pregledavao sadržaje mrežnog mjesta više od jedamput. Prosječno dužina zadržavanja na mrežnoj stranici iznosila je 16,19 minuta.

Prema statističkim podacima Google Analytics za razdoblje od 11. srpnja do 31. prosinca 2008. mrežnu stranicu Knjižnice posjetilo je ukupno 421.338 posjetitelja, od čega iz Hrvatske 401.852 i 19.486 posjetitelja iz 117 zemalja. Najviše posjeta bilježi se iz Bosne i Hercegovine (4.567), Srbije (3.064), Slovenije (2.053), Njemačke (1.323), Sjedinjenih Američkih Država (877), Austrije (601), Italije (541) itd.

Čitaonice

Korisnicima je na raspolaganju nekoliko čitaonica sa slobodnim pristupom građi na ulaznoj razini te na polukatu, prvom, trećem i četvrtom katu. U čitaonicama se korisnici služe tiskanom građom, mikrofilmovima i elektroničkom građom. Predmetni stručnjaci, osim davanja različitih informacijskih usluga i rješavanja tematskih zahtjeva korisnika, aktivno su uključeni i u poučavanje korisnika. Radi se o pojedinačnom poučavanju korisnika kao i skupina korisnika. Tijekom 2008. u poučavanje je bilo uključeno ukupno 545 korisnika.

Čitaonica na ulaznoj razini

Knjižnica raspolaže bogatom zbirkom referentne građe u tiskanom kao i u elektroničkom obliku (enciklopedijama, rječnicima, priručnicima, leksikonima, biografijama). Opća referentna zbirka prinovljena je s pedesetak dvojezičnih rječnika, leksikona i priručnika, te osam naslova enciklopedija.

Čitaonica na polukatu

Zbirka za knjižničarstvo

Zbirka za knjižničarstvo nabavlja domaću i stranu literaturu iz područja knjižničarstva i informacijskih znanosti. Fond zbirke na otvorenom pristupu čini preko 2.800 knjiga i 122

naslova stručnih časopisa. U 2008. godini Zbirka je prinovljena s 403 naslova knjiga, a redovitost nabave bilježi 89 naslova časopisa u tiskanom obliku.

Tijekom 2008. posuđene su 304 knjige, a u službenoj upotrebi korišteno je 40 naslova tiskanih časopisa. Riješeno je 448 informacijskih upita što je za 44,2 posto više u odnosu na 2007.

Čitaonice, zbirka i korisničke usluge na prvom katu

Profesorska čitaonica

Broj posuđenih knjiga:	632
Broj korisnika:	972

Zbirka doktorskih disertacija i magistarskih radova

Broj prinovljenih naslova:	942 magistarska rada, 475 doktorskih disertacija
Broj korisnika:	1.944
Broj upita:	3.498
Broj tematskih pretraživanja:	18
Broj faktografskih informacija:	43
Broj bibliografskih informacija:	24

Iznajmljivanje računalne opreme i bežični internet

Usluga posudbe prijenosnih računala (Info-točka) raspolaže s 10 računala koja su tijekom 2008. ukupno korištena 846 puta, a mrežne kartice (10) posuđene su ukupno 85 puta. U odnosu na prethodnu godinu korištenost te usluge porasla je za oko 2 posto.

Čitaonice na trećem katu

Čitaonica društvenih i humanističkih znanosti

Broj faktografskih informacija:	35.735
Broj općih informacija:	20.990
Izdano grade sa ZS:	29.410
Rezervacije (ZS):	42.250
Ulaganje (OP):	77.080
Posudba knjiga:	8.657
Rezervacija knjiga:	7.427
Fotokopije:	10.329

Čitaonica periodike

U Čitaonici se mogu koristiti serijske publikacije (novine, časopisi, zbornici i kalendari) izdane u Republici Hrvatskoj kao i knjige sa Zatvorenog spremišta izdane do godine 1900. U svrhu zaštite nacionalnog fonda novina donesena je odluka o zabrani korištenja tiskanih inačica novina objavljenih prije godine 1950. Korisniku je međutim omogućeno da traženu gradu dobije isključivo na mikrofilmu, kako je to uobičajeno i u ostalim europskim nacionalnim knjižnicama. Najčešće korištene novine uključene su u program zaštite i dostupnosti na mikrofilmu, odnosno u digitalnom obliku. Zbog ove odredbe Čitaonicu je tijekom godine 2008. posjetio znatno manji broj korisnika (26,3 posto manje u

odnosu na prethodnu godinu). Tijekom godine 2008. ukupno je registriran 23.431 korisnik, za koje je pripremljeno 58.825 svezaka tiskane građe i 7.567 mikrofilmova (vidjeti *Prilog 2*).

Korisnicima su u prostoru Čitaonice periodike na raspolaganju 2 mikročitača, 2 mikročitača/tiskača, ormari za pohranu mikrofilmova, aparat za fotokopiranje i računala.

Čitaonice, zbirke i korisnički prostori na četvrtom katu

Čitaonica prirodnih i primijenjenih znanosti

Broj faktografskih informacija:	33.740
Broj općih informacija:	28.900
Posudba:	5.300
Razduživanje:	4.760
Ulaganje:	44.500
Rezervacije:	5.000
Kartice za fotokopiranje:	1.991
Zakasnine:	715

Čitaonica časopisa

Podaci o fondu i korištenosti odnose se isključivo na tiskane publikacije.

Fond	Broj naslova	Novi naslovi	Novi brojevi
Hrvatski časopisi	449	14	1.211
Strani časopisi	689	4	564
Ukupno:	1.138 naslova	8	1.775

Tijekom 2008. godine u Čitaonici časopisa registrirano je 1.530 korisnika. Korištenost elektroničkih časopisa vidljiva je kroz statistiku ulazaka preko mrežne stranice, odnosno poslužitelja Knjižnice.

Korisnicima je tijekom 2008., uz postojeću građu, na raspolaganju 3.661 novih svezaka tiskane građe u Čitaonici društveno-humanističkih znanosti i Čitaonici prirodnih i primijenjenih znanosti.

Sobe za studijski rad

Sobe za studijski rad opremljene su računalima i tiskačima i iznajmljuju se korisnicima. Kako u tim sobama korisnici mogu ostavljati i svoju građu i dokumente, čest je slučaj da se dugotrajnije iznajmljuju pojedinim istraživačima ili ustanovama, npr., Leksikografskom zavodu. I u godini 2008., kao i ranijih godina, sobe za studijski rad bile su dobro posječene.

Zbirka službenih publikacija

Redovito se obnavljaju postojeći ugovori o daru i zamjeni s međunarodnim organizacijama i stranim državama. Tijekom 2008. fond Zbirke uvećan je za 4.852 jedinice tiskane građe, te mikrograde i na CD-ROM-u. Bilježi se smanjenje prinovljene građe u mikroobliku uz povećanje njezine dostupnosti na mreži.

Uspostavljen je redoviti prijam hrvatskih službenih publikacija, sustavno se prati nakladnička produkcija hrvatskih službenih publikacija, međunarodnih organizacija i stranih

država. Nastavljena je suradnja i koordinacija s Uredom Svjetske banke u Zagrebu radi realizacije programa Informacijskog centra, kao i suradnja s Delegacijom Europske komisije u Republici Hrvatskoj i Informacijskim centrom EU, s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija u svezi širenja suradnje i dostupnosti izvora informacija o Europskoj uniji i Ujedinjenim narodima, kao i suradnja i razmjena iskustava s HIDRA-om, Hrvatskim zavodom za statistiku, Gradskim uredom za statistiku i IMO-EDC-om.

U Zbirci je odgovoreno na 1.176 tematskih zahtjeva, a korišteno je 4.220 svezaka knjiga, 979 časopisa i pretraživano ukupno 3.445 izvora. U rješavanju korisničkih zahtjeva ukupno je korišteno 4.546 jedinica tiskanih službenih publikacija te konzultirano 3.445 elektroničkih izvora. Manipulativni poslovi rezervacije obavljani su za 2.615 knjiga i 171 časopis.

Posudba izvan Knjižnice

Sa Zatvorenog spremišta posuđeno je 3.509 knjiga, a razdužena 3.601 knjiga. Za potrebe posudbe i zaduživanja građe koja nije u računalnom katalogu izrađen je 251 zapis o primjerku.

Interna posudba

Za interne potrebe posuđena je 4.281 knjiga.

Međuknjižnična posudba iz fonda Knjižnice

Tijekom 2008. ukupno je iz Hrvatske i inozemstva zaprimljeno 2.512 zahtjeva. Od toga je 1.200 zahtjeva bilo za posudbu knjiga, a 1.312 za fotokopijama, mikrofiševima ili digitalnim preslikama. Iz inozemstva su bila ukupno 304 zahtjeva.

Posuđen je 1.031 svezak knjiga, dok se 167 zahtjeva nije moglo realizirati zbog starosti, rijetkosti građe, nedovoljnog broja ili formata primjerka.

Od 1.312 zahtjeva za fotokopijama članaka nisu riješena 222 zahtjeva zbog nedostupnosti fonda ili odustajanja korisnika.

Građu iz fonda Knjižnice naručivale su knjižnice iz cijele Hrvatske, a zahtjevi su dolazili iz sveučilišnih, fakultetskih, veleučilišnih, narodnih, gradskih, institutskih i specijalnih knjižnica.

Prema vrsti hrvatskih knjižnica, zahtjevi za međuknjižničnom posudbom i dostavom preslika Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu poslani su iz 661 županijske narodne knjižnice, 179 zahtjeva iz knjižnica zagrebačkog sveučilišta, zatim 661 zahtjev s ostalih sveučilišta, te 246 zahtjeva iz opće-znanstvenih, specijalnih i privatnih knjižnica iz Hrvatske.

Knjižnica je posuđivala građu ili slala preslike i knjižnicama (nacionalnim i sveučilišnim) iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Danske, Italije, Kanade, Latvije, Litve, Mađarske, Makedonije, Nizozemske, Njemačke, SAD-a, Slovačke, Slovenije, Srbije, Švicarske i Velike Britanije.

Međuknjižnična posudba knjiga i dostava dokumenata iz drugih knjižnica iz Hrvatske i inozemstva

Knjižnična građa (knjige, fotokopije ili digitalne preslike članaka ili separata) potrebna korisnicima iz Hrvatske i inozemstva za istraživački i znanstveni rad posuđivana je, odnosno naručivana iz Njemačke, BLDSK-a (*British Library Document Supply Centre*) iz Boston Spa te iz ostalih raspoloživih izvora ili iz drugih knjižnica.

Ukupno je naručeno 829 knjiga, od čega 215 iz BLDSC-a, 521 iz Subita te 93 iz ostalih izvora.

Ukupno je naručeno 1.079 fotokopija članaka, od čega 114 iz BLDS-a, 849 iz Subita te 116 iz ostalih izvora.

Usluge međuknjižnične posudbe iz inozemstva tijekom 2008. koristilo je manje korisnika: knjige za 13,3 posto, a fotokopije članka za 10 posto. Korištenje ove usluge u posljednjih nekoliko godina postupno opada što se može opravdati i sve većom dostupnošću i komercijalnih i javno dostupnih (*open access*) elektroničkih izvora informacija.

ZAŠTITA GRAĐE

Preventivna i kurativna zaštita

Redovni programi preventivne i kurativne zaštite knjižnične građe odvijali su se putem uobičajenih poslova čišćenja, dezinfekcije, konzervacije, restauracije, uvezivanja i zaštitnog opremanja te mikrofilmiranja i digitalizacije. Najviše se radilo na poslovima pripreme i mikrofilmiranja novinske građe pa su rezultati ovih programa bolji od planiranih. Isto se može reći i za programe čišćenja i dezinfekcije knjižne građe. S programima digitalizacije knjižnične građe krenulo se tek u travnju 2008. nakon popravka skenera. Zbog toga, ali i zbog specifičnosti građe (uglavnom građa iz Grafičke zbirke) te udvostručenja cijene usluga digitalizacije korisnicima postignuti su rezultati znatno manji od očekivanih.

Napravljen je čitav niz poboljšanja u zaštiti starih hrvatskih novina poglavito nakon donošenja odluke o promijenjenim uvjetima korištenja starijih hrvatskih novina sredinom travnja 2008. Ova je odluka utjecala na djelomičnu promjenu prošlogodišnjeg plana. Od planiranih 12.512 mikrofilmskih snimaka u okviru *Programa zaštite starih hrvatskih novina* napravljeno je 34.210 snimaka. Višestruko je povećan broj korisničkih zahtjeva za kopiranjem i digitaliziranjem mikrofilmova. U Čitaonicu periodike poslano je 25 naslova novina snimljenih u cijelosti i stari master negativi *Jutarnjeg lista* na 221 mikrofilmskom svitku (potrebno nanovo snimiti). Pregledan je i pripremljen za mikrofilmiranje 91.471 list starih hrvatskih novina. Završeno je snimanje 13 novinskih naslova u cijelosti: *Iskra, Osvit, Agramer Lloyd, Eco del litorale Ungarico, Sloga, Novosti, Lovor, Hrvatska vila, Hrvatske novine, Die Klatschrose, Židov, Židovska smotra i Branislav* i započeto snimanje *Novog lista, Jutarnjeg lista, Hrvatske i Narodne obrane*. Krajem 2008. nabavljena je nova mikrofilmska oprema (mikrofilmska kamera, uređaji za razvijanje i dupliciranje mikrofilma, skener mikrofilma i stol za uređivanje, prematanje i kontrolu).

Odjel je također sudjelovao u pripremi digitaliziranih naslova novina i časopisa za izradu *Portala starih hrvatskih serijskih publikacija*.

Znatna poboljšanja u zaštiti fonda postignuta su zamjenom postojećeg, ali nekorištenog stroja (*Depulvera*) za automatsko čišćenje novije građe sa dvije pokretne komore (*Spirabilia*) za ručno čišćenje osjetljive knjižnične građe. U komorama je očišćeno i dezinficirano preko 10.000 jedinica iz Zatvorenog spremišta.

Građa iz *Ostavštine Filipović* (165 jedinica) i *Zbirke De Francesci* (460 jedinica) predana je nakon popisa, pregleda i potrebnih konzervatorsko restauratorskih radova na obradu u Odjel za nabavu.

Nakon pregleda, čišćenja, dezinficiranja i zaštitnog opremanja, knjižnična i arhivska građa Gradskog muzeja Vukovar, koja je spašena od ratnih razaranja, a nalazi se u Odsjeku za restauraciju i mikrografiju od 1997., premještena je u Odsjek za pohranu. Izdvojen je manji dio raritetne građe i pripremljen za restauraciju.

Nastavljena je sustavna zaštita fonda zbirki posebne vrste. Obavljen je pregled najvrednije građe i poduzete su hitne mjere zaštite na dijelu građe koja je bila inficirana plijesnima.

Iz Odsjeka za pohranu povučene su 144 jedinice i nakon konzervatorsko restauratorskih radova predane u Zbirku rukopisa i starih knjiga na čuvanje.

Provođenje programa kurativne zaštite za 238 knjiga iz 18. stoljeća Franjevačkog samostana sv. Filipa i Jakova u Vukovaru započelo je u kolovozu 2005. U Franjevački samostan do sada je vraćeno 159 knjiga, a ove godine 40 jedinica.

U sklopu programa zaštite baštinskih zbirki provedeni su u razdoblju od 3. do 26. studenoga 2008. konzervatorsko restauratorski radovi u Knjižnici Samostana sv. Frane u

Šibeniku. Pregledano je i očišćeno te po potrebi dezinficirano 8.707 svezaka starih knjiga i časopisa te približno 3.000 jedinica novije građe. Očišćena građa zaštićena je beskiselinim papirom, zaštitnim mapama i ovitcima i pohranjena u privremenu čuvaonicu u samostanu.

Hitne mjere zaštite (čišćenje i dezinfekcija) provedene su na najvrednijoj knjižnoj građi (11 inkunabula) iz samostana sv. Lovre u Šibeniku.

U Odsjeku za restauraciju i mikrografiju laminirano je pet svezaka novina *La Bilancia* iz Sveučilišne knjižnice Rijeka s ukupno 2.640 listova. Nakon laminacije svesci su razdijeljeni na 27 manjih svezaka i uvezani u poluplatno.

Osim planiranih programa, tijekom godine 2008. krenulo se s konzervatorskim istraživanjima i dokumentiranjem stanja najostoćenijih Maurovićevih strip crteža koji se čuvaju u Grafičkoj zbirci. Provedena su nedestruktivna i mikrodestruktivna dijagnostička ispitivanja na crtežu *Sveta Obitelj pod hrastom* s ukrasnim okvirom *Gloria in Excelsis Deo* Jurja Julija Klovića.

Za potrebe vođenja fotodokumentacije konzervatorskih istraživanja i konzervatorsko restauratorskih radova nabavljene su dvije fotografske kamere s pripadajućom opremom: jedna za studijsko i terensko snimanje, a druga prilagođena za laboratorijsko snimanje u području UV i IR dijela elektromagnetskog spektra.

Uz navedene poslove zaštite knjižnične građe za potrebe korisnika izrađivani su i/ili kopirani i digitalizirani mikrofilmovi građe. Digitaliziranje mikrofilmova i građe višestruko je povećano u odnosu na prošlu godinu, a nakon donošenja Odluke o načinu korištenja starijih hrvatskih novina do 1950. Djelatnici Odjela za zaštitu i pohranu sudjelovali su i u pripremi građe, izradi naljepnica, kataloga, plakata i pozivnica za izložbe te zahvalnica, čestitki i posjetnica.

(Vidjeti *Prilog 3*)

Pohrana

U Odsjeku za pohranu tijekom godine 2008. signirano je i pohranjeno 32.666 svezaka nove građe (knjiga, časopisa, novina, elektroničke građe i Hrvatskoga sitnog tiska). Osim nove građe, signirano je 969 svezaka građe vraćene u fond nakon obavljenih konzervatorsko restauratorskih zahvata.

Od godine 2008. u Odsjek za pohranu smještene su i doktorske disertacije na CD-u (23 jedinice građe) i magistarski radovi na CD-u (130 jedinica građe).

Za potrebe popunjavanja fonda iz donacija (za Odjel za nabavu) provjereno je 2.087 signatura arhivskog primjerka i dubleta, te pregledano 2.075 jedinica građe iz donacija pohranjenih u Odsjeku za pohranu.

U radu s korisnicima riješeno je 107.608 zahtjeva i dano na korištenje 99.207 jedinica građe.

Stupanjem na snagu Odluke o načinu korištenja hrvatskih novina do godine 1950. uveden je novi radni proces, a to je označivanje i priprema građe za izradu mikrofilma članaka prema zahtjevima korisnika. Primljeno je i obrađeno 75 zahtjeva za snimanje 413 članaka iz 292 sveska serijskih publikacija.

Nastavljena je revizija knjižnične građe. Revidiran je dio fonda od signature 18.661 do 30.999 što ukupno iznosi 17.523 svezaka.

Obavljena je revizija građe koja sadrži diskete. Ustanovljeno je 66 jedinica takve građe, od kojih 7 nije na mjestu. Građa je prosljednena u Odjel Informacijskih tehnologija na zaštitu.

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, kao središnja znanstvena knjižnica u Republici Hrvatskoj, na inicijativu glavnog ravnatelja prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića prvi put je uvela instituciju znanstvenih novaka. Od 1. travnja 2008. godine na projektu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske *Izrada modela vrednovanja znanstvenog rada za sva znanstvena područja (132-000000-1489)* radi dvoje znanstvenih novaka. Zapošljavanjem znanstvenih novaka otvara se mogućnost razvoja knjižnične djelatnosti kao jedne od osnovnih disciplina informacijskih znanosti. U istraživanje i razvojne poslove, uz djelatnike Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo, uključeno je nekoliko kolega iz ostalih odjela Knjižnice. O njihovoj aktivnosti više detalja u poglavljima o međunarodnoj suradnji, radu na projektima i objavljenim radovima.

Važno je napomenuti da su pojedini stručnjaci iz Knjižnice uključeni i u uredništva znanstvenih i stručnih časopisa, npr., časopis *Pilar* (prof. dr. sc. Tihomil Maštrovi), časopis *Grafika* (mr. sc. Mikica Maštrović), časopis *Kartografija i geoinformacije* (mr. sc. Mira Miletić Drder), časopisi *Periodicum biologorum* i *Acta botanica Croatica* (dr. sc. Maja Jokić), časopis *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* (mr. sc. Tinka Katić).

ZNANSTVENI I RAZVOJNI PROJEKTI

Tekući projekti NSK

Projekt *Izrada modela vrednovanja znanstvenog rada za sva znanstvena područja (132-000000-1489)* (<http://www.nsk.hr/Library.aspx?id=659>), voditeljica dr. sc. Maja Jokić

Projekt *Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost – (CUK)* (<http://www.nsk.hr/Info.aspx?id=175&hid=263>), voditelj prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

Projekt *Stare hrvatske novine* (<http://www.nsk.hr/Library.aspx?id=1051>), voditeljica Jasenka Zajec

Pilot-projekt portala starijih hrvatskih humanističkih časopisa (<http://www.nsk.hr/Library.aspx?id=748>), voditeljica dr. sc. Maja Jokić

Suradnja na projektima MZOŠ-a izvan NSK

Hrvatski književni povjesničari. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, voditelj prof. dr. sc. Tihomil Maštrović

Hrvatski iseljenički leksikon. Institut "Ivo Pilar", voditelj dr. sc. Vlado Šakić (mr. sc. Željka Lovrenčić)

Istraživanje korisnika i baštine Filozofskog fakulteta u Zagrebu, voditeljica prof. dr. sc. Žarka Vujić (mr. sc. Tamara Ilić-Olujić)

Kartografija Jadrana. Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, voditelj prof. dr. sc. Miljenko Lapaine (mr. sc. Mira Miletić Drder)

Društveni akteri znanstvenog i tehnološkog razvoja. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu (<http://www.idi.hr/index.php?id=118>), voditeljica dr. sc. Katarina Prpić (dr. sc. Maja Jokić)

Prevenција ranog karijesa u djece: evaluacija kliničkih i preventivnih postupaka. Stomatološki fakultet, voditeljica prof. dr. sc. O. Lulić-Dukić (mr. sc. Mira Bačić)

PROGRAM DIGITALIZACIJE GRAĐE

U redovnom programu digitalizacije građe sudjeluju Zbirke građe posebne vrste, Odjel za zaštitu i pohranu, Odjel za informacijske tehnologije i Hrvatski zavod za knjižničarstvo. Nastavljen je rad na dopunama i doradama mrežnih stranica *Digitalizirana baština*. Testiran je i primijenjen novi preglednik za prikazivanje i pregled zemljopisnih karata i planova. Izrađena je nova struktura mrežnih stranica *Digitalizirana baština* koja će omogućiti bolju organizaciju sadržaja razdvajanjem cjelina digitalizirane građe prema vrsti građe odnosno zbirkama. Objavljene su nove cjeline: *Djela iz Knjižnice obitelji Zrinski* s 3 knjige i *Plakati Borisa Bućana* sa 163 plakata. Pripremljen je sadržaj nove inačice stranice za zemljopisne karte i planove sa cjelinama *Stari zemljovid Hrvatske* (87 karata) i *Planovi hrvatskih gradova* s 12 planova Zagreba.

Projekti digitalizacije

U sklopu nacionalnog projekta digitalizacije *Hrvatska kulturna baština* Ministarstva kulture Republike Hrvatske, odobrena su dva projekta: Projekt *Stare hrvatske novine* (voditeljica Jasenka Zajec) i *Pilot-projekt portala starijih hrvatskih humanističkih časopisa* (voditeljica dr. sc. Maja Jokić). Projekti se provode u razdoblju od travnja 2008. do travnja 2009. u suradnji Odsjeka za obradu serijskih publikacija, Odjela za zaštitu i pohranu, Odjela za informacijske tehnologije i Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo Knjižnice. Nabavljen je sustav za upravljanje digitaliziranom građom i njezino objavljivanje putem portala *starih hrvatskih novina* i portala *starijih hrvatskih humanističkih časopisa*. Sustav omogućuje okupljanje podataka i digitalnih preslika hrvatskih novina i časopisa te uspostavu suradnje s ostalim knjižnicama i baštinskim ustanovama u procesu zaštite i osiguranju dostupnosti te vrste građe.

Izrađeni su prijedlozi projekata *Hrvatska glazbena baština u zvuku – digitalizacija najstarijih gramofonskih ploča na 78 okretaja* (voditeljica Tatjana Mihalić) i *Znanstvena baština 19. i 20. stoljeća – digitalizacija najstarijih doktorskih disertacija Sveučilišta u Zagrebu iz fonda Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu* (voditeljica mr. sc. Jelica Leščić). Projekti su prijavljeni na natječaj za dodjelu sredstava nacionalnog projekta digitalizacije *Hrvatska kulturna baština* Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Trajna pohrana najstarije digitalne građe Croatica

Radi trajne pohrane i osiguranja dostupnosti sadržaja najstarije hrvatske elektroničke građe koja je pohranjena na zastarjelim sredstvima pohrane (diskete veličine 5.25" i 3.5"), proveden je *Pilot-projekt Zaštita najstarije hrvatske elektroničke građe pohranjene na*

disketama. U provedbi pilot projekta sudjelovali su Odjel za zaštitu i pohranu, Odjel za informacijske tehnologije i Hrvatski zavod za knjižničarstvo. Analizom kataloga i revizijom fonda na Glavnom spremištu, identificirano je 87 disketa koje su objavljene u razdoblju od 1989. do 2000. Nakon analize građe, proveden je prijenos sadržaja disketa na drugi medij. Rezultati pilot projekta pomoći će uspostavi programa zaštite *Croatice* objavljene na ostalim prijenosnim medijima (CD-u, CD-ROM-u i DVD-u).

Metapodaci

Radi pripreme za dostavu metapodataka digitalne građe u Europeanu, prevedena je specifikacija elemenata metapodataka prototipa Europeane (ESE – Europeana Semantic Elements) na hrvatski jezik.

Digitalni arhiv mrežnih publikacija (DAMP)

- izrađen dokument za Odjel za informacijske tehnologije i SRCE: Razmjena podataka *Voyager* – MP: dopuna uvjeta za produkciju
- postavljena nova verzija pobirača SRCEHarvester
- unapređenje modula za nadzor sustava: Automatska provjera dostupnosti
- izrađena specifikacija rasporeda izbornika za mrežnu stranicu Digitalnog arhiva hrvatskih mrežnih publikacija; podstanica Knjižničkog weba
- izrađene nove verzije dokumenata: *Kriteriji odabira obveznog primjerka mrežne građe za obradu i arhiviranje, Obvezni primjerak mrežnih publikacija, Uvjeti korištenja digitalnog arhiva, Preporuke za izradu mrežnih publikacija, Česta pitanja*
- završen engleski prijevod tekstova za mrežnu stranicu NSK: [Guidelines for publishers/authors] (<http://www.nsk.hr/DigitalLibEN.aspx?id=753>)
- uspostavljen modul OAI-PMH data provider na produkcijskom stroju za Digitalni arhiv (<http://damp.nsk.hr/oai>)
- testirana prva inačica softvera za indeksiranje i pretraživanje sadržaja arhiva Nutch
- provedeno istraživanje korištenja mrežnih stranica Digitalnog arhiva: statistička analiza i online upitnik – rezultati objavljeni u Zborniku radova 11. seminara Arhivi, knjižnice, muzeji. 2008.

ARIS: ANALIZA I UNAPRJEĐENJE RADNIH PROCESA

Od rujna do prosinca 2008., tvrtka IDS-Scheer izvela je projekt opisa radnih procesa u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu sa svrhom njihova unaprjeđenja, a za djelotvorniju implementaciju knjižničkog softvera koji u konačnici treba biti podloga za izgradnju i organizaciju integriranoga knjižničkog sustava za sve hrvatske knjižnice u sustavu visokog obrazovanja i znanosti.

Cilj projekta bio je dokumentirati i analizirati sadašnje radne procese i način poslovanja Knjižnice u postojećem softveru, kako bi se na toj osnovi izradio budući koncept radnih procesa koji bi se mogao primijeniti u bilo kojem knjižničnom softveru.

Projekt je izvođen na tehnološkoj platformi ARIS koja se sastoji od oruda za analizu i pregled svih radnih procesa, podataka, funkcija i organizacijskih modela.

ARIS-ova metodologija omogućila je sveobuhvatan opis i dokumentaciju relevantnih poslovnih procesa (*As-Is*), te njihovu naknadnu analizu kako bi se identificirale i otklonile postojeće slabe točke, te izradili unaprijeđeni modeli poslovnih procesa (*To-Be*).

Projekt je uspješno proveden. Kao rezultat projekta, Nacionalna i sveučilišna knjižnica dobila je sljedeće dokumente i elektronički medij:

- Repozitorij poslovnih procesa Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (*As-Is*) – postojeće stanje;
- Repozitorij poslovnih procesa (*To-Be*) – unaprijeđeni modeli poslovnih procesa;
- Završni dokument projekta "Izrada opisa poslovnih procesa na ARIS tehnološkoj platformi u svrhu unaprijeđenja procesa uvođenja novog informacijskog sustava";
- Konvencije modeliranja i
- Elektronički medij koji sadrži oba repozitorija poslovnih procesa, kao i svu pripadajuću dokumentaciju.

U završnom dokumentu, koji je ujedno i stručno izvješće projektnog tima IDS-Scheer, identificirane su neuralgične točke i svi nedostaci postojećeg stanja, te su ponudeni i detaljno opisani prijedlozi unaprijeđenih modela poslovnih procesa. Svi prijedlozi promjena radnih procesa usuglašavani su sa zaposlenicima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i konzultantima tvrtke IDS-Scheer.

SVEUČILIŠNE / VISOKOŠKOLSKE KNJIŽNICE

Razvojna djelatnost i istraživanje

Knjižnični sustav

Implementacija knjižničnog sustava *Voyager* u NSK u cijelosti je provedena još prije dvije godine i od tada se sveukupno knjižnično poslovanje odvija na tom knjižničnom softveru, ali uz neke još uvijek otvorene probleme, npr., korištenje dijakritičkih znakova. Plan implementacije za ostale hrvatske sveučilišne knjižnice trebalo je izraditi u suradnji s njihovim ravnateljima, no, nažalost, došlo je do zastoja u suradnji.

U međuvremenu, Ex Libris (novi vlasnik *Voyagera*), nastojeći riješiti probleme s dijakritičkim znakovima, ponudio je mogućnost zamjene *Voyagera Alephom*, kao sustavom koji nudi rješenja glede tog problema. U veljači 2008. Ex Libris je svoju ponudu uputio Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske kao financijeru, s naglaskom, da se ne traže dodatna sredstva, iako se radi o skupljem programskom paketu. U Knjižnici je organizirano predstavljanje *Alepha* na koje su pozvani i predstavnici svih hrvatskih sveučilišnih knjižnica. Na temelju predstavljanja funkcionalnosti *Alepha* i njegova konzorcijskog potencijala, zaključeno je da je *Aleph* fleksibilniji, da rješava probleme dijakritičkih znakova te da je općenito kvalitetnije rješenje za potrebe hrvatskih sveučilišnih knjižnica.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, kao nositeljica *Ugovora* s Endeavorom (Ex Librisom), uza suglasnost Ministarstva znanosti obrazovanja i športa Republike Hrvatske, sustavno razmatra odluku o prihvaćanju ponude Ex Librisa o zamjeni *Voyagera Alephom*, uz iste, ranije ugovorene uvjete. Ex Libris je održao prvi ciklus poučavanja za djelatnike Knjižnice i knjižnice Sveučilišta u Zagrebu. Projektni tim radi na mapiranju i izradi svih priručnika potrebnih za poučavanje ostalih djelatnika. Izraden je i terminski plan prema kojem

će Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i knjižnice Sveučilišta u Zagrebu sredinom 2009. započeti radom u produkcijskoj bazi *Alepha*.

Istraživačka djelatnost

Kao središnja knjižnica Sveučilišta u Zagrebu, ali i kao glavna znanstvena knjižnica u Hrvatskoj, NSK se bavi istraživanjem i razvojem novih usluga za potrebe cijele akademske zajednice. Rezultati bibliometrijskih/scientometrijskih istraživanja za akademsku zajednicu i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske koriste se i za potrebe nacionalne znanstvene politike. Tijekom godine 2008. radilo se na hrvatskim znanstvenim i razvojnim projektima (vidjeti poglavlje *Znanstveni i razvojni projekti*) te na međunarodnom projektu ERIH (vidjeti poglavlje *Međunarodna suradnja*).

Obrazovanje

Poučavanje korisnika, ali i knjižničnog osoblja jedna je od osnovnih zadaća ne samo središnje knjižnice Sveučilišta u Zagrebu, nego i njenoga nacionalnog poslanja.

O programima poučavanja korisnika opširnije u poglavlju *Obrazovanje knjižničara i korisnika*.

Savjetodavna i stručna pomoć

Na zahtjeve pojedinih knjižnica održane su konzultacije i pružana je pomoć vezana uz sve vrste upita znanstvenih i ostalih specijalnih knjižnica. Raspon savjetodavne i stručne pomoći kretao se od upita vezanih uz reviziju građe, dostupnosti elektroničkih izvora informacija, izbora i nabave knjižničnog softvera, individualne poukc knjižničara, informiranja o elektroničkim i ostalim izvorima informacija, njihovu pretraživanju i vrednovanju, pomoći pri izradi stručnih radova, doktorskih disertacija do različitih drugih stručnih upita.

NARODNE KNJIŽNICE

Razvojna djelatnost

Tijekom 2008. godine prikupljali su se statistički podaci o stanju narodnih knjižnica (usluge, građa, prostor, financiranje, djelatnici, korištenje knjižničnih usluga).

Organizirani su poslovi koordinacije voditelja županijskih matičnih službi (sastanci Stručnoga vijeća županijskih matičnih narodnih knjižnica). Naglasak je bio na doradi uputa (pravilnika) za reviziju i otpis knjižnične građe. Sastavljene su skupine koje će raditi na rješavanju ovih pitanja. Napravljena je selektivna analiza po mjerilima koja upućuju na nedosljednosti kod ispunjavanja godišnjih statističkih upitnika. Priredjen je upitnik kojim su se tražili podaci relevantni za posao i status voditelja matičnih službi, koji su voditelji matičnih službi ispunili na sastanku Stručnog vijeća.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, u suradnji sa Sekcijom za narodne i školske knjižnice Hrvatskoga knjižničarskoga društva te Gradskom knjižnicom i čitaonicom Pula, organizirala je 6. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. Savjetovanje je održano 1. listopada 2008. u Puli, kao predskup 36. skupštini Hrvatskoga knjižničarskog društva. Tema Savjetovanja bila je *Knjižnične usluge za korisnike treće životne dobi*.

Ostvarena je suradnja u Programskom odboru i pripremi organizacije godišnje manifestacije *Mjeseca hrvatske knjige 2008.* godine. Predložen je osnovni koncept izložbe o Marinu Držiću u Knjižnici.

Knjižnica je sudjelovala u programima, na strukovnim predavanjima i kulturnim događanjima u narodnim knjižnicama (uključujući otvaranje novih knjižničnih prostora u Splitu, Dubrovniku, Zagrebu).

Savjetodavna i stručna pomoć

Stručni nadzor i obilazak županijskih matičnih službi i narodnih knjižnica

1. Varaždinska županija: Ludbreg, Novi Marof, Ivanec, Lepoglava, Varaždin – središnja knjižnica, Dječji odjel i ogranak Banfica
2. Ličko-senjska županija: Gospić
3. Požeško-slavonska županija: Pleternica, Kutjevo, Lipik, Pakrac i središnja Gradska knjižnica i čitaonica Požega
4. Primorsko-goranska županija: Čavle, Bakar, Novi Vinodolski, Bribir, Crikvenica, središnja Gradska knjižnica Rijeka i ogranci u Zametu, Turniću i Drenovi
5. Bjelovarsko-bilogorska i virovitičko-podravska županija: Bjelovar – Narodna knjižnica "Petar Preradović" i Dječja knjižnica/odjel; Daruvar – Pučka knjižnica sa Središnjom knjižnicom za češku manjinu
6. Osječko-baranjska županija: Donji Miholjac, Valpovo, Čepin, Osijek – Gradska i sveučilišna knjižnica, ogranci Industrijska četvrt, Retfala i Bibliobusna služba
7. Koprivničko-križevačka županija: Đurđevac, Virje, Koprivnica – središnja knjižnica i Bibliobusna služba
8. Sisačko-moslavačka županija: Glina, Donji Kukuruzari, Majur, Hrvatska Dubica, Popovača, Kutina, Sisak – središnja knjižnica, Dječja knjižnica i ogranak u Capragu
9. Karlovačka županija: Ogulin, Vojnić, Ozalj, Duga Resa, Slunj, Karlovac – središnja knjižnica i Bibliobusna služba
10. Krapinsko-zagorska županija: Zabok, Sv. Ivan Začretje, Krapina – središnja knjižnica
11. Zagrebačka županija: Vrbovec
12. Međimurska županija: Mursko Središće, Prelog, Kotoriba, Šenkovec, Goričan, Čakovec – središnja knjižnica
13. Splitsko-dalmatinska županija: Split – središnja knjižnica
14. Zadarska županija: Zadar – središnja knjižnica i Bibliobusna služba
15. Dubrovačko-neretvanska županija: Dubrovnik – narodna i znanstvena knjižnica i zavičajna zbirka Ragusina (prigodom otvaranja Mjeseca hrvatske knjige).

Revizija i otpis

Suradivalo se s Odjelom za nabavu u kojem su pregledani popisi građe po obavljenoj reviziji pristiglih iz 16 narodnih knjižnica te izdvojeni naslovi kojima će Knjižnica popuniti svoj fond. Obavljene su stručne konzultacije s knjižničarima iz narodnih knjižnica u vezi revizije i otpisa građe, pitanja javne nabave i različitih drugih stručnih upita.

ŠKOLSKE KNJIŽNICE

Razvojna djelatnost

Strategija razvoja školskih knjižnica u Republici Hrvatskoj

Krenulo se u prvu fazu realizacije strategije razvoja školskih knjižnica u Republici Hrvatskoj, čiji je nacrt izrađen u Hrvatskom zavodu za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, a u suradnji s Ministarstvom znanosti, prosvjete i športa Republike Hrvatske.

Strateške točke, odnosno pokazatelji uspješnosti u školskim knjižnicama u Hrvatskoj, smjernice razvoja u skladu s novim Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, te Državnim pedagoškim standardom srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i Državnim pedagoškim standardom osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, ostvarene su kroz stručni seminar Centra za stalno stručno usavršavanje pod nazivom "Školska knjižnica: pokazatelji uspješnosti". Seminar je obuhvatio pet županija, a polaznici su bili ravnatelji škola i knjižničari (Krapina, 34 polaznika; Rijeka, 54 polaznika; Karlovac, 32 polaznika; Osijek, 41 polaznik; Virovitica, 30 polaznika; Vinkovci, 46 polaznika). Temeljitom analizom stanja u navedenim županijama izrađen je idejni koncept svake školske knjižnice, što je uporište za stručni knjižnični razvoj koji će korisnicima, učenicima i učiteljima omogućiti lakšu prilagodbu rada u HNOS-u (Hrvatski nacionalni obrazovni standard).

Suvremena školska knjižnica kao pomoć učenicima u čitanju i pisanju

Rad na ovom programu realiziran je kroz 5. okrugli stol "Knjižnice i dostupnost zgrada, usluga, građe i programa za osobe s posebnim potrebama" u organizaciji Hrvatskoga knjižničarskog društva i Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Obradene su sljedeće tematske cjeline: Knjižnične službe i usluge za djecu s poteškoćama čitanja i pisanja; Poznavanje disleksije i knjižnično osoblje; Fond školske knjižnice za osobe s teškoćama čitanja i pisanja; Korištenje informacijske tehnologije; Suradnja školski knjižničar – logoped i Građa lagana za čitanje.

Posebna pozornost djeci s poteškoćama čitanja i pisanja posvećena je kroz seminare za odgojno obrazovne djelatnike koji su održani u Dubrovniku, Jalžabetu, Pregradi, Rijeci, Splitu, Zagrebu, Čakovcu i Zadru. Predavanje i radionicu *Građa lagana za čitanje kao pomoć u opismenjivanju osoba s posebnim potrebama*, održanu u Jalžabetu i Pregradi, organizirala je Agencija za odgoj i obrazovanje za učitelje varaždinske županije. (Jalžabet, 98 polaznika; Pregrada, 70 polaznika). Ostali seminari sadržajno su obrađivali osnivanje knjižnične zbirke u školskim knjižnicama za djecu s teškoćama čitanja i pisanja, korištenje informacijske tehnologije i poučavanje knjižničara za rad djecom.

Savjetodavna i stručna pomoć

1. Izrađena je analiza rada županijske matične službe sa školskim knjižnicama za godinu 2007./2008. i postavljena na mrežnima stranicama Knjižnice.
2. Izrađena je djelomična analiza stanja školskih knjižnica u županijama.
3. Adresar knjižnica osnovnih i srednjih škola postavljen je na mrežne stranice Knjižnice.
4. Održana su dva stručna predavanja o UDK za školske knjižnice (Karlovac, Varaždin).

5. Održana su dva sastanka Koordinacije voditelja županijskih matičnih službi.
6. Sustavno je praćena izdavačka djelatnost dječje književnosti na europskoj i svjetskoj razini. Iskustva stećena na Međunarodnom dječjem sajmu u Bologni prenijeta su na stručnim sastancima županijskih matičnih službi.
7. U okviru programa poućavanje pripravnika voditelja županijskih matičnih službi u radu sa školskim knjižnicama, poućeni su novi voditelji županijskih matičnih službi u Krapini i Virovitici.
8. Temeljem Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnićne građe, NN, br. 21/02., pregledani su popisi knjiga predloženih za otpis u 94 školske knjižnice. S obzirom da je popis sadržavao većinom knjige koje su oštećene i izgubljene, samo ih je malo zatraženo i uvršćeno u opći fond Knjižnice. Trima školama vraćen je predložen popis knjiga zbog nepoštivanja uputa o reviziji i otpisu knjižnićne građe.
9. Tijekom godine prućene su 762 stručne upute za obavljanje stručnog rada u školskim knjižnicama. Putem županijskih matičnih službi i neposredno nadzirao se stručni rad u 1.307 osnovnoškolskih i srednjoškolskih knjižnica.

BAŠTINSKE KNJIŽNICE

Razvojna djelatnost

Program zaštite i očuvanja knjižnićne građe koja ima svojstvo kulturnog dobra

Tijekom 2008. nastavljeno je provođenje *Programa zaštite i očuvanja knjižnićne građe koja ima svojstvo kulturnog dobra*, koji je izraćen 2007. Program je predstavljen uzoritom Kardinalu Josipu Bozaniću prigodom njegove posjete Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 26. studenoga 2008. Uzoriti je izrazio veliko zanimanje za ovaj program te predložio da se o ovoj tematici raspravi na posebnom sastanku.

Program je predstavljen i u Splitu, u organizaciji Sveučilišne knjižnice s ciljem da se s problematikom zaštite knjižnićnoga kulturnog dobra kao i planovima i mogućnostima suradnje upoznaju i knjižničari i imatelji takve građe.

Prijedlog kriterija za upis knjižnićne građe u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

Mada je za upis knjižnićne građe u *Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske* potrebno utvrditi kriterije i mada je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu još 2002. izraćen prijedlog tih kriterija, prijedlog još nije prihvatilo Povjerenstvo za utvrđivanje svojstava kulturnog dobra. Zbog toga se otežano obavljaju upisi u Registar.

Istraživanje o stanju baštinskih zbirki

Izraćen je anketni upitnik koji je proveden u:

- franjevaćkim knjižnicama:
 - Franjevaćke provincije sv. Ćirila i Metoda (22)
 - Franjevaćke provincije sv. Jeronima (8)
- sveučilišnim knjižnicama (NSK: 3, SVKRI: 3)
- arhivskim knjižnicama (13)

Anketiranje je obavljeno i u svim knjižnicama u kojima je obavljen stručni posjet. Podaci dobiveni anketnim upitnikom koristit će se za evidenciju baštinskih zbirki i izradu baze podataka o njihovom stanju te mjerama potrebnim za njihovu zaštitu. Do sada je uočen slab odziv knjižnica/zbirki, i svjetovnih i vjerskih.

Programi javnih potreba u kulturi

Osim za *Anketu o stanju baštinskih zbirki u hrvatskim knjižnicama*, podaci prikupljeni tijekom obilazaka knjižnica poslužili su i za izradu metodologije rada koja će se primjenjivati u provođenju *Programa zaštite i očuvanja knjižnične građe koja ima svojstvo kulturnog dobra* izrađenog u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Utvrđeni su ciljevi, način provođenja (timski rad stručnjaka Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, konzervatorskih odjela, Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, knjižničnih matičnih službi, sveučilišnih ustanova te imatelja/vlasnika kulturnog dobra) i kriteriji za odabir zbirki.

Na temelju te metodologije za 2009. godinu službe Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu izradile su prijedloge radova i troškovnika za programe javnih potreba u kulturi (potprogram Zaštita i očuvanje kulturnih dobara i nematerijalne kulturne baštine) Ministarstva kulture za uređenje šest baštinskih zbirki/knjižnica:

1. Knjižnica Franjevačkog samostana sv. Duje u Kraju na Pašmanu
2. Knjižnica Samostana franjevaca trećoredaca sv. Pavla na Školjiću (Preko, Ugljan)
3. Knjižnica Manastira Uspenja Presvete Bogorodice Krupa
4. Zbirka Politeo u tvrđlju Petra Hektorovića u Starigradu na Hvaru
5. Knjižnica Župnog ureda u Lopudu
6. Knjižnica obitelji Fisković Orebić.

Izvođenje Programa javnih potreba u kulturi

Na poziv Samostana sv. Frane u Šibeniku, Knjižnica se aktivno uključila u izvođenje Programa javnih potreba u kulturi Ministarstva kulture. Nakon što je utvrđeno stanje knjižnice Samostana sv. Frane, dane su preporuke za njezino cjelovito uređenje. S obzirom na loše stanje zbirke, bilo je nužno obaviti osnovne konzervatorsko restauratorske radove. Taj posao obavili su stručnjaci iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu temeljem *Ugovora o izvođenju konzervatorsko-restauratorskih radova na knjižničnoj građi Samostana sv. Frane u Šibeniku u 2008. godini*. Stručni nadzor obavljale su mr. sc. Dragica Krstić, voditeljica Odjela za zaštitu i pohranu u NSK i mr. sc. Tinka Katić, knjižničarska savjetnica za baštinske zbirke iz Hrvatskog zavoda za knjižničarstvo iz NSK, Dubravka Dujmović iz Sveučilišne knjižnice u Splitu te Diana Bolanča i Živana Stošić, konzervatorice Konzervatorskog odjela u Šibeniku. Potrebnu stručnu pomoć pružali su i Milivoj Zenić (ravnatelj) i Vilijam Lakić (Matična služba) iz Gradske knjižnice "Juraj Šižgorić" u Šibeniku.

Zahvaljujući timskom radu svih pobrojanih sudionika na svim razinama – od lokalne, regionalne i nacionalne, plan rada izvršen je u cijelosti i u predviđenom roku.

Savjetodavna i stručna pomoć baštinskim knjižnicama

Usporedo s izradom *Programa* i pripremama za uspostavu sustavnog nadzora i skrbi za kulturno dobro, na poziv konzervatora iz Ministarstva kulture obavljani su stručni posjeti ugroženim knjižnicama, te pruženi stručni savjeti glede zaštite knjižnične građe, o čemu postoje iscrpni izvještaji (*Knjižnica Samostana Mala braća u Dubrovniku*, *Knjižnica*

—

Dominikanskog samostana u Dubrovniku, Knjižnica Franjevačkog samostana u Krapini, Knjižnica Franjevačkog samostana u Kraju na Pašmanu, Knjižnica Samostana franjevaca trećoredaca na Školjiću (Ugljan), Knjižnica Franjevačkog samostana u Zadru, Knjižnica Župnog ureda Suđurađ, otok Šipan, Knjižnica Župnog ureda Lopud, Knjižnica Rezidencije Družbe Isusove u Dubrovniku, Knjižnica Biskupskog sjemeništa u Dubrovniku, Knjižnica Manastira Krupa, Knjižnica Franjevačkog samostana sv. Frane u Šibeniku te Knjižnica Franjevačkog samostana sv. Lovre u Šibeniku).

OBRAZOVANJE KNJIŽNIČARA I KORISNIKA

Stručno usavršavanje knjižničara

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu vodi nacionalni program stručnog usavršavanja knjižničara u Republici Hrvatskoj (CSSU) te kroz Zbirku za knjižničarstvo osigurava pristup stručnoj literaturi iz područja knjižničarstva i informacijskih znanosti. Nacionalni program stručnog usavršavanja izvodi se u Zagrebu i u organizaciji s matičnim županijskim knjižnicama u svim većim hrvatskim gradovima (Rijeka, Pula, Osijek, Varaždin, Koprivnica, Gospić, Zadar, Split, Bjelovar, Dubrovnik, Šibenik, Čakovec, Sisak, Vinkovci, Požega, Karlovac). U 2008. uspostavljena je suradnja s dvije novoosnovane županijske matične knjižnice (Krapina, Virovitica).

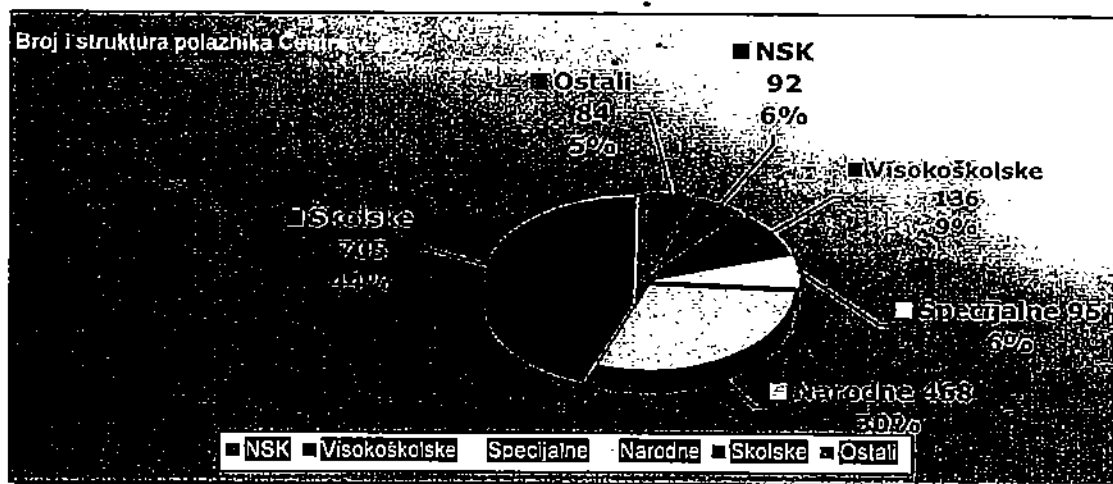
Program stručnog usavršavanja namijenjen je knjižničarima i informacijskim stručnjacima s ciljem osvježavanja stečenih znanja i vještina te usvajanja novih. Kroz Centar djeluje šezdesetak predavača, domaćih stručnjaka iz knjižničarstva te informacijskih znanosti i informatike.

Tijekom godine 2008. u Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara na tečajevima je bilo 1.580 polaznika. U odnosu na prošlu godinu zabilježeno je povećanje broja polaznika od 30 posto. I dalje je zadržan trend da najveći postotak polaznika dolazi iz školskih knjižnica (44 posto), s ukupno 705 polaznika, zatim slijede knjižničari iz narodnih knjižnica s 30 posto (468 polaznika). Broj polaznika iz visokoškolskih knjižnica i dalje je u laganom porastu, te je tijekom 2008. bilo ukupno 136 visokoškolskih knjižničara. Slijede polaznici iz specijalnih i znanstvenih knjižnica s 95 polaznika, odnosno 6 posto. Iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu ukupno su 92 polaznika bila na poučavanju, a 84 polaznika dolazi iz knjižničarstvu komplementarnih područja, kao što su muzejska djelatnost, izdavaštvo i nakladništvo, pedagogija, obrazovanje i sl.

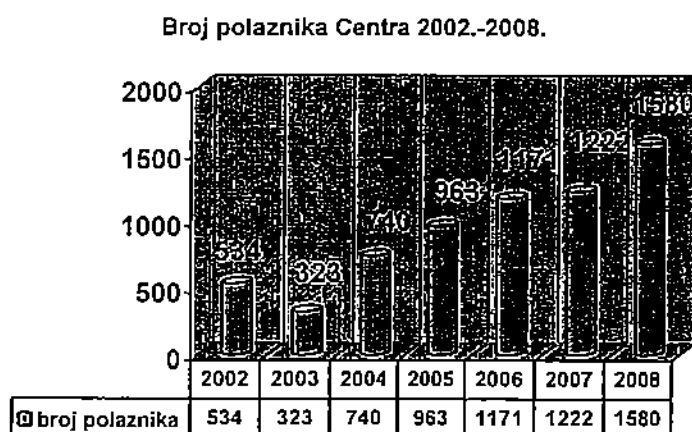
Struktura polaznika po vrsti knjižnice

NSK	92 (6%)
Visokoškolske	156 (9%)
Specijalne/znanstvene	95 (6%)
Narodne	468 (30%)
Školske	705 (44%)
Ostali – izdavači, pedagozi, muzealci i dr.	84 (5%)

Struktura polaznika po vrsti knjižnice

Broj i struktura polaznika Centra u 2008. godini

Trend porasta broja polaznika

Godišnji program planiran je kroz 11 modula s ukupno 73 radionice, dostupnih u 145 termina. U programu je bilo ukupno 29 novih naslova radionica.

Od 73 ponudene radionice održalo se, i to barem u jednom terminu, ukupno 57 (78 posto) radionica.

Tijekom 2008. godine Centar je realizirao 406 sati poučavanja. U županijskim matičnim knjižnicama realizirano je 237 (58 posto) sati poučavanja, a u Zagrebu 169 (42 posto) sati.

U Zagrebu se, od ukupno 67 planiranih termina, održalo 36 (54 posto) termina. U Zagrebu je na radionicama bio 381 polaznik.

Program Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara i ove se godine realizirao u suradnji sa županijskim matičnim knjižnicama. Od planiranog broja radionica s ukupno 60 planiranih termina, izvan Zagreba održalo se 56 (93 posto) termina, s ukupno 1.165 polaznika.

Grad	Zagreb	Rijeka	Split	Vinkovci	Zadar	Pula	Šibenik	Osijek	Bjelovar	Čakovec	Krapina	Karlovac	Požega	Koprivnica	Varaždin	Sisak	Virovitica	Dubrovnik	Gospic
Br.	38	17	16	9	9	9	82	6	5	5	5	4	4	4	3	3	2	2	1
pol.	1	0	2	8	4	2		9	3	2	2	8	3	1	9	4	9	5	6

Broj polaznika po gradovima

Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u Republici Hrvatskoj tiskao je godišnji Program obrazovanja u nakladi od 400 primjeraka. Osim u tiskanom Programu i preko mrežnih stranica Centra <http://www.nsk.hr/cssu>, o programu obrazovanja redovito se barem četiri puta godišnje objavljuje stalni prilog s rasporedom tečajeva, radionica, seminara u *Novostima* Hrvatskoga knjižničarskog društva. Tjedni pregled radionica Centra objavljuje se u obliku elektroničkih novosti.

U listopadu 2008. Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske odobrila je jednogodišnji razvojni projekt *Cjeloživotno učenje knjižničara: ishodi učenja i fleksibilnost* (voditelj prof. dr. sc. Tihomil Maštrović). Cilj je projekta postaviti osnovu za razvijanje suvremenog fleksibilnog sustava stručnog usavršavanja knjižničara nakon završenog sveučilišnog školovanja, što se kani postići definiranjem matrice mjerljivih ishoda učenja, utvrđivanjem jezgre potrebnih znanja i kompetencija knjižničara u Republici Hrvatskoj, preoblikovanjem sadašnjega nacionalnog programa stručnog usavršavanja te izradom prijedloga programa cjeloživotnog obrazovanja knjižničara temeljenog na ishodima učenja.

Sudjelovanje u nastavnim programima i redovnim kolegijima na fakultetima koji obrazuju knjižničare i informacijske stručnjake

Stručnjaci iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu sudjeluju u nastavi na fakultetima koji obrazuju knjižničare i informacijske stručnjake:

- *Obrada stare knjige*, Odjel za knjižničarstvo Sveučilišta u Zadru (mr. sc. Tinka Katić)
- *Knjižnično poslovanje i upravljanje* pri Katedri za knjižničarstvo Filozofskoga fakulteta u Zagrebu – suradnja (Zbirka službenih publikacija).

Obrazovanje i osposobljavanje korisnika

Uključivanjem korisnika u obrazovne programe na različitim razinama, od informiranja o knjižničnim uslugama preko mrežne stranice, organiziranih posjeta, predavanja i radionica u sklopu određenih kolegija do samostalnih kolegija na sveučilištu, Knjižnica sudjeluje u povećanju informacijske pismenosti korisnika. Informacijski pismen korisnik zna što može tražiti i očekivati od knjižnice. Na taj način Knjižnica opravdava svrhu svog postojanja, ne samo sveučilišne, već dapače i nacionalne knjižnice. Osim znanstvene (studenti, znanstveno nastavno osoblje, istraživači) i akademske zajednice, korisnici Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu su i nakladnici i uredništva časopisa kojima je nužna pomoć kako bi lakše pratili zbivanja i prilagođavali se novostima na području obveznog primjerka, bibliografske kontrole, razvoja časopisa prema međunarodnim standardima i sl.

Posjete uza stručno vodstvo

Tijekom 2008. Knjižnicu su posjetile 93 skupine iz Hrvatske i 17 iz inozemstva s ukupno 2.100 posjetitelja. Programi za posjetitelje i moguće korisnike obuhvaćaju upoznavanje s prostorima, uslugama i informacijskim izvorima Knjižnice. Na zahtjev posjetitelja i mogućih korisnika vođene su skupine i pojedinci po prigodnim izložbama.

Knjižnicom su povedeni i strani studenti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, studenti Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Učiteljskog fakulteta Petrinja, Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, studenti Zagrebačke škole ekonomije i managementa, polaznici ratne škole "Ban Josip Jelačić", Hrvatskoga vojnog učilišta Petar Zrinski, studenti Informatologije sa Sveučilišta u Osijeku i studenti knjižničarstva sa Sveučilišta u Zadru.

Programi pretraživanja elektroničkih izvora informacija

Redovito se poučavaju korisnici za pretraživanje kataloga i/ili ostalih izvora:

- studenti Pedagoške akademije ("Informacijski izvori – baze podataka")
- studenti Odsjeka informacijskih znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Sveučilišta u Osijeku ("Bibliografije i informacijska služba")
- polaznici Ratne škole "Ban Josip Jelačić".

Predstavljanje Knjižnice i njezinih usluga

Za potrebe studenata Katedre za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, studente Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu te studente Akademije primijenjenih umjetnosti iz Rijeke, održana su predavanja o Grafičkoj zbirci NSK, njejoj povijesti, fondu, načinu obrade i dostupnosti širokom krugu korisnika.

Obrazovanje korisnika u sklopu redovitih kolegija na pojedinim fakultetima

- *Povijesna kartografija* na doktorskom studiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu (voditelj kolegija dr. sc. D. Mlinarić): predavanja i prezentacija kartografske građe studentima (mr. sc. Mira Miletić Drder).
- *Uvod u znanstveni rad* na Odsjeku Molekularna biologija PMF-a (voditeljica projekta prof. dr. sc. D. Leljak-Levanić): predavanja i vježbe u trajanju od 6 sati o relevantnim izvorima znanstvenih informacija i citatnim bazama podataka (dr. sc. M. Jokić).
- *Znanstvene informacije: izvori, dostupnost i pretraživanje* za studente poslijediplomskoga studija na Stomatološkom fakultetu Zagreb u trajanju od 15 sati (dr. sc. M. Jokić).
- *Kolegij Pretraživanje relevantnih izvora informacija* na doktorskom studiju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu u trajanju od 7 sati (dr. sc. M. Jokić).

Obrazovanje urednika znanstvenih časopisa i šire akademske zajednice

Savjetodavne aktivnosti provedene su vezano uz poboljšanje statusa časopisa, kako u oblikovno izdavačkim karakteristikama, tako i u sadržajnom smislu, npr., kako poboljšati i oblikovati upute autorima, promjene naslova časopisa, uloga uredničkog odbora, kako komunicirati s relevantnim sekundarnim izvorima informacija, kako povećati recepciju hrvatskih časopisa u svijetu itd.

Za potrebe Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, rektorata, sveučilišta i šire akademske zajednice također je pružana savjetodavna pomoć (obrazlaganje i tumačenje vrednovanja znanstvenih radova, kategorizacije, specifičnosti u objavljivanju znanstvenih radova i sl.).

Bibliometrijska/scientometrijska istraživanja za pojedine znanstvenike, ustanove kao i časopise unutar hrvatske akademske zajednice obavljala su se na zahtjev korisnika.

INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

Informatičko tehnološka podrška projektima i razvojnim programima Knjižnice

Digitalizacija starih i vrijednih knjiga i ostale građe

U travnju 2008. popravljen je Zeutschel A0 skener i tako ponovo pokrenut posao digitalizacije.

Razrađena je tehnika i organizacija rada dobivanja mrežnih inačica digitaliziranih knjiga.

Knjižnični sustav Aleph

Zbog buduće uspostave integriranoga knjižničnog programa *Aleph*, prenamijenjen je jedan od postojećih poslužitelja. U tu je svrhu napravljena instalacija i konfiguracija novog Sun Solaris operativnog sustava, Oracle baze podataka i instalacija *Alepha*.

DAMP

Nadograđen je diskovni prostor za DAMP kupnjom novih diskova. Prostor na diskovima trebao bi biti dovoljan do sredine 2009. godine.

DAMP je nadograđen novim funkcionalnostima.

Izgradnja IT sustava prema smjernicama The European Library

NSK je omogućila potpuno pretraživanje Kataloga TEL-u preko Z39.50.

Analiza uspostave OAI-PMH (Open Archives Initiative for Metadata Harvesting) poslužitelja s besplatnim TEL-ovim OAI-PMH softverom, nije rađena jer se mijenja glavni knjižnični program na koji se spaja OAI-PMH.

Portal starih hrvatskih serijskih publikacija

Izrađena je analiza postojećih programskih rješenja te definirano što je još potrebno razviti i nabaviti od sklopovlja i gotove programske podrške.

Odabrane su tvrtke za rad na projektu i s njima se od prosinca radi na nastavku realizacije.

Pilot-projekt Zaštita najstarije hrvatske elektroničke građe pohranjene na disketama

Radi trajne pohrane i osiguranja dostupnosti sadržaja najstarije hrvatske elektroničke građe koja je pohranjena na zastarjelim sredstvima pohrane (diskete veličine 5.25" i 3.5"), pokrenut je *Pilot-projekt Zaštita najstarije hrvatske elektroničke građe pohranjene na disketama*. U njegovoj provedbi sudjelovali su Odjel za zaštitu i pohranu, Odjel za informacijske tehnologije i Hrvatski zavod za knjižničarstvo. Nakon analize kataloga i revizije fonda proveden je prijenos sadržaja disketa na drugi medij.

Pilot-projekt kumulativnog kazala retrospektivne bibliografije

Uspješno je realiziran pilot projekt kumulativnog kazala retrospektivne bibliografije. Za potrebe pilot projekta nabavljena je jednolicencna programska podrška ABBY FineReader 9 Corporate.

Sistemska održavanje, podrška i razvoj

Ažurno su održavane baze podataka i aplikacije te poslužitelji, računala i operacijski sustavi.

Proširen je postojeći sustav mrežnih diskova kupnjom, instalacijom i konfiguracijom dodatnog kućišta za Hitachi ASM500 i 15 SATA hot plug diskova 10k od 500 GB. Novim diskovnim prostorom omogućen je kontinuirani rad DAMP-a, te je omogućeno ponovo pokretanje digitalizacije knjiga i novina.

Napravljena je nova i bolja inačica ISBN baze podataka.

U suradnji s vanjskom tvrtkom nadograđena su postojeća programska rješenja za računovodstvo i financije. Kreiran je novi, brži način spajanja vanjske tvrtke za potrebe nadogradnje i održavanja programskih rješenja.

Nabavljen je novi mrežni poslužitelj. Instalirano je testno programsko okruženje, dok se ne donese odluka o programskoj opremi za novu mrežu NSK.

Sva djelatnička računala su nadograđena s 1 GB radne memorije, čime se znatno povećala brzina rada računala.

Pružana je podrška brojnim manifestacijama u i izvan Knjižnice. U suradnji sa SRCE-m realiziran je projekt EDUROM koji je predstavljen na Dan NSK.

Sigurnost

Kontinuirano se provodi zaštita računalnih sustava od virusa i ostalih potencijalno štetnih programa.

Besplatni programi

Instalirani su i testirani besplatni (*open source* i drugi) programi za Microsoft Windows operacijski sustav.

PREDSTAVLJAČKA I PROMIDŽBENA DJELATNOST

Tijekom 2008. odvijala se vrlo živa predstavljачka i promidžbena djelatnost. U osmišljavanju njezina sadržaja aktivno su sudjelovali djelatnici Knjižnice, napose iz zbirki građe posebne vrste, te vanjski suradnici iz različitih kulturnih, obrazovnih i umjetničkih ustanova i društava. U organizaciji, pak, tih događanja neizostavna je uloga djelatnika Odsjeka za odnose s javnošću (izrada hodograma aktivnosti; dogovaranje detalja izvedbe s organizatorom, obavještanje i koordinacija službi uključenih u izvedbu; raspored tehničke opreme potrebne za izvedbu; priprema i slanje obavijesti za medije, plazma ekrani, mrežne stranice; priprema i slanje pozivnica; postavljanje promotivnih plakata i letaka u prostoru Knjižnice i raspačavanje promotivnih plakata izvan Knjižnice).

Održano je ukupno 75 događanja, od čega: 6 predstavljanja knjiga, časopisa i grafičkih mapa; 22 izložbe, 2 službena posjeta, 4 sajma, 3 konferencije za novinare, 7 koncerata, 4 svečanosti/priredbe te 27 televizijskih, radijskih i dr. snimanja.

(Vidjeti *Prilog 4.*)

Praćenje i analiza medijskih objava

U godini 2008. su, prema izvješćima agencije Presscut d.o.o, a na temelju poziva za medije, objava za medije te dogovorenih intervju a i snimanja, u tiskanim medijima objavljena 163 priopćenja o programima i događanjima u i oko NSK te preko 200 priopćenja u novim medijima (Internet, teletext i dr.).

Suradnja s mrežnim servisom PressCentar

Knjižnica je u 2008. potpisala ugovor o suradnji s mrežnim servisom PressCentar. Riječ je o usluzi koja se prvih godinu dana koristiti bez naknade. PressCentar je mrežni servis na kojem se može postavljati cjelokupna građa o Knjižnici za koju se želi da bude dostupna medijima. Budući da se danas sve više novinara pri pisanju članaka ili izradi priloga oslanja na informacije koje pronalazi na internetu, vrlo je važno da sve što im je potrebno za pisanje mogu pronaći na online PressCentru. Osnovna je namjena PressCentra omogućiti novinarima i njihovim redakcijama dostupnost svih potrebnih informacija o djelatnosti Knjižnice na jednome mjestu.

Posjete Knjižnici

Knjižnicu su posjetili gosti iz Argentine, Austrije, Češke, Čilea, Italije, Izraela, Južne Koreje, Luksemburga, Mongolije, Nizozemske, Slovačke, Slovenije, SAD-a, Španjolske i Velike Britanije.

Od javnih osoba izdvajamo posjetu predsjednika Latvije Valdisa Zatlersa i kardinala Josipa Bozanića. Tijekom 22. zasjedanja CENL-a u Zagrebu, Knjižnicu su posjetili i ravnatelji europskih nacionalnih knjižnica iz Austrije, Belgije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Cipra, Crne Gore, Češke, Danske, Estonije, Finske, Francuske, Islanda, Irske, Italije, Latvije, Lihtenštajna, Litve, Luksemburga, Makedonije, Mađarske, Moldavije, Nizozemske, Njemačke, Poljske, Rumunjske, Rusije, Slovačke, Slovenije, Srbije, Španjolske, Švedske, Švicarske, Turske, Velike Britanije, Ukrajine i Vatikana. Od posebne je važnosti bilo i predstavljanje Knjižnice predsjednici IFLA-e Claudiji Lux.

S mogućnostima Knjižnice upoznali su se i sudionici međunarodne znanstvene radionice *Women in Science and Technology*, studenti slavistike Sveučilišta Leopold Franzens

u Innsbrucku, kolege Tang Puay Eng i Ong Eng Chuan iz singapurske Nacionalne knjižnice, kolegice iz Narodne in univerzitetne knjižnice u Ljubljani, te Jeff Haywood, profesor i prorektor za upravljanje znanjem i učenje na daljinu s Pedagoške akademije Sveučilišta u Edinburghu (Škotska).

MARKETINŠKA DJELATNOST

U Odsjeku za odnose s javnošću provodi se i važna marketinška djelatnost, u koju spada i najam prostora i opreme za samostalna događanja ili za događanja koja se realiziraju u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu, pronalaženje sponzora i prodaja suvenira (božićnih čestitki, razglednica, oslikanih magneta i dr.) te robe s otiskom obilježja Knjižnice.

Sponzorstva

Tijekom 2008. pronađeni su sponzori za sljedeća događanja:

- Uskrsni koncert,
- Božićni koncert i
- 22. konferenciju ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica.

Slijedom održavanja Uskrsnog koncerta i Božićnog koncerta, od tvrtke Metro Cash and Carry d.o.o., Getro d.d. i cvjećarne Mezak pribavljena su sponzorstva u vrijednosti od 8.000,00 kn. Sponzorstva su se odnosila na proizvode namijenjene domjenku nakon koncerta.

Slijedom održavanja 22. konferencije ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica od tvrtki Potomac d.o.o., Dominović d.o.o., Tehnomobil d.o.o. i Hrvatska pošta d.d. pribavljena su sponzorstva u vrijednosti od 80.000,00 kn. Pored sponzorstva, dogovoreno je i medijsko pokroviteljstvo s Jutarnjim listom u vrijednosti od 50.947,20 kn. Ono je obuhvaćalo objavu oglasa u tiskanom izdanju Jutarnjeg lista te na njegovim mrežnim stranicama.

IZDAVAČKA DJELATNOST

Tijekom 2008. objavljena su sljedeća izdanja u nakladništvu i sunakladništvu Knjižnice:

Hrvatske bibliografije

NIZ A – Knjige, sv. 12/2004., sv. 8-9/2005., sv. 10-11/2005. i sv. 12/2005.

Knjige

Hrvatska Nacionalna i sveučilišna knjižnica (dvojezično)

Dora Sečić. Kraljevska sveučilišna knjižnica u Zagrebu : razvoj i djelovanje srednjoeuropske knjižnice od 1874. do 1918. (u sunakladništvu s nakladom Benja, Lokve)

Pretisci

Kraljski Dalmatin = Il Regio Dalmata. Godište 1809./1810., sv. 4 (u sunakladništvu s Erasmus nakladom i Sveučilištem u Zadru)

Katalozi izložbi

- *Značajne prinove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2007.*
- *Antun Dobronić : 1878. – 1955.*
- *Kroatische protestantische Bücher aus dem 16. und 17. Jahrhundert in der National und Universitätsbibliothek in Zagreb*
- *Petar Zoranić i njegov zadarski krug*
- *Stav'te Držića u knjiž(n)icu*
- *Ljudska prava : 60. obljetnica Opće deklaracije o ljudskim pravima*

Brošure

- *6. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj "Knjižnične usluge za korisnike treće životne dobi", Pula, Hotel Histria, 1. listopada 2008. : programska knjižica*
- *22. konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica : programska knjižica*
- *Program : 2008. / Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara*
- *Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika : natječaj za najbolji uradak*

MEĐUNARODNA SURADNJA

Međunarodna suradnja Knjižnice ostvarena je suradnjom na projektima, članstvom odnosno suradnjom u međunarodnim knjižničnim udrugama i međunarodnim strukovnim organizacijama, izravnom suradnjom s pojedinim knjižnicama te aktivnim sudioništvom na međunarodnim skupovima.

Projekti

TEL – The European Library

Za Portal Europske knjižnice, suradnja se odvijala prema Sporazumu o suradnji s Europskom knjižnicom i godišnjim planom Ureda. Ažurirani su tekstovi o općim podacima o NSK.

Tijekom 22. zasjedanja CENL-a u Zagrebu, 24. rujna 2008., održan je 9. sastanak Upravnog odbora Europske knjižnice u prostorima Knjižnice. Sastanku je predsjedavala Dame Lynne Brindley, ravnateljica Britanske knjižnice. Raspravljalo se o tekućim i novim projektima Europske knjižnice i Europeane, strateškim mogućnostima razvoja i novoj upravljačkoj i organizacijskoj strukturi Europske knjižnice.

U sklopu Editorial Working Group – The European Library, surađivalo se u pripremi nove navigacijske i sadržajne funkcionalnosti mrežnog mjesta Europske knjižnice te su poslane primjedbe na rubrike (*Treasures, Libraries i Organisation*). Odabrane su, pripremljene, poslane te objavljene slike Knjižnice (stare i nove zgrade, čitaonica, eksterijera i interijera).

Glasilu (*Newsletter*) Europske knjižnice dostupno je na:

http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/organisation/newsletter/newsletterarchive_en.html

ERIH – European Reference Index for the Humanities

Tijekom 2008. pripremljeni su podaci za Nadzorni odbor Projekta i dogovorena daljnja suradnja na razvoju (dr. sc. Maja Jokić).

<http://www.esf.org/research-areas/humanities/research-infrastructures-including-erih.html>

ICDL – International Children's Digital Library (Međunarodna dječja digitalna knjižnica)

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu nastavila je suradnju na projektu izborom novih naslova knjiga hrvatskih autora koje će se digitalizirati kao i promocijom projekta među hrvatskim knjižničarima, izdavačima i autorima (Veronika Čelić Tica).

<http://en.childrenslibrary.org/>

Index translationum

Za međunarodnu bibliografiju prijevoda *Index translationum* iz baze podataka NSK poslano je 2.138 bibliografskih zapisa knjiga prevedenih u Hrvatskoj tijekom 2008. godine. Bibliografija je dostupna u online bazi podataka na mrežnoj stranici UNESCO-a.

Podaci o prevedenim knjigama šalju se od 1994. godine i do sada *Index translationum* obuhvaća oko 14.000 zapisa o hrvatskim prijevodima. Program se obavlja u suradnji sa službom CIP-a i Hrvatskom bibliografijom – Niz A (knjige) (Nataša Dragojević).

<http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php->

[URL ID=7810&URL DO=DO TOPIC&URL SECTION=201.html](http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-URL_ID=7810&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html)

Udruge nacionalnih knjižnica

CENL – Conference of European National Librarians (Konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica)

Suradnja Knjižnice sa CENL-om odvija se kontinuirano. Glavni je zajednički projekt CENL-a stvaranje Europske knjižnice (The European Library – TEL). Knjižnica je punopravna članica od srpnja 2005. 22. konferencija održana je u Zagrebu, a organizirala ju je Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu od 24. do 27. rujna 2008. Konferenciji su nazočili ravnatelji 44 europske nacionalne knjižnice.

Program je obuhvaćao sastanak Upravnog odbora Europske knjižnice u prostorima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i stručni obilazak Knjižnice. Slijedio je radni dio 22. konferencije CENL-a koji se odvijao u prostorima Muzeja Mimara. Rasprave su bile posvećene temama vezanim uz Europsku knjižnicu i Europeanu, a na otvorenom sastanku pozvani predavači izlagali su o sljedećim temama: digitalne knjižnice, digitalizacijske aktivnosti u europskim muzejima i dugoročna zaštita građe. Sudionike Konferencije pozdravio je mr. sc. Božo Biškupić, ministar kulture Republike Hrvatske i prof. dr. sc. Dijana Vican, državna tajnica u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske. Primanje za sve sudionike u palači Dverce priredio je gradonačelnik Zagreba Milan Bandić. Ravnatelji europskih nacionalnih knjižnica obišli su kulturne znamenitosti Zagreba, posjetili Muzej hrvatske naivne umjetnosti te Nacionalni park Plitvička jezera.

Knjižnica redovito od 1997. godine šalje u sjedište CENL-a u Hagu skraćena godišnja izvješća i sudjeluje u svim radnim procesima koji se od nas traže.

<http://www.cenl.org/>

CDNL – Conference of Directors of National Libraries (Konferencija ravnatelja nacionalnih knjižnica)

Kao dugogodišnja članica, Knjižnica je uključena u sve aktivnosti ove udruge nacionalnih knjižnica. Redovito se pripremaju godišnja izvješća na engleskom jeziku.

<http://www.nla.gov.au/initiatives/meetings/cdnl/>

UNICA/Librarians group

Knjižnica je u ovom udruženju aktivno zastupljena promicanjem bolonjskoga procesa i uključivanja u nj. Predstavnik sveučilišne knjižnice Sveučilišta u Zagrebu sudjelovao je na seminaru *Partnership in Academic Excellence : UNICA Scholarly Communications Seminar 2008*, održanom 15. – 16. svibnja 2008. na Karlovom sveučilištu u Pragu, o čemu je izvješće poslano rektoru. Također je odgovoreno na anketne upitnike (dr. sc. Maja Jokić).

<http://www.ulb.ac.be/unica/>

Ostale udruge

CERL – Consortium of European Research Libraries

Redovito se komuniciralo s Tajništvom CERL-a. U *Zbirci rukopisa i starih knjiga* redovito se konzultiraju te pretražuju bibliografska baza podataka (*Hand Press Book*: HPB), te CERL Thesaurus, kao dodatno pomagalo pri pretraživanju bibliografske baze, ali i kao pomagalo pri obradi građe, što pridonosi ujednačivanju i lakšem određivanju imena i prezimena autora te bibliografskoga zapisa (mr. sc. Ivan Kosić).

Preko Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu kao punopravne članice, Znanstvenoj knjižnici Dubrovnik, Znanstvenoj knjižnici Zadar, Sveučilišnoj knjižnici Rijeka, Sveučilišnoj knjižnici Split, Knjižnici Državnog arhiva u Zadru i Knjižnici HAZU, omogućen je još od 2003. besplatan pristup bazi podataka *Hand Press Book* (HPB).

<http://www.cerl.org/web/>

Međunarodne strukovne organizacije

IFLA – International Federation of Library Association and Institutions

(*Međunarodna federacija knjižničarskih udruga i ustanova*):

- aktivno sudjelovanje u:

Sekciji za novine (Jasenska Zajec)

Sekciji za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama (Dunja Marija Gabriel)

UDC Consortium – članstvo u Savjetodavnom odboru (mr. sc. Jelica Leščić)

ISSN – članstvo u Upravnom odboru ISSN-a (Jasenska Zajec)

LIBER Groupe de cartothe'caires: nacionalni predstavnik (mr. sc. Mira Miletić Drder)

ICA – International Cartographic Association: članstvo u Radnoj grupi za digitalne tehnologije u kartografskom kulturnom nasljeđu (mr. sc. Mira Miletić Drder)

IAML – Međunarodna udruga muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara: institucionalni član.

Suradnja s drugim knjižnicama i kulturnim ustanovama

U sklopu dogovorenih sporazuma o suradnji Knjižnice s drugim knjižnicama i kulturnim ustanovama, redovito se odvijaju programi razmjene publikacija, organizacije izložbi i sl.

U okviru proslave Europskoga tjedna, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu postavila je 6. svibnja 2008. u prostorima Württembergische Landesbibliothek u Stuttgartu izložbu *Kroatische protestantische Bücher aus dem 16. und 17. Jahrhundert in der National- und Universitätsbibliothek in Zagreb*, na kojoj su predstavljena 104 tiskana djela hrvatskih protestanata. Za tu prigodu izraden je i prigodni plakat, te 29 panoa na kojima je prikazana cijela izložba koja je popraćena i istoimenim katalogom na njemačkome jeziku, a uredio ga je mr. sc. Ivan Kosić.

U razdoblju od 1. do 5. srpnja 2008. na *Koc University Suna Kirac Library* u Istanbulu na skupu *LIBER 37th Annual General Conference* sudjelovao je glavni ravnatelj Knjižnice prof. dr. sc. Tihomil Maštrović i mr. sc. Mikica Maštrović, voditeljica Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Za boravka u Istanbulu dr. Maštrović održao je

sastanak s dr. Ilberom Ortaylijem, ravnateljem Muzeja carske palače Topkapi. Tom prigodom razgovarano je o dvjema izložbama koje je Knjižnica ponudila turskoj strani: *Hrvatska lijepa knjiga* koja uključuje najljepše i najvrednije primjerke knjiga iz hrvatske prošlosti i *Izložba o 400 godina hrvatske nacionalne knjižnice*. Prigodom posjeta Muzeju carske palače Topkapi dr. Maštrović je u muzejskoj knjižnici razgledao originalni primjerak *Hrvojevog misala* iz 1403. koji je najljepši i najbogatiji iluminirani hrvatski kodeks iz 14. i 15. stoljeća, a u doba turske vladavine odnešen je iz Dalmacije u Carigrad. S ravnateljem Muzeja, u nazočnosti hrvatskih diplomatskih predstavnika, vođeni su razgovori o mogućnostima njegove digitalizacije.

Na prijedlog Fakultetskog vijeća Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu, mr. sc. Mikica Maštrović sudjelovala je kao hrvatska izbornica na *1st Mediterranean Triennale of Engraving, Museum of Modern Greek Art, Municipality of Rhodes*, održanom 26.-28. kolovoza 2008. na Rhodosu. Trijenale je organiziralo Ministarstvo kulture Grčke i Muzej moderne umjetnosti iz Rhodosa.

Tatjana Mihalić, kao predsjednica Nacionalnog odbora za RILM, koordinira slanje podataka u najveću međunarodnu glazbenu bazu podataka *RILM Abstracts of Music Literature* u New Yorku.

Međunarodni skupovi

21.-23. veljače

IFLA, Section Libraries Serving Disadvantaged Persons (LSDP) (Dunja Marija Gabriel)

31. ožujka – 3. travnja

*Bologna Children*s Book Fair* (Veronika Ččlić Tica)

23. travnja

52nd Meeting of the Governing Board of the ISSN International Centre, Međunarodni ured za ISSN, Pariz (Jasenska Zajec)

24.-25. travnja

17th Meeting of the General Assembly of the ISSN International Centre, UNESCO, Pariz (Jasenska Zajec)

26. travnja

53rd Meeting of the Governing Board of the ISSN International Centre, UNESCO, Pariz (Jasenska Zajec)

15.-16. svibnja

4th seminar "Partnership in Academic Excellence : UNICA Scholarly Communications Seminar 2008" Charles University Prague (dr. sc. Maja Jokić)

26.-27. lipnja

Digital Approaches to Cartographic Heritage, 3rd International Workshop, Barcelona (mr. sc. Mira Miletić Drder)

30. lipnja – 4. srpnja

16th Conference of the LIBER Groupe des Cartothécaires : The Future of the Map Library and the Map Librarian, Amsterdam (mr. sc. Mira Miletić Drder)

1.-5. srpnja

LIBER 37th Annual General Conference, Koc University Suna Kirac Library, Istanbul (prof. dr. sc. Tihomil Maštrović, mr. sc. Mikica Maštrović)

20.-25. srpnja

IAML International Conference, Napulj (Tatjana Mihalić)

Annual Meetings of RILM National Committees, Napulj (Tatjana Mihalić)

10.-14. kolovoza

World Library and Information Congress : 74th IFLA General Conference and Council

"Libraries without borders: Navigating towards global understanding", Québec (dr. sc. Maja Jokić, mr. sc. Marina Mihalić)

26.-28. kolovoza

1st Mediterranean Triennale of Engraving, Museum of Modern Greek Art, Municipality of Rhodes (mr. sc. Mikica Maštrović)

9. rujna

TRADUKI: Literarische Begegnungen mit Südosteuropa, Berlin (mr. sc. Zdravka Bušić)

15.-18. rujna

The Digital Curation of Cultural Heritage / CIDOC, ICOM, Atena (mr. sc. Mikica Maštrović)

8. listopada

3rd Meeting of the ISSN Manual Revision Working Group, Nacionalna knjižnica, Tunis (Jasenska Zajec)

8.-10. listopada

33rd Directors' Meeting of ISSN Centres, Nacionalna knjižnica, Tunis (Jasenska Zajec)

10. listopada

Library Networking in Electronic Environment, Nacionalna knjižnica, Tunis (Jasenska Zajec).

Skupovi s međunarodnim sudjelovanjem održani u Hrvatskoj

2.-7. lipnja

LIDA, Dubrovnik-Mljet (Tanja Buzina, mr. sc. Sofija Klarin, Sonja Pigac-Ljubi, Dijana Machala, Lobel Machala)

24.-27. rujna

CENL – Konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica, Zagreb (prof. dr. sc. Tihomil Maštrović)

25.-28. rujna

6. međunarodni festival *The Best in Heritage*, Dubrovnik (Charlotte Frank)

31. listopada

Tempus project "Capacity Building for Research in Croatia", Zadar (dr. sc. Maja Jokić)

26.-28. studenoga

12. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Poreč (Tanja Buzina, Danijela Getliher, Renata Petrušić, Karolina Holub, Ingeborg Rudomino, Sonja Pigac Ljubi, mr. sc. Sofija Klarin, Breza Šalamon-Cindori, Ivana Marinković Zenić, Jasenka Zajec, Lobel Machala, mr. sc. Mira Miletić Drder, Tatjana Mihalić).

ISIP

INTERNACIONALNA STALNA IZLOŽBA PUBLIKACIJA

ISIP je smješten u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu od 1996. Njegov se fond temelji na daru pojedinih izdavača iz Europe, Sjeverne Amerike i Azije, što znači da se ne obnavlja ciljano i sustavno. Zbog svoga izdvojena statusa, fond ISIP-a nije dio fonda Knjižnice, a zbog zasebne obrade niti njezina knjižnično informacijskog sustava (mrežnog kataloga). Isto tako, stalni izložbeni postav publikacija, omeđenih i serijskih, uz održavanje tematskih izložbi, ne pobuđuje zamjetan interes znanstvene i šire stručne javnosti.

Danas, u vrijeme specijaliziranih baza podataka, elektronički dostupnih izvora podataka i ciljane nabave knjižnične građe, održavanje zbirke koja se temelji isključivo na daru, dakle profilira se mimo interesa Knjižnice, Sveučilišta u Zagrebu i šire znanstvene i stručne javnosti, smatra se neučinkovitim.

S obzirom na zastarjeli sustav organizacije izložbe te na slabiju korištenost u godini 2008. i nemogućnost online pretraživanja, krenulo se u reorganizaciju ISIP-a. Njegov će se cjelokupni fond pripojiti fondu Knjižnice, i to tako da će se građa obraditi i zaštititi prema postojećim standardima i dati na korištenje u čitaonicama s otvorenim pristupom građi. Dio građe za koju se procijeni da nije značajna, pohranit će se na Zatvorenom spremištu.

ZAJEDNIČKE SLUŽBE

Odjel zajedničkih službi izvršava poslove koji se tiču čitave Knjižnice, a to su: pravni, opći i kadrovski poslovi, poslovi javne nabave, financijski i računovodstveni poslovi, poslovi održavanja zgrade Knjižnice i izgradnje budućega Kongresnog centra te poslovi sigurnosti. Navedene poslove Odjel obavlja kroz pet odsjeka, a to su: Tajništvo, Računovodstvo, Odnosi s javnošću, Održavanje, Sigurnost i Kongresni centar.

(O radu Odsjeka za odnose s javnošću vidjeti u poglavljima: *Predstavljачka i promidžbena djelatnost, Marketinška djelatnost, Izdavačka djelatnost* te u *Prilogu 4.*)

TAJNIŠTVO

Tijekom 2008. u Odsjeku tajništva obavljali su se opći i kadrovski poslovi, poslovi na pripremi plana rada i izvješća o radu Knjižnice te statističkih izvješća, poslovi na pripremi i organizaciji sjednica Stručnog i Upravnog vijeća Knjižnice. Temeljem odobrenja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske u Odjelu zajedničkih službi zaposlen je novi voditelj Odjela, čime je u stručnom i organizacijskom smislu ojačan rad Odjela te su postignuti znatni rezultati u organizaciji i radu Odjela. Posebna je briga posvećena prostorima koji se nalaze u zakupu, pa su tako revidirani svi ugovori o zakupu poslovnih prostora Knjižnice, te su sklopljeni novi ugovori o zakupu u odnosu na prostore gdje je razdoblje zakupa isteklo. Ugovori su potpisani pod povoljnijim uvjetima za Knjižnicu, te s implementiranim sredstvima osiguranja, čime se stvaraju uvjeti za daljnji priljev financijskih sredstava po navedenoj osnovi.

U Odsjeku su izvršavani poslovi pravne podrške u odnosu na sve organizacijske cjeline koje su takvu podršku zahtijevale prilikom provođenja različitih projekata i programa te izvršavanja redovitih zadaća.

Nastavljen je rad na pripremi i implementaciji novih, odnosno reviziji postojećih internih akata Knjižnice, koji će biti nastavljen i tijekom 2009. Izvršena su usklađenja u registraciji Knjižnice pri Trgovačkom sudu u Zagrebu, te su izvršavane pripreme za daljnja usklađenja nužna za obavljanje redovnih i planiranih procesa Knjižnice.

Sredinom 2008. organizirana je Pismohrana registraturnog gradiva u kojoj je smještena dokumentacija tekuće godine, kao i dokumentacija nastala tijekom 2007., a nalazi se u sobi 106 na prvom katu, u krilu ureda Ravnateljstva.

Nadalje, u Odsjeku se vodilo planiranje javne nabave, izrada natječajne i druge potrebne dokumentacije, provođenje postupaka javne nabave, te evidencija postupaka javne nabave i izrada izvješća za nadležne ustanove sukladno važećem Zakonu o javnoj nabavi, uz praćenje promjena u važećim propisima. Započet je postupak nabave programske podrške kojom se vrši organizacija i kontrola internog sustava javne nabave radova, roba i usluga u cilju lakšeg planiranja nabave i praćenja postupaka javne nabave.

RAČUNOVODSTVO

Zaposlenici Odsjeka računovodstva obavljali su redovite poslove unutar područja nadležnosti Odsjeka, kao što su vođenje knjiga ulaznih i izlaznih računa i brige o plaćanju i naplati istih te knjiženje poslovnih promjena u Glavnoj knjizi, vođenje glavne blagajne, usklađivanje obveza i potraživanja, vođenje potrebnih evidencija i brige o naplati potraživanja uz redovito slanje opomena, vođenje knjige osnovnih sredstava i ostalih računovodstvenih evidencija. Obračun plaća i praćenje promjena vezanih uz plaće i ostala materijalna prava

zaposlenika sukladno Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama i drugim važećim propisima obavljani su redovito.

Pored navedenog, Odsjek je izrađivao i dostavljao financijska i statistička izvješća nadležnim ustanovama sukladno važećim propisima, uz redovito praćenje i primjenu računovodstvenih i drugih propisa te promjena u navedenim propisima u svakodnevnom radu. Odsjek je, nadalje, pripremao financijski plan Knjižnice, te njegove izmjene i dopune tijekom godine kao i potrebna financijska izvješća za Upravno vijeće Knjižnice.

Posebna svakodnevna briga i pozornost posvećivala se racionalnoj potrošnji primljenih sredstava i namicanju dodatnih prihoda, te povećanju vlastitih prihoda.

ODRŽAVANJE

Odsjek za održavanje obavljao je potrebne i propisane poslove na sustavnoj pripremi održavanja, upravljanja i nadzora tehničko tehnoloških sklopova u zgradi Knjižnice. Vezano uz navedene poslove i tehničko tehnološke sklopove, ističu se:

- strojarska instalacija grijanja i klimatizacije;
- elektro instalacija jake i slabe struje;
- sustav zaštite knjiga, transporta i protoka građe u knjižničarstvu;
- kontrolni, dojavni sustav i video nadzor;
- vatrozaštitni sklopovi (pp. aparati, hidrantske mreže, šprinkler, halon i dr.);
- sustav besprekidnog elektro napajanja (za IT sustav računala, internet i dr.);
- mreža fiksne telefonije;
- teretno i osobna dizala;
- transformatorska stanica i diesel agregatsko postrojenje i dr.

Posebni servis i remont izvršen je tijekom 2008. na sklopovima rashladnog postrojenja i toplinske stanice, izvršena je zamjena dijelova i servis trafo stanice, a u dva navrata vršeni su radovi na sanaciji puknuća tlačnih hidrantskih cjevovoda.

Od ostalih aktivnosti tijekom 2008. u radu Odsjeka važno je istaknuti sljedeće:

- organizacija i provedba propisanih kontrola i periodičkih ispitivanja funkcionalne i tehničke ispravnosti navedenih sustava;
- otklanjanje manjih tekućih kvarova i projektno tehnička priprema narudžbi, odnosno, ugovaranja većih, predvidivih ili interventnih popravaka;
- izvršenje potrebnih, ugovorenih i interventnih poslova na redovnom i periodičkom čišćenju i održavanju higijenskih uvjeta u zgradi, kao i suradnja na zaštiti (čišćenju) knjižnične građe;
- praćenje i izvršavanje obveza utvrđenih temeljem obavljenih inspekcijskih nadzora;
- organizacija i nadzor nad provođenjem propisanih stručnih dezinfekcijsko dezinsekcijско deratizacijskih mjera zaštite;
- organizacija prikupljanja i razvrstavanja te odvoza komunalnog i separiranog otpada s primjenom propisanih mjera ekološkog zbrinjavanja (komunalni otpad, papirni otpad, opasni otpad – računalna oprema, kiseline, filmski otpadni materijal, tehnološko ulje);
- poslovi na tehničkoj pripremi održavanja javnih manifestacija u zgradi (predavanja, promocije, izložbe, koncerti, seminari) koji obuhvaćaju opremanje inventarom (stolovi i stolice, izložbeni panoi i vitrine, razglas, rasvjeta i priključci);

- poduzimanje djelomičnih zahvata u eksterijeru zgrade uključujući zbrinjavanje zatečenog krupnog otpada, povremene hortikulture zahvate, čišćenje snijega i kontrolu pristupnih putova vozila (rampe, garaža, gospodarsko dvorište i sl.);
- provedba manjih adaptacija u korištenju raspoloživog prostora (npr., mikrofilmiranje, izložbeni salon i dr.) i preseljenja inventara u skladu s provedenim mjerama reorganizacije rada;
- opsežniji radovi na uređenju interijera i eksterijera zgrade, s težištem na pranju ostakljenih dijelova pročelja (iznutra i izvana) u glavnom atriju i šire, te odstranjivanje grafita s kamenih i staklenih ploha na pročeljima i čišćenje i ispiranje podnog opločenja od agresivnog otpada (žvakaće gume i dr.);
- posebne aktivnosti zaposlenika Odsjeka na pripremi i provedbi CENL-a;
- radovi na Kongresnom centru.

SIGURNOST

Odsjek za sigurnost djeluje s ciljem jedinstvenog upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću, koja uključuje definiranje zajedničke politike, strategije i ciljeva, te funkcioniranje po istim pravilima, uz uvažavanje važećih propisa.

U skladu s propisima i pravilima struke, obavljani su poslovi kao što su:

1. Vođenje upisnika zaposlenika vezanih za poslove privatne zaštite – zaštitari;
2. Periodično utvrđivanje opće i posebne zdravstvene sposobnosti zaštitara onih zaposlenika kojima prema evidenciji ističe predviđeni rok;
3. Godišnja provjera vježbovnog gađanja za 17 zaposlenika zaštitara koji imaju dopuštenje za obavljanje poslova privatne zaštite – zaštitara;
4. Nabave radnih odore za 13 zaposlenika zaštitara za 2008.;
5. Izrada (prijedloga) radnih naputaka za rad zaštitara u unutarnjoj zaštitarskoj službi NSK;
6. Redovno održavanje, servisiranje i funkcionalno ispitivanje sukladno uvjetima i načinu provedbe tehničke zaštite.

Zaštita od požara

U 2008. obavljeno je 77 intervencija na dojavu vatrodajavnog alarma, (provjera i otklanjanje nedostataka). Prema potrebi obavljena su spašavanja korisnika kod zastoja dizala, a svakodnevno se obavljaju po dva preventivna obilaska unutarnjih i vanjskih prostora NSK što obavlja profesionalni vatrogasac u smjeni. Obavljena su i preventivna dežurstva profesionalnih vatrogasaca kod izvođenja takozvanih vrućih radova (zavarivanje, rezanje i sl.) koje su izvodili vanjski izvođači.

Obavljeno je i osposobljavanje 26 novoprimitljenih zaposlenika za provedbu mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom. Dana 9. prosinca 2008. u gospodarskom dvorištu održana je pokazna taktička vježba s ciljem provjere ispravnosti vatrogasne tehnike i uvježbanosti vatrogasaca.

Pored navedenih poslova obavljeno je:

1. Vođenje upisnika zaposlenika vezanih za poslove zaštite od požara;
2. Periodično utvrđivanje opće i posebne zdravstvene sposobnosti osposobljenih za poslove profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca;
3. Ispitivanje sustava iz područja zaštite od požara;
4. Provođenje redovnih vježbi otvaranja glavnog trezora.

Zaštita na radu

Provedeni poslovi zaštite na radu u 2008. bili su vezani uz sprečavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom, te zaštitu radnog okoliša uz primjenu osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu, temeljem plana mjera iz procjene opasnosti.

U protekloj godini zaprimljene su dvije prijave o ozljedi na radu, koje su se desile na putu na radno mjesto, odnosno s radnog mjesta. Uzroci ozljeda su prometna nesreća te viša sila.

Svakodnevno su bile osiguravane radne i pomoćne površine i radni prostor, gdje su zaposlenici koristili osobna zaštitna sredstava na mjestima rada. Zaposlenici raspoređeni na poslovima s posebnim uvjetima rada obavili su zdravstvene preglede prema utvrđenim terminima kod odabranog specijaliste medicine rada za pružanje usluga periodičkih zdravstvenih pregleda.

Nastavljene su aktivnosti na strukturiranju, poboljšavanju i usklađivanju sustava za zaštitu na radu s važećim propisima, koje su se posebno očitovale kroz izradu Revizije procjene opasnosti i Procjene opasnosti za radna mjesta s računalima, imenovanje novog saziva Odbora za zaštitu na radu i donošenje Odluke o određivanju ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu i njihovih ovlaštenja u provedbi mjera zaštite na radu temeljem procjene opasnosti. Obavljene su pripreme i osigurana financijska sredstva za reviziju postojećih internih akata s područja zaštite na radu i zaštite protiv požara te nastavak programa osposobljavanja iz zaštite na radu.

Nakon izrade revizije procjene opasnosti za radna mjesta, poslan je popis radnih mjesta Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske na kojima su utvrđeni poslovi s posebnim uvjetima rada s izvorima opasnosti i štetnim utjecajima rada, te popis zaposlenika koji rade na tim poslovima i vrijeme izloženosti opasnostima, a u svezi planiranja i procjene sredstava koja bi se isplaćivala zaposlenicima kao dodatak za posebne uvjete rada, te ugradnje procjene u prijedlog proračuna za 2009. godinu.

Obavljani su povremeni stručni nadzori nad primjenom propisa zaštite na radu u odnosu na sredstva rada, radnu okolinu i način obavljanja poslova, te su u odnosu na utvrđeno stanje poduzimane odgovarajuće mjere.

KONGRESNI CENTAR

Na poslovima dovršenja izgradnje zgrade Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu tijekom 2008. ostvareni su značajni pomaci od kojih nastavak i potpuna izrada glavnog/izvedbenog projekta predstavlja odlučnu fazu za privođenje namjeni Kongresnog centra.

Dovršenje izrade projektne dokumentacije u 2008., kao i realizacija početnih izvođačkih radova omogućeno je korištenjem financijskih sredstava iz rebalansa proračuna krajem 2007. i proračunskom stavkom namjenskih sredstava za 2008.

Cjeloviti projekt za taj dio nedovršenog dijela Knjižnice sastoji se od devet segmenata (arhitektonski projekt, elektroinstalacijski, strojarski, vodoinstalaterski, statička kontrola, klimatizacija, zaštita od požara i dr.) a izradila ga je projektantska kuća "Neidhardt arhitekti" d.o.o., Zagreb. Tijekom izrade obavljeno je usuglašavanje projektnih rješenja svih sastavnica elaborata, kao i usklađivanje s već izvedenim stanjem na objektu.

Glavni projekt "Privođenje namjeni Kongresnog centra Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu" nalazi se u fazi ishodenja svih propisanih suglasnosti.

Također je 2008., postupkom javnog nadmetanja, nabavljeno i ugrađeno (do funkcionalne faze) osobno dizalo za invalide u pristupnom prostoru velike dvorane Kongresnog centra.

U unutrašnjosti zgrade izvedena su protupožarna vrata na spojnim komunikacijama između nedovršenog i postojećeg sadržaja u Knjižnici, a u eksterijeru, pokraj glavnog ulaza u budući Kongresni centar, izgrađeno je postolje za natpisnu ploču. Izvedena rekonstrukcija postojećeg parkirališta također je u funkciji novih sadržaja i potreba koje donosi dovršenje zgrade u ovoj fazi.

ZAPOSLENICI KNJIŽNICE

U Knjižnici je zaposleno ukupno (uključujući zamjene) 308 zaposlenika i 2 znanstvena novaka, koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna.

Prema stručnoj spremi 135 zaposlenika ili 43,8 posto ima visoku stručnu spremu, od čega su 3 doktora znanosti, 27 magistara znanosti, a prema stručnom zvanju 11 je knjižničarskih savjetnika, 15 viših knjižničara, 76 diplomiranih knjižničara, ukupno 103 stručnjaka s područja knjižničarstva.

Osim diplomiranih knjižničara, zaposleni su i zaposlenici s visokom stručnom spremom drugih profila (pravnici, ekonomisti, konzervatori, inokorespondenti, informatičari i sl.).

Višu stručnu spremu, odnosno visoku kvalifikaciju, ima 25 zaposlenika ili 8 posto, srednju stručnu spremu ima 135 zaposlenika ili 43,8 posto, a nižu stručnu spremu ima 14 zaposlenika ili 4,4 posto.

U odnosu na 2006. i 2007. znatno je smanjen broj zaposlenih na teret vlastitih sredstava Knjižnice, te je krajem 2008. na teret vlastitih sredstava zaposleno još 8 zaposlenika (jedan VSS i sedam SSS), od toga 2 zaposlenika u Odjelu za informacijske tehnologije i 6 zaposlenika u Odsjeku za sigurnost.

Tijekom 2008. za 13 zaposlenika prestao je ugovor o radu. Od toga je 4 zaposlenika otišlo u starosnu mirovinu, 1 zaposlenik u invalidsku mirovinu, sa 6 zaposlenika potpisan je sporazumni prestanak ugovora o radu, a za 2 zaposlenika je otkazan ugovor o radu jer nisu zadovoljili na probnome radu.

Do kraja godine s ukupno 30 zaposlenika potpisan je ugovor o radu, od čega s 2 zaposlenika na određeno vrijeme, a u tijeku je natječajni postupak za zapošljavanje još 2 zaposlenika.

UPRAVNO VIJEĆE KNJIŽNICE

Predsjednik:

Prof. dr. sc. Damir Sapunar, predsjednik, predstavnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Članovi:

Jasna Jednačak, predstavnica Ministarstva kulture Republike Hrvatske

Prof. dr. sc. Darko Novaković, predstavnik Ministarstva kulture Republike Hrvatske

Prof. dr. sc. Daniela Živković, predstavnica Ministarstva kulture Republike Hrvatske

Prof. dr. sc. Marko Petrak, predstavnik Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Dr. sc. Andrea Tomljenović, predstavnica Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske (do 25. travnja 2008.)

Iva Kralj, dipl. politolog, predstavnica Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske (od 25. travnja 2008.)

Jasenska Zajec, predstavnica Knjižnice

Slavko Harni, predstavnik Knjižnice

Mr. sc. Ivan Kosić, predstavnik Knjižnice

PRILOZI

PRILOG 1. NABAVA

1.1 Pregled po vrstama građe i načinu nabave

VRSTE GRAĐE	NAČIN NABAVE						
	OBVEZNI PRIM. 2008.	KUPNJA 2008.	ZAMJENA 2008.	DAR 2008.	UKUPNO 2008.	UKUPNO 2007.	UKUPNO 2006.
Omeđene publikacije							
Croatica – knjige	7.388 x 2 U+A	2.381	58	2.143	19.358	18.829	17.545
Stara i rijetka knjiga		39		3	42	282	5.314
Strane knjige		1.930	545	1.526	4.001	3.928	3.148
UKUPNO	14.776	4.350	603	3.672	23.401	23.039	26.007

Serijske publikacije

Croatica – časopisi	1.467 nasl. 9.299 sv. (U+A)	459 nasl.* 1.558 sv.		512 nasl. 1.256 sv.	2.438 nasl. 12.103 sv.	4.535(2) nasl./sv	5.124(2) nasl./sv.
Croatica – novine	271 nasl. br. 44.760 (U+A)				271 nasl. 44.760 sv.	730(2) nasl./sv.	506 (2) nasl./sv.
Strani časopisi		457 nasl. 1.272 sv.	89 nasl. 361 sv.	198 nasl. 621 sv.	744 nasl. 2.254 sv.	704 nasl.	908 nasl.
UKUPNO (naslova/sv.)	1738 nasl./54.059 sv.	916 nasl./ 2.830 sv.	89 nasl./361 sv.	710 nasl./ 1.877 sv.	3.453 nasl./ 59.117 sv.	5.969 (2) nasl.	6.538(2) nasl.

Posebna građa

Doktorski radovi	819				819	835	404
Magistarski radovi	1.360				1.360	773	733
Hrvatske službene publikacije (omeđene i serijske)	831				831	743	555
Strane službene publikacije (monografske i serijske)			331	1.842	2.173	1.989	1.074
Inozemna Croatica		378	109	912 sv. 392	870 912 sv.		
Sitni tisak (brošure)	1.473 x 2				1.473	2.742	2.796
Sitni tisak (periodička građa)	425 nasl /x 2 2.611 sv.				850	964 4.492 br.	906
Katalozi izložbi	239 x 2				478	472	506

UKUPNO	7.333	378	440	3.146	9.756	9.725	7.744
Neknjižna građa							
Rukopisi		26		8	34	279	74
Mikrograđa (ZSP)			1.239		1.239	2.999	3.090
Muzikalije (note)	288			32	320	434	254
Zvučne glazbene kasete	19				19	57	147
Zvučni glazbeni CD	966			4	970	814	1.946
DVD	58				58	29	30
Gramofonske ploče					1	1	2.693
Listovi zemljop. karata	88	42		1	131	146	112
Zemljopisni atlas	50	1		5	56	227	
Knjige s originalnim grafičkim listovima	2				2		319
Plakati ilustrirani	53				53	86	126
Originalne grafičke mape	2	2		1	5	7	5
Mape reprodukcija	5	1		1	7	13	
Creži		7			7	10	4
Grafike		14			14	21	28
UKUPNO	1582	100	3000	482	2.628	5.164	9.603
Elektronička građa							
Elektroničke knjige CD-ROM	129	51	2	16	198	257	374
Doktorski radovi CD-ROM	46				46	38	30
Magistarski radovi CD-ROM	295				295	187	141
Serijske publikacije CD-ROM		3			3	2	61
Bibliografske baze podataka + cjeloviti tekstovi		20				20	4

1.2 Razmjena Croatiae

Knjižnica	Zemlja	Broj naslova časopisa (brojeva)	Broj knjiga
Arhiv Hercegovine	BiH	3 (10)	
Biblioteka Akademii Nauk	Rusija	5(4)	
Biblioteka Narodowa	Poljska	2(16)	4
British Library	Velika Britanija	77(268)	169
CNB "Đurđe Crnojević"	Crna Gora	8(11)	43
Deutsche Forschungsgemeinschaft	Njemačka	4(7)	12
Deutsche Nationalbibliothek	Njemačka		27
Indiana University Libraries	SAD	18(41)	6
Library of Congress	SAD	2(93)	113
Library of Congress. Law Library	SAD	3(120)	
Nacionalna i univerzitetska biblioteka	BiH		40
National Diet Library	Japan	1(125)	
National Library of Turkey	Turska		63
Narodna biblioteka Srbije	Srbija		109
Narodna in univerzitetna knjižnica	Slovenija		15
Narodni knihovna Česke Republiky	Češka	8(8)	16
NUB "Sv. Kliment Ohridski"	Makedonija		60
Oesterreichische Nationalbibliothek	Austrija	14(36)	2
Slovanska knihovna	Češka	5(20)	23
Slovenska narodna knjižnica	Slovačka		11
Staatsbibliothek zu Berlin	Njemačka	7(107)	34
St. Cyril & Methodius Library	Bugarska	11(74)	
Stanford University Libraries	SAD	1(2)	
University of California	SAD	15(33)	
University of Chicago	SAD)	1(5)	
University of Michigan Library	SAD	1(7)	
University of North		4(19)	

Carolina			
University of Pittsburgh	SAD		12
University of Washington Libraries	SAD	18(48)	17
University of Wisconsin	SAD		11
Vernadsky National Library of Ukraine	Ukrajina		31
Yale University Library	SAD		54

PRILOG 2. KORISNIČKE USLUGE

2.1 Pregled upisa

MJESEC	Godišnji upis Studenti/maturanti	Godišnji upis Građani /znanstveno nastavno osoblje	Mjesečni upis	Tjedni upis
Siječanj	1.482	84	103	68
Veljača	1.397	111	123	135
Ožujak	1.111	115	135	133
Travanj	916	71	86	73
Svibanj	1.130	94	134	134
Lipanj	1.080	67	142	125
Srpanj	460	93	87	126
Kolovoz	894	114	129	84
Rujan	1.376	122	147	104
Listopad	2.487	156	128	115
Studeni	2.291	122	126	129
Prosinac	1.327	118	86	91
UKUPNO:	15.951	1.267	1.340	1.317
Ukupno korisnika 19.961 + 729 propusnica				

2.2 Informacijske usluge Središnje informacijske službe

Središnja informacijska služba	
Bibliografske i referalne Pretraživanja i bibliografije	Prosječno 150 dnevno po djelatniku 284 opsežnijih zahtjeva za tematskim pretraživanjem te 100-tinjak osobnih bibliografija (razni izvori)
Citatne i multidisciplinarne ASK librarian	443 zahtjeva 809 riješenih zahtjeva
Ukupno ASK	1.282 /odgovoreno 868
Dopisi	270
Prijevodni	84

2.3 Pregled zahtjeva za indeksiranošću i citiranošću autora prema znanstvenim područjima

Znanstveno područje	Broj zahtjeva
<i>Prirodne znanosti</i>	52
<i>Tehničke znanosti</i>	31
<i>Biomedicina i zdravstvo</i>	74
<i>Biotehničke znanosti</i>	203
<i>Društvene znanosti</i>	57
<i>Humanističke znanosti</i>	26
UKUPNO	443

2.4 Pretraživanje indeksiranosti i citiranosti časopisa

Zastupljenost časopisa u stranim bazama podataka 127 potvrda

Indeksiranost časopisa i odjek časopisa (IF) 29 zahtjeva

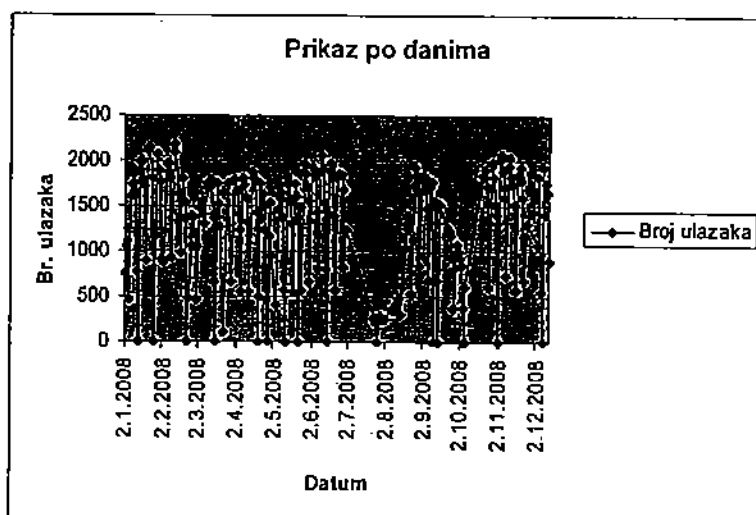
2.5 Podaci o korištenosti Čitaonice periodike tijekom 2008.

Mjesec	Novine	Časopisi	Knjige	MF	Korisnici
Siječanj	1.924	3.363	594	831	2.772
Veljača	1.507	2.528	482	759	2.262
Ožujak	1.621	3.516	537	804	2.551
Travanj	2.052	3.606	680	779	2.025
Svibanj	1.023	3.491	505	643	1.622
Lipanj	1.192	2.913	377	490	1.534
Srpanj	1.494	2.756	629	521	2.032
Kolovoz	830	1.565	179	128	1.105
Rujan	1.252	2.022	368	586	1.935
Listopad	1.497	3.643	363	736	1.803
studeni	1.357	3.213	344	606	1.794
Prosinac	1.502	3.510	390	684	1.996
Ukupno	17.251	36.126	5.448	7.567	23.431

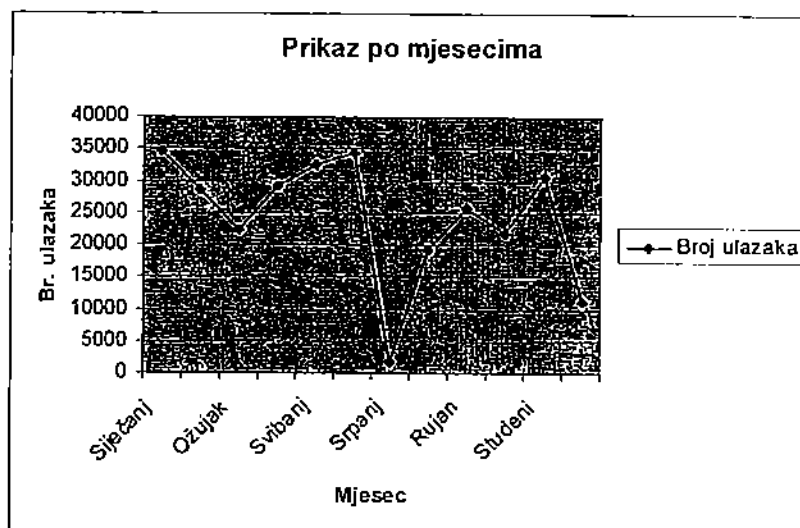
2.6 Fizički ulasci u Knjižnicu

Ukupno: 291.928 ulazaka

Knjižnica je za korisnike radila 231 dan.

Najfrekventniji mjesec: siječanj (34.591 korisnik)

PRILOG 3: ZAŠTITA GRAĐE

3.1 Prikaz obavljenih poslova zaštite, pohrane te usluga korisnicima i internih usluga

PREVENTIVNA ZAŠTITA	Broj snimaka/ skenova	Broj stranica	Broj listova	Broj jedinica
Priprema novinskog fonda za zaštitu		197.053		
Kontrola sadržaja i čitljivosti master negativa prije kopiranja		88.509		
Pregled starih mikrofilmova		16.687		
Priprema časopisa za digitalizaciju		45.550		
Priprema knjiga i časopisa za zaštitu				1.037
Mikrofilmiranje starih hrvatskih novina	34.210	68.420		
Mikrofilmiranje starih hrvatskih časopisa	4.276			
Mikrofilmiranje građe zbirki	54.486			
Kopiranje mikrofilmova	140.407			
Kontrola starih filmova uz dosnimavanje i spajanje	1.080			
Digitaliziranje knjižnične građe	3.457			
Digitaliziranje mikrofilmova	64.913			
Snimanje knjižnične građe	4.587			
Dezinfekcija i čišćenje različite knjižnične građe				50.672
Izrada zaštitnih mapa, košuljica, kutija i ovitaka				12.011
Presvlačenje korica knjiga samoljepivim folijama				5.943
KURATIVNA ZAŠTITA				
Restauriranje novina metodom laminacije			13.730	
Restauriranje knjiga i časopisa metodom laminacije			10.621	
Ručno restauriranje rukopisne i tiskane građe			5.962	
Ručno restauriranje novije građe termoplastičnom folijom			4.947	
Restauriranje građe metodom dolijevanja papirne mase			3.274	
Izrada uveza restauriranih novina				216
Izrada uveza restauriranih knjiga i časopisa				726
Izrada uveza djelomično restauriranih knjiga za Otvoreni pristup				294
Restauracija korica				72
Konzervacija i čišćenje korica				103
Izrada zlatotiska i slijepog tiska (za novine i knjige)				335
USLUGE KORISNICIMA				
Mikrofilmiranje i snimanje građe	6.267			
Kopiranje mikrofilmova	98.289			
Izrada papirnatih kopija s mikrofilma i digitalnog oblika	15.361			
Digitaliziranje građe	705			
Digitaliziranje mikrofilmova	6.822			
INTERNE USLUGE				
Digitaliziranje građe za izložbe i kataloge	216			
Izrada uveza bibliografija, biltena, kataloga i sl.				2.020

Izrada spiralnog uveza				150
Izrada legenda				392
Snimanje izložbi i događanja	2.600			
Dorada tiskanih pozivnica				20.570

3.2 Zahtjevi za korištenjem građe sa Zatvorenog spremišta

Zaprimljeno zahtjeva	107.648
Lokacija	Dano na korištenje
Čitaonice sa slobodnim pristupom i Čitaonica periodike	38.118 knjiga
Čitaonica periodike	31.974 časopisa 14.655 novina
Posudba izvan knjižnice	5.325 knjiga
Za izložbe, međuknjižničnu posudbu, TV snimanja i unutar knjižnice	4.076 knjiga 2.900 časopisa 2.159 novina
Zahtjevi s odgovorima (u čitanju, posuđeno...)	8.441

3.3 Priljev nove građe

Zaprimljeno građe	32.666		
	Unikat	Arhivski	Dubleta
Knjige	13.252	7.874	624
Časopisi	3.030	1.716	398
Novine	1.624	1.548	10
Iseljenički tisak	123	-	-
Elektronička građa	253	389	-
Hrvatski sitni tisak	1.577	-	-
Mikrofilmski svitak	248		
UKUPNO	20.107	11.527	1.032

PRILOG 4. PREDSTAVLJAČKA I PROMIDŽBENA DJELATNOST

4.1 Predstavljanje knjiga i grafičkih mapa

Red. br.	Predstavljanja	Datum	Organizator
1.	Prva hrvatska glagoljska početnica	17. siječnja	NSK, HAZU i Školska knjiga d.d.
2.	Knjiga <i>I Croati a Trieste (Hrvati u Trstu)</i>	11. veljače	NSK i Comunità Croata di Trieste
3.	Zbornik o Vatroslavu Jagiću	5. ožujka	NSK i Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu
4.	Knjiga <i>Antologija hrvatskog pjesništva</i>	17. travnja	NSK i Školska knjiga d.d.
5.	Grafička knjiga Maje S. Franković	7. svibnja	NSK
6.	Zbornik <i>Krčko (Vrbanski) statut iz 1388.</i>	26. studenoga	NSK i Društvo Krčana i prijatelja otoka Krka – Zagreb

4.2 Izložbe

Red. br.	Izložbe	Trajanje	Organizator
1.	<i>Značajne prinove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2007.</i>	22. veljače – 3. ožujka	NSK
2.	<i>Tajna hrvatskog dvora u Nürtingenu</i>	6. – 13. ožujka	NSK i Generalni konzulat Republike Hrvatske u Stuttgartu
3.	<i>Antun Dobronić : 1878. – 1955.</i>	16. – 28. ožujka	NSK
4.	<i>Kroatische protestantische Bücher aus dem 16. und 17. Jahrhundert in der National und Universitätsbibliothek in Zagreb u Württembergische Landesbibliothek u Stuttgartu</i>	6. svibnja – 14. lipnja	NSK i Württembergische Landesbibliothek Stuttgart

5.	Izložba plakata povodom proslave Dana Europe	8. – 10. svibnja	Delegacija Europske komisije u Hrvatskoj
6.	Izložba internih glasila	13. – 14. svibnja	NSK i Hrvatska udruga za odnose s javnošću
7.	Izložba Grafičkog fakulteta u Zagrebu	15. svibnja	Grafički fakultet
8.	<i>Petar Zoranić i njegov zadarski krug</i>	2. – 30. lipnja	NSK
9.	<i>Petar Zoranić i njegov zadarski krug u Zadru</i>	15. – 25. srpnja	NSK i Narodni muzej Zadar
10.	Latvijski festival glazbe	5. – 18. rujna	NSK i Veleposlanstvo Republike Latvije iz Praga
11.	<i>Petar Zoranić i njegov zadarski krug u Šibeniku</i>	2. – 21. listopada	NSK i Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik
12.	<i>Petar Zoranić i njegov zadarski krug u Puli</i>	23. – 30. listopada	NSK i Gradska knjižnica i čitaonica Pula
13.	<i>Hrvatska izdanja Biblije</i>	24. – 30. listopada	NSK i Kršćanska sadašnjost
14.	<i>Petar Zoranić i njegov zadarski krug u Varaždinu</i>	4. – 19. studenoga	NSK i Gradska knjižnica i čitaonica "Metel Ožegović" Varaždin
15.	<i>Stav'te Držića u knjiž(n)icu</i>	10. – 17. studenoga	NSK
16.	Izložba časopisa Kaj i izložba slika Zorislava Drempetića Hrčića	19. – 25. studenoga	Društvo Kajkavsko spravišće
17.	<i>Stav'te Držića u knjiž(n)icu u Puli</i>	20. studenoga – 2. prosinca	NSK i Gradska knjižnica i čitaonica Pula
18.	<i>Stav'te Držića u knjiž(n)icu u Šibeniku</i>	3. – 19. prosinca	NSK i Gradska knjižnica "Juraj Šižgorić" Šibenik
19.	<i>Hrvatski jezik u Gutenbergovoj galaksiji</i>	8. – 22. prosinca	NSK i Slavistička škola
20.	<i>Ljudska prava : 60. obljetnica Opće deklaracije o ljudskim pravima</i>	10. – 22. prosinca	NSK

21.	<i>Petar Zoranić i njegov zadarski krug</i> u Vukovaru	5. – 15. prosinca	NSK i Gradska knjižnica i čitaonica Vukovar
22.	<i>Petar Zoranić i njegov zadarski krug</i> u Čakovcu	17. – 30. prosinca	NSK i Knjižnica "Nikola Zrinski" Čakovec

4.3 Službene posjete

Red. br.	Službene posjete	Datum	Organizator
1.	Predsjednik Latvije Valdis Zatlers	5. rujna	NSK
2.	Kardinal Josip Bozanić	26. studenoga	NSK

4.4 Sajmovi

Red. br.	Sajmovi	Datum	Organizator nastupa
1.	Međunarodni sajam knjiga u Frankfurtu (Book Fair Frankfurt)	14. – 19. listopada	NSK
2.	Sajam stipendija	22. listopada	NSK i Institut za razvoj obrazovanja
3.	INTERLIBER – 31. međunarodni sajam knjiga i učila	12. – 6. studenoga	NSK
4.	Sa(n)jam knjige u Puli	4. – 11. prosinca	NSK

4.5 Koncerti

Red. br.	Koncerti	Datum	Organizator
1.	Uskršnji koncert	16. ožujka	NSK
2.	Koncert za noćne ptice	9. travnja	NSK i Zagrebačka filharmonija
3.	Koncert za noćne ptice	11. lipnja	NSK i Zagrebačka filharmonija
4.	Koncert Zagrebačke filharmonije povodom Međunarodnoga priznanja hrvatskoga jezika	7. studenoga	NSK i Zagrebačka filharmonija
5.	Koncert Arsena Dedića	11. studenoga	NSK
6.	Koncert za noćne ptice	19. studenoga	NSK i Zagrebačka filharmonija
7.	Božićni koncert	14. prosinca	NSK

4.6 Svečanosti / priredbe

Red. br.	Svečanosti / priredbe	Datum	Organizator
1.	Dan Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu	22. veljače	NSK
2.	500 godina od rođenja Petra Zoranića	2. lipnja	NSK i Sveučilište u Zadru
3.	Predavanje akademika R. Katičića: Identitet hrvatskoga jezika	30. rujna	NSK
4.	Dodjela nagrada sudionicima natječaja <i>Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika</i>	11. studenoga	NSK

4.7 Snimanja

Red. br.	Datum	Medij	Emisija/Rubrika	Tema	Kontakt osoba
1.	19. veljače	HTV	Dan za danom	401. obljetnica NSK-a	Elizabeta Biočina
2.	3. ožujka	Globus	Rubrika "Kultura i revija"	Knjige na kojima je surađivao sadašnji premijer Ivo Sanader	Krešimir Mikulandra
3.	10. ožujka	Vjesnik		Fotografiranje naselja Kruge iz zgrade NSK-a	Martina Popovčić
4.	11. ožujka	HTV	TV Kalendar	Izložba Tajna hrvatskog dvora i obitelji Rožić	Vladimir Brnardić
5.	11. ožujka	HTV	TV Kalendar	Časopis Svijet iz 1935.	Marijeta Stipić Miočić
6.	18. ožujka	Hrvatska redakcija Madarske televizije	Emisija o Zagrebu	Emisija o Zagrebu	Ivan Gugan
7.	1. travnja	HTV		Studentica iz Beča na studiju kroatistike	
8.	8. svibnja	HTV	Škrinja	Snimanje djela Ivane Brlić Mažuranić; "Ježeva kućica"; "Šuma Striborova"	Branka Šeparović
9.	9. svibnja	HTV	Dokumentarni program	Rad i djelo Ivane Brlić Mažuranić, povodom 70 godina od njene smrti.	Sunčana Hrvatinić Kunić
10.	9. svibnja	Nova TV	Provjereno	Prilog o krađi bicikala	Ivana Paradžiković
11.	20. svibnja	HTV	Dokumentarni program	Dokumentarac o Trpi Kokolju	Anto Jurić
12.	25. svibnja	ADU		Filmske vježbe	Valentina Orešić
13.	2. lipnja	HTV	TV Kalendar	Snimanje djela Antuna Vramca	Marijeta Stipić Miočić

14.	10. lipnja	HTV, Program za kulturu	Skica za portret	Snimanje djela slikarice Jadranke Fatur	Vesna Klarić
15.	18. kolovoza	Večernji list		Periodika do 1950.	Zvonimir Despot
16.	1. rujna	Radio Sljeme	Reportažna kola	Međunarodno priznanje hrvatskog jezika	
17.	1. rujna	OTV	Svakodnevnica	Međunarodno priznanje hrvatskog jezika	Mateja Damjanović
18.	11. rujna	OTV	Zagrljaj ljepote		Ivan Ivčec
19.	22. rujna	HTV	Emisija Navrh jezika	Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika	Ana Macan
20.	30. rujna	HTV	Dobro jutro Hrvatska	Parkiranje kod NSK-a	Tomislav Pupačić
21.	2. listopada	Radio Ritam		Izložba <i>Petar Zoranić i njegov zadarski krug</i>	
22.	22. listopada	Vjesnik		Digitalizacija	Sandra- Viktorija Antić
23.	24. listopada	CARNet		CARNet-ova korisnička konferencija – CUC 208.	Zvonimir Stanić
24.	28. listopada	24 sata		Otvorena vrata 24 sata	Tea Kvarantan
25.	21. studenoga	HTV	Drugi format	Snimanje književnih časopisa i izjava profesora Vinka Brešića	Tihomir Štivičić
26.	27. studenoga	INTER FILM		Dokumentarni film o Andriji Hebrangu	
27.	24. studenoga	HR	Džepno izdanje	Europska digitalna knjižnica	Branka Husedenović

4.8 Konferencije za novinare

Red. br.	Konferencije za novinare	Datum	Organizator
1.	Otvaranje izložbe <i>Kroatische protestantische Bücher aus dem 16. und 17. Jahrhundert in der National und Universitätsbibliothek in Zagreb</i>	8. svibnja	NSK
2.	Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika	17. srpnja	NSK
3.	22. konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica (CENL)	23. rujna	NSK

PRILOG 5. BIBLIOGRAFIJA RADOVA DJELATNIKA KNJIŽNICE IZ PODRUČJA KNJIŽNIČARSTVA I INFORMACIJSKIH ZNANOSTI

5.1 Pretisci

Kraljski Dalmatin = Il regio Dalmata : 1806.-1810. / urednik Tihomil Maštrović. [Pretisak.] Zagreb : Erasmus : Nacionalna i sveučilišna knjižnica ; Zadar : Sveučilište u Zadru, Odjel za informatologiju i komunikologiju, 2006. –
Godište 1809. i 1810. – 2008. – IV, 301, 50 str.

5.2 Članci i prilozi u časopisima, zbornicima i sl.

Andreis, M.; M. Jokić. An impact of Croatian journals measured by citation analysis from SCI-expanded database in time span 1975–2001. // *Scientometrics* 75, 2(2008), 263-288.

Avalon, S. Izbor iz novijeg knjižnoga fonda. // Značajne prinove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2007. : izbor : izložba : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 22. veljače 2008. / [tekstovi u katalogu Ivan Kosić ... [et al.] ; fotografije Renata Breka ... et al.]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008. Str. [70]-87.

Bačić, M.; Z. Majstorović. Kvantitativni pokazatelji objavljenih članaka u četrdeset devedeset godina Vjesnika bibliotekara Hrvatske. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 50, 4(2007), 15-25.

Blažević, D.; V. Hodak. Format MARC21 i Voyager : kataložni zapisi u modulu katalogizacije. // *Iskorak prema novome knjižničnom sustavu Voyager : zbornik radova / 9. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 13.-16. svibnja 2007. ; uredile Alisa Martek, Irena Pilaš.* Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 1-28.

Buzina, T.; K. Holub. Mrežne stranice digitalnog arhiva hrvatskih mrežnih publikacija : istraživanje korištenja. // 11. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova / uredila Mirna Willer. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 113-127.

Buzina, T.; M. Willer. Croatian digital Web archive : from project to service of the National and University Library in Zagreb. // *Digitalia : rivista del digitale nei beni culturali* 2(Dicembre 2007), 20-34.

Getliher, D. Svojstva hrvatske mrežne neomedene građe : trajnost i promjenjivost. // 11. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova / uredila Mirna Willer. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 128-141.

Getliher D.; K. Holub. 12. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji. // *Novi uvez* 6, 8(2008), str. 9-11.

Harni, Slavko. Bibliografija – dokument nacionalne kulture / Aleksandru Stipčeviću s poštovanjem / urednik Miroslav Tuđman. Zagreb : Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 2008. Str. 43-70.

Harni, Slavko. Bibliografska obilježja Jelenićeva djela Kultura i bosanski franjevci. // Zbornik radova Međunarodnoga znanstvenog skupa "Život i djelo dr. fra Julijana Jelenića", Orašje, 13.-14. listopada 2006. Zagreb : Udruga đaka Franjevačke klasične gimnazije Visoko, 2008. Str. 217-233.

Harni, Slavko. Bibliografski rad Ivana Franje Jukića i kraj kulturne povijesti : bibliografije kao izvor za povijest knjige i kulturnu povijest. // *Libellarium* : časopis za povijest pisane riječi, knjige i baštinskih ustanova 1, 1(2008), 27-50 + prilog: Ivan Frano Jukić. Književnost bosanska (pretisak), str. 133-151.

Dostupno i na: <http://hrcak.srce.hr/libellarium>

Harni, Slavko. Olovska bibliografija. // Zbornik radova sa znanstvenog skupa *Tristota obljetnica stradanja samostana i crkve u Olovu* : (1704-2004), Sarajevo 15.-16. listopada 2004. Sarajevo : Franjevačka teologija, 2008. Str. 359-392.

Jokić, M.; A. Šuljok. Produktivnost i njezin odjek prema citatnim bazama ISI-ja i Scopusa za razdoblje 1996-20005. // *Onkraj mitova o prirodnim i društvenim znanostima : sociološki pogled* / ur. K. Prpić. Zagreb : Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, 2008. Str. 133-158.

Jurić Vukadin, Lidija; Melanija Sekne. Upute za klasifikaciju književnosti prema Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu : s primjerima. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008.

Dostupno na: http://www.nsk.hr/knjizevnost_upute.pdf

Katić, T. Zaštita i očuvanje pisane baštine u AKM ustanovama. // 11. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova / uredila Mirna Willer. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 1-10.

Klarin, S. Definicije i nazivlje elektroničke građe – s pregledom nazivlja u Vjesniku bibliotekara Hrvatske. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 50, 4(2007), 26-46.

Klarin, S. Tehnički metapodaci i metapodaci za zaštitu u normama ANSI/NISO Z39.87 i PREMIS. // 11. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova / uredila Mirna Willer. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 150-158.

Kosić, I. Hrvatski ćirilični rukopisi u Zbirci rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice. // *Slovo* 56/57(2006-2007), 241-268.

Kosić, I. Matija Vlačić Ilirik u Zbirci rukopisa i starih knjiga Nacionalne i sveučilišne knjižnice. // *Matija Vlačić Ilirik [II]* : zbornik radova s Drugog međunarodnog znanstvenog skupa "Matija Vlačić Ilirik" Labin, 27. – 29. travnja 2006. / uredila Marina Miladinov. Labin, 2008. Str. 205-244.

Kosić, I. Zbirka rukopisa i starih knjiga. // *Značajne prinove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2007.* : izbor : izložba : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 22. veljače 2008. / [tekstovi u katalogu Ivan Kosić ... [et al.] ; fotografije Renata Brecka ... et al.]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008. Str. [6]-29.

Krstić, D.; M. Maštrović; M. Braun; V. Vlašić Jurić; D. Mudronja. Composite artworks : art historical and scientific analyses. // Cultural heritage research meets practice : 8th European conference on research for protection, conservation and enhancement of cultural heritage : November 10-12, 2008, Ljubljana, Slovenia / editors Jana Kolar, Matija Strlič. Ljubljana : National and University Library, 2008. Str. 112-114.

Dostupno na: <http://www.chresp.eu/CHRESP>

Krstić, D.; M. Braun; D. Mudronja; I. Rezić; M. Maštrović. Effects of previous treatments on the drawing *The holy family under the oak* from the Croatian National and University Library. // Durability of paper and writing 2 : book of abstracts : 2nd International symposium and workshops, Ljubljana, Slovenia, July 5-7, 2008 / editors Matija Strlič, Jasna Kolar. Ljubljana : Faculty of Chemistry and Chemical Technology, 2008. Str. 58-60.

Dostupno na: <http://www.paperdurability.org/prog.html/>

Machala, D. Funkcijske postavke webPAC-a Nacionalne i sveučilišne knjižnice temeljene na knjižničnom paketu Voyager. // Iskorak prema novome knjižničnom sustavu Voyager : zbornik radova / 9. daní specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 13.-16. svibnja 2007. ; uredile Alisa Martek, Irena Pilaš. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 39-46.

Maštrović, M.; V. Vlašić Jurić. Grafička zbirka. // Značajne prinove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2007. : izbor : izložba : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 22. veljače 2008. / [tekstovi u katalogu Ivan Kosić ... [et al.] ; fotografije Renata Breka ... et al.]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008. Str. [30]-45.

Maštrović, T. Drugo međunarodno priznanje Republike Hrvatske : Hrvatski jezik, to najvažnije obilježje nacionalnog identiteta, napokon je dobio ravnopravan međunarodni suvereni položaj. // Fokus 428, (25. srpnja 2008.), 8-9. (Intervju vodio Marijan Majstorović.)

Maštrović, T. Einleitendes Wort. // Kroatische protestantische Buecher aus dem 16. und 17. Jahrhundert in der National- und Universitaetsbibliothek in Zagreb / [Autoren der einleitenden Texte Josip Bratulić, Stanko Jambreč, Alojz Jembrih ; Uebersetzung ins Deutsche Ivana Zuppa Bakša ; Fachmitarbeiterinnen Mikica Maštrović, Mira Miletić Drder ; Illustrationen Darko Čizmek, Sonja Hrelja, Sanja Vešligaj ; Redakteur, katalogische Bearbeitung Ivan Kosić]. Zagreb : National- und Universitaetsbibliothek, 2008. Str. 7-9.

Maštrović, T. Hrvatskom jeziku – punopravnost. // Varaždinske vijesti 3317, (29. srpnja 2008.), 17 (s portretom). (Intervju vodio Ernest Fišer).

Maštrović, T. Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika. // Cetinska vrila : glasilo ogranka Matice hrvatske Sinj 16, 32(2008), 19-21. (Intervju vodio dr. sc. Miljenko Buljac).

Maštrović, T. Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika. // Jezik 55, 4(2008), 150-153.

Maštrović, T. Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu danas. // Bosniaca 12, 12 (decembar 2007), 60-61.

Maštrović, T. Petar Zoranić i njegov zadarski krug = Petar Zoranić and his Zadar circle. // Croatia (jesen – Autumn 2008), 16-24.

Maštrović, T. Proslov : O međunarodnom priznanju hrvatskoga jezika. // Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika : natječaj za najbolji uradak. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008. Str. 5-8.

Maštrović, T. Uvodna riječ. // Petar Zoranić i njegov zadarski krug : izložba povodom 500. obljetnice rođenja Petra Zoranića : Zagreb, 2. lipnja - 27. lipnja 2008. / [odabir i opis građe u katalogu Ivan Kosić, Mikica Maštrović, Mira Miletić Drder ; postav izložbe Charlotte Frank ; fotografije Darko Čižmek, Sonja Hrelja, Ante Jaša]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008. Str. [6]-9.

Maštrović, T. Uvodna riječ. // Značajne prinove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2007. : izbor : izložba : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 22. veljače 2008. / [tekstovi u katalogu Ivan Kosić ... [et al.] ; fotografije Renata Breka ... et al.]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008. Str. 4-6.

Mihalić, M. Europeana – europska digitalna knjižnica <http://www.europeana.eu/> – portal digitalizirane baštine aktivan od studenoga 2008. // Novosti HKD 41(rujan 2008).

Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/hkdnovosti/>

Mihalić, M. Smjernice i preporuke za rad u sustavu visokoškolskih knjižnica u Hrvatskoj. // Iskorak prema novome knjižničnom sustavu Voyager : zbornik radova / 9. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 13.-16. svibnja 2007. ; uredile Alisa Martek, Irena Pilaš. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 115-124.

Mihalić, M. Predstavljanje hrvatskog sustava visokoškolskih knjižnica. // Novosti HKD 41(rujan 2008).

Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/hkdnovosti/>

Mihalić, M. Renaissance Cultural Circles ... how European cultures were interconnected before the Internet ... On the occasion of two exhibitions celebrating 500th birth anniversaries : Petar Zoranić and his cultural circle in Zadar and Marin Držić in the National and University Library Zagreb – Croatia. Str. 4-6.

Dostupno na: <http://www.ifla.org/VII/s1/news/s1-newsletter-December2008.pdf>

Mihalić, T. Bibliographia musicologica Croatica : Radovi za 2005. godinu. // Arti musices : hrvatski muzikološki zbornik 39, 2(2008), 307-327.

Mihalić, T. Zbirka muzikalija i audiomaterijala. // Značajne prinove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2007. : izbor : izložba : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 22. veljače 2008. / [tekstovi u katalogu Ivan Kosić ... [et al.] ; fotografije Renata Breka ... et al.]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008. Str. [58]-69.

Miletić Drder, M. 16. konferencija LIBER GdC – Udruženja Europskih istraživačkih knjižnica, Kartografske grupe : Budućnost kartografske zbirke i kartografskog knjižničara. // Kartografija i geoinformacije 10(2008), 102-103.

Miletić Drder, M. Treća međunarodna radionica "Digitalni pristupi kartografskoj kulturnoj baštini". // Kartografija i geoinformacije 10(2008), 94-95.

Miletić Drder, M.; N. Gošljević. Zbirka zemljopisnih karata i atlasa. // Značajne prinove Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u 2007. : izbor : izložba : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 22. veljače 2008. / [tekstovi u katalogu Ivan Kosić ... [et al.] ; fotografije Renata Breka ... et al.]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008. Str. [46]-57.

Peradenić-Kotur, B. Slovensko predsjedanje EU 2008 – mrežna rasprostranjenost informacija u Republici Hrvatskoj. // DOK_SIS 2008, XVII posvetovanje Sistemi za upravljanje z dokumenti : zbornik radova. Ljubljana, 2008. Str. VII-47 – VII-58.

Peradenić-Kotur, B.; E. Bačić. Regionalna suradnja pravnih i srodnih knjižnica // Iskorak prema novome knjižničnom sustavu Voyager : zbornik radova / 9. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 13.-16. svibnja 2007. ; uredile Alisa Martek, Irena Pilaš. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 164-178.

Pilaš, I. Dostupnost elektroničkih informacija i e-publikacija na web stranicama lokalne samouprave: primjeri iz Hrvatske i Slovenije. // DOK_SIS2008, XVII posvetovanje Sistemi za upravljanje z dokumenti : zbornik radova, Ljubljana, 2008. Str. VII-59 – VII-69.

Pilaš, I. Službene publikacije – dostupnost informacija i specifičnosti u elektroničkom katalogu. // Iskorak prema novome knjižničnom sustavu Voyager : zbornik radova / 9. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 13.-16. svibnja 2007. ; uredile Alisa Martek, Irena Pilaš. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 58-77.

Willer, M.; T. Buzina; K. Holub; J. Zajec; M. Milinović; N. Topolščak. Selective archiving of web resources : a study of processing costs. // Program : electronic library and information systems 4, 42(2008), 341-364.

5.3 Katalozi izložbi

Antun Dobronić : 1878. – 1955. : katalog djela u fondu Zbirke muzikalija i audiomaterijala Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu / uredila Tatjana Mihalić. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008.

Kroatische protestantische Buecher aus dem 16. und 17. Jahrhundert in der National- und Universitaetsbibliothek in Zagreb / [Autoren der einleitenden Texte Josip Bratulić, Stanko Jambrek, Alojz Jembrih ; Uebersetzung ins Deutsche Ivana Zuppa Bakša ; Fachmitarbeiterinnen Mikica Maštrović, Mira Miletić Drder ; Illustrationen Darko Čižmek, Sonja Hrelja, Sanja Vešligaj ; Redakteur, katalogische Bearbeitung Ivan Kosić]. Zagreb : National- und Universitaetsbibliothek, 2008.

Petar Zoranić i njegov zadarski krug : izložba povodom 500. obljetnice rođenja Petra Zoranića : Zagreb, 2. lipnja – 27. lipnja 2008. / [odabir i opis građe u katalogu Ivan Kosić, Mikica Maštrović, Mira Miletić Drder ; postav izložbe Charlotte Frank ; fotografije Darko Čižmek, Sonja Hrelja, Ante Jaša]. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008.

Stav'te Držića u knjiž(n)icu! : za pravo rijet : izložba u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici prigodom 500. obljetnice rođenja Marina Držića / [tekst kataloga Slavica Stojan ; odabir i opis građe u katalogu Ivan Kosić, Mikica Maštrović, Mira Miletić Drder, Tanja Mihalić ;

- fotografije Sonja Hrelja ... et al.] ; urednica Mikica Maštrović. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2008.

Peradenić-Kotur, B. Ljudska prava : 60. obljetnica Opće deklaracije o ljudskim pravima : izložba službenih publikacija i teorijskih radova o ljudskim pravima. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 2008.

PRILOG 6. IZLAGANJA NA SKUPOVIMA

15. veljače

Prvi seminar za nakladnike o načinu korištenja i značenju pravilnog korištenja EAN 13 brojčanog niza za označavanje serijskih publikacija (tiskovina), Zagreb

Zajec, J.; D. Šegović. *Crtični kodovi za označavanje serijskih publikacija : upute za nakladnike*

4. travnja

Okrugli stol Knjižnice i suvremeni menadžment, GISKO, Osijek

Mihalić, Marina. *Insourcing – Outsourcing*

24.-27. travnja

10 dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica : uspostava kvalitete u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama – knjižnice u bolonjskom okruženju, Opatija

a) plenarna izlaganja

Blažević, Dorica. *Kvaliteta obrazovanja knjižničara kao strateški cilj : pogled iz knjižnice*

b) posterska izlaganja

Machala, Dijana; Lobel Machala. *Ishodi učenja – osiguranje kvalitete stalnog stručnog usavršavanja knjižničara*

Mihalić, Marina. *Mogući zajednički pokazatelji uspješnosti za nacionalne i sveučilišne knjižnice – na primjeru usluga*

Peradenić-Kotur, Blaženka. *Kvaliteta korisničkih usluga – primjer dobre prakse ZSP/NSK*

Pilaš, Irena. *Vrednovanje rada knjižničara – primjer prakse u radu s korisnicima iz znanstvenog područja geografije*

12. svibnja

Matko Rojnić : knjižničar i povjesničar : povodom 100. obljetnice rođenja (1908.-1981.), Medulin

Blažević, Dorica; Marina Mihalić. *Iz rukopisne ostavštine Matka Rojnića u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu*

Hami, Slavko. *Rojnićev program hrvatske retrospektivne bibliografije iz 1941.*

22.-25. svibnja

Međunarodni simpozij Pasijska baština Bosne i Hercegovine, Sarajevo

Čanjčevac, Višnja. *Obvezni primjerak hrvatskih tiskovina – kulturna i jezična potpora Hrvatima u Bosni i Hercegovini*

2.-7. lipnja

LIDA, Dubrovnik-Mljet

a) radionica:

Badurina, Boris; Boris Bosančić; Tanja Buzina; Sofija Klarin; Sonja Pigac-Ljubi; Mirna Willer. **Education for Digital Libraries : Do we Produce Informed Professionals? & Managing Digital Resources : Do we Get Informed Practitioners?**

b) postersko izlaganje

Machala, Dijana; Lobel Machala; Jasna Tingle. *Open Educational Resources : a tool for global life-long learning?*

20.-22. lipnja

Peto međunarodno savjetovanje Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Neum

Peradenić-Kotur, Blaženka. Sudjelovanje na Okruglom stolu *Regionalna mreža knjižničara pravnih i srodnih knjižnica*

20.- 25. srpnja

IAML International Conference, Napulj

Mihalić, Tatjana. *Music collections in Croatia*

10.-14. kolovoza

World Library and Information Conference and Council, Meeting 107. Managing libraries in a changing environment - legal, technical and organisational aspects, Quebec

Mihalić, Marina. *Visualising and defining effective library systems : Croatian academic libraries*

10.-11. rujna

Četvrti međunarodni stručni skup Knjižnica – središte znanja i zabave : knjižnice-kreatori međukulturalnog dijaloga, Karlovac

Baršić Schneider, Žaneta. *Portal Europske unije i Pojmovnik Eurovoc : poveznice među narodima*

19. rujna

Peti okrugli stol za osobe s posebnim potrebama Knjižnice i dostupnost zgrada, usluga, građe i programa za osobe s posebnom potrebama, Zagreb

Čelić Tica, Veronika. *Državni pedagoški standard osnovnoškolskog i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj u odnosu na Listu za procjenu pristupa knjižnicama za osobe s invaliditetom*

Gabriel, Dunja Marija. *Dostupnost knjižničnih prostora i usluga za osobe s posebnom potrebama – stanje i mogućnosti u NSK*

24.-26. rujna

XVII Posvetovanje *Sistemi za upravljanje z dokumenti*, Kranjska gora

Peradenić-Kotur, Blaženka. *Slovensko predsjedništvo EU 2008 – mrežna rasprostranjenost informacija u Republici Hrvatskoj*

Pilaš, Irena. *Dostupnost elektroničkih informacija i e-publikacija na web stranicama lokalne samouprave: primjeri iz Hrvatske i Slovenije*

1.-4. listopada

36 skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva, Pula

a) plenarna izlaganja

Golubović, Vesna. *Od međuknjižnične posudbe do zajedničkog korištenja izvora*

Katić, Tinka. *50 godišta Vjesnika bibliotekara Hrvatske*

Majstorović, Zagorka. *Znanstvene i stručne informacije sa zbirka prema znanstvenim poljima u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu*

b) posterska izlaganja

Bačić, Mira; Maja Čulić. *Znanstvene i stručne informacije sa zbirka prema znanstvenim poljima u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu – analiza korisničkih zahtjeva*

Čanjevac, Višnja. *Dostupnost i ograničenja korištenja fondova Croatice u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici*

Dodigović, Ana Marija; Sonja Martinović, Goranka Mitrović, Marija Prlić. *Središnja informacijska služba NSK : prikaz korisničkih usluga*

Gabriel, Dunja Marija. *Dostupnost usluga korisnicima iz različitih vrsta knjižnica na primjeru međuknjižnične posudbe iz fonda NSK*

Grečl, Biserka; Irena Pilaš. *Znanstvene i stručne informacije sa zbirka prema znanstvenim poljima u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu – edukacija korisnika*

Mahala, Lobel. *Međunarodno priznanje hrvatskoga jezika*

Mihalić, Marina. *Međunarodna usluga QuestionPoint - Pitajte knjižničara u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici - raspon mogućih usluga i vrednovanje korisničkih zahtjeva*

Peradenić-Kotur, Blaženka. *Digitalne zbirke službenih publikacija – usluga Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*

c) *Okrugli stol Nove usluge u knjižnicama – pogled dobitnika Nagrade Eva Verona.*
Klarin, Sofija (pozvani sudionik)

31. listopada

Tempus projekt *Capacity Building for Research in Croatia, Zadar*

Jokić, Maja. *The role of National and University Library in Zagreb in the support of academic community*

12.-14. studenoga

I. kongres muzealaca Hrvatske, Zagreb

Frank, Charlotte. *Digitalizacija plakata Borisa Bućana u Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*

Olujčić Ilić, Tamara. *Korisnici Grafičke zbirke*

Vlašić Jurić, Vesna. *Digitalizacija u Grafičkoj zbirci Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*

24.-26. studenoga

Stručni skup *Najvažniji postupci za očuvanje ili poboljšanje stanja umjetnina od tekstila, Zagreb*

Krštić, Dragica. *Kakvoća zraka u arhivima, muzejima i knjižnicama (osnovne onečišćujuće tvari, njihovi izvori i štetni utjecaji na tekstil, praćenje onečišćenja zraka, mjere zaštite i poboljšanje kakvoće zraka)*

26.-28. studenoga

12. seminar *Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Poreč*

a) plenarna izlaganja

Buzina, Tanja. *Odabir i zaštita mrežne građe : status i aktivnosti arhiviranja weba kod članica IIPC konzorcija*

Getliher, Danijela; Renata Petrušić. *ISO norma 3297:2007 Informacije i dokumentacija - Međunarodni standardni broj serijske publikacije*

Holub, Karolina; Ingeborg Rudomino; Sonja Pigac Ljubi; Draženko Celjak. *Jesmo li pouzdani ili kako to postati? : Vrednovanje web arhiva NSK prema kriterijima TRAC-a*

Klarin, Sofija. *Trajna pohrana sadržaja zastarjelih digitalnih prijenosnih medija*

Šalamon-Cindori, Breza; Ivana Marinković Zenić; Jasenka Zajec. *Identifikacija u sustavima ISBN i ISMN u svjetlu novih ISO norma*

b) posterska izlaganja

Machala, Lobel. *Međunarodno priznanje hrvatskog jezika*

Miletić Drder, Mira. *Analiza sučelja portala digitaliziranih kartografskih zbirki*

Mihalić, Tatjana. *Organizacija znanja – tematske mape – glazba*

28.-29. studenoga

Druga međunarodna konferencija Asocijacije informacijskih stručnjaka – bibliotekara, arhivista i muzeologa "Promocija usluga za korisnike", Sarajevo

Mihalić, Marina. *Međunarodna usluga QuestionPoint (Pitajte knjižničara) u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu : organizacija usluge i zahtjevi korisnika*

**FINANCIJSKO IZVJEŠĆE NACIONALNE I SVEUČILIŠNE
KNJIŽNICE U ZAGREBU
ZA GODINU 2008.**

PLANIRANI I OSTVARENI PRIHODI 2008.

u kn				
REDNI BROJ	OPIS	PLANIRANO	OSTVARENO	INDEKS 4/3*100
1	2	3	4	5
	SREDSIVA DRŽAVNOG PRORAČUNA - RAZDJELO 080	49.901.072,00	49.901.071,97	100,00
1.1.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Glava 07 Zajednički programi u znanosti, obrazovanju i športu	129.714,00	129.714,00	100,00
	A 622005 ORGANIZIRANJE I ODRŽAVANJE ZNANSTVENIH SKUPOVA	89.714,00	89.714,00	100,00
	3811 Tekuće donacije u novcu	89.714,00	89.714,00	100,00
	A 622006 IZDAVANJE ZNANSTVENIH KNJIGA I UDŽBENIKA	40.000,00	40.000,00	100,00
	3811 Tekuće donacije u novcu	40.000,00	40.000,00	100,00
1.2.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Glava 44 Znanstveno - istraživačka djelatnost	49.361.434,00	49.361.434,01	100,00
	A 622000 REDOVNA DJELATNOST JAVNIH INSTITUTA	32.221.680,00	32.221.679,69	100,00
	3111 Plaće za redovan rad	25.628.753,00	25.628.752,91	100,00
	3132 Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	3.972.457,00	3.972.457,11	100,00
	3133 Doprinosi za zapošljavanje	435.688,00	435.688,19	100,00
	3121 Ostali nespomenuti rashodi za zaposlene	908.437,00	908.436,47	100,00
	3212 Naknade za prijevoz na posao i s posla	1.276.345,00	1.276.345,00	100,00
	A 622002 PROGRAM USAVRŠAVANJA ZNANSTVENIH NOVAKA	153.805,00	153.805,33	100,00
	3111 Plaće za redovan rad	122.482,00	122.482,38	100,00
	3132 Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	18.985,00	18.984,75	100,00
	3133 Doprinosi za zapošljavanje	2.082,00	2.082,20	100,01
	3121 Ostali nespomenuti rashodi za zaposlene	5.000,00	5.000,00	100,00
	3212 Naknade za prijevoz na posao i s posla	4.256,00	4.256,00	100,00
	3236 Zdravstvene i veterinarske usluge	1.000,00	1.000,00	100,00
	A 622003 PROGRAMI I PROJEKTI ZN. ISTR. DJELATNOSTI	27.500,00	27.500,00	100,00
	3237 Intelektualne i osobne usluge	27.500,00	27.500,00	100,00
	A 622017 REDOVNA DJELATNOST NSK	16.958.449,00	16.958.449,00	100,00
	3211 Službena putovanja	300.197,00	300.197,00	100,00
	3213 Stručno usavršavanje zaposlenika	153.973,00	153.973,00	100,00
	3221 Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	1.944.663,00	1.944.663,00	100,00
	3223 Energija	3.705.561,00	3.705.561,00	100,00
	3224 Materijal i dijelovi za tek. i investicijsko održavanje	282.424,00	282.424,00	100,00
	3225 Sitni inventar i auto gume	24.307,00	24.307,00	100,00
	3231 Usluge telefona, pošte i prijevoza	644.308,00	644.308,00	100,00
	3232 Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	4.145.375,00	4.145.375,00	100,00
	3233 Usluge promidžbe i informiranja	39.045,00	39.045,00	100,00
	3234 Komunalne usluge	2.054.875,00	2.054.875,00	100,00
	3236 Zdravstvene i veterinarske usluge	28.917,00	28.917,00	100,00

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE ZA GODINU 2008.

	3237 Intelektualne i osobne usluge	1.166.800,00	1.166.800,00	100,00
	3238 Računalne usluge	1.239.260,00	1.239.260,00	100,00
	3239 Ostale usluge	574.572,00	574.572,00	100,00
	3291 Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i sl.	124.455,00	124.455,00	100,00
	3292 Premije osiguranja	4.248,00	4.248,00	100,00
	3293 Reprerentacija	131.991,00	131.991,00	100,00
	3294 Članarine	116.680,00	116.680,00	100,00
	3299 Ostali nspomenuti rashodi poslovanja	88.878,00	88.878,00	100,00
	3431 Bankarske usluge i usluge platnog prometa	24.307,00	24.307,00	100,00
	3433 Zatezne kamate	29.170,00	29.170,00	100,00
	3434 Ostali nspomenuti financijski rashodi	19.443,00	19.443,00	100,00
	3721 Naknade građanima i kućanstvima u novcu - školarine	115.000,00	115.000,00	100,00
	K 622116 KNJIGE, UMJETNIČKA DJELA I OSTALE NESP. IZL. VRIJEDNOSTI	0,00	0,00	0,00
	4241 Knjige u knjižnicama	0,00	0,00	0,00
	4242 Umjetnička djela	0,00	0,00	0,00
	4244 Ostale nspomenute izložbene vrijednosti	0,00	0,00	0,00
	K 818001 UREĐENJE PROSTORA NSK	0,00	0,00	0,00
	4212 Poslovni objekti	0,00	0,00	0,00
1.3.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Glava 45 Nacionalna informacijska infrastruktura	337.624,00	337.623,96	100,00
	A 628003 PROJEKTI PRIMJENE INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE	337.624,00	337.623,96	100,00
	3811 Tekuće donacije u novcu	337.624,00	337.623,96	100,00
1.4.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Glava 55 Međunarodna znanstveno-tehnička suradnja	72.300,00	72.300,00	100,00
	A 679006 MULTILATERALNA ZN., OBRAZOVNA I TEHNIČKA SURADNJA	12.300,00	12.300,00	100,00
	3211 Službena putovanja	12.300,00	12.300,00	100,00
	A 679007 BILATERALNA ZN., OBRAZOVNA I TEHNIČKA SURADNJA	60.000,00	60.000,00	100,00
	3811 Tekuće donacije u novcu	60.000,00	60.000,00	100,00
2.1.	SREDSTVA DRŽAVNOG PRORAČUNA IZ ODJELA 055 Ministarstvo kulture Programi kulturnog razvitka	678.000,00	678.000,00	100,00
	Program: Zaštita kulturnog dobra	250.000,00	250.000,00	100,00
	Program: Digitalizacija starih hrvatskih novina	160.000,00	160.000,00	100,00
	Program: Pilot projekt portala digitalizacije starijih hrv. humanističkih časopisa	50.000,00	50.000,00	100,00
	Program: Izložba Hrvatske protestantske knjige XVI. i XVII. st., Njemačka, Stuttgart, 6. svibnja - 14. lipnja 2008.	50.000,00	50.000,00	100,00
	Program: 22. Konferencija ravnatelja europskih nacionalnih knjižnica	32.000,00	32.000,00	100,00
	Program: Šesto savjetovanje za narodne knjižnice Republike Hrvatske	16.000,00	16.000,00	100,00
	Program: Centar za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH	120.000,00	120.000,00	100,00
	UKUPNO IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA 2008. (1+2)	50.579.072,00	50.579.071,97	100,00

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE ZA GODINU 2008.

	NACIONALNA ZAKLADA ZA ZNANOST, VISOKO ŠKOLSTVO I TEHNOLOŠKI RAZVOJ REPUBLIKE HRVATSKE	95.000,00	95.000,00	100,00
3.1.	PRIHODI NACIONALNE ZAKLADE ZA ZNANOST U OKVIRU PROGRAMA VISOKO OBRAZOVANJE TEMELJENO NA ISHODIMA UČENJA-ISHODI UČENJA	95.000,00	95.000,00	100,00
	Prihodi za projekt Cjeloživotno učenje knjižničara-ishodi učenja i fleksibilnost	95.000,00	95.000,00	100,00
4.	OSTALI PRIHODI	6.455.105,00	6.455.155,23	100,00
4.1.	Vlastiti prihodi	4.703.525,00	4.703.525,58	100,00
4.2.	Tekuće donacije od trgovačkih društava	35.000,00	35.000,00	100,00
4.3.	Tekuće potpore od inozemnih vlada	10.122,00	10.122,15	100,00
4.4.	Tekuće pomoći od međunarodnih organizacija	25.175,00	25.175,37	100,00
4.5.	Kapitalne pomoći od međunarodnih organizacija	1.041.952,00	1.041.952,00	100,00
4.6.	Kapitalne donacije	6.134.618,00	6.134.618,00	100,00
4.7.	Ostali nespomenuti prihodi (upisnine, zakasnine, prihodi od naknade šteta,...)	919.770,00	919.769,71	100,00
4.8.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	123.596,00	123.595,86	100,00
5.	SREDSTVA PRETHODNE GODINE	361.407,00	361.406,51	100,00
	UKUPNO 2008 (1524384)	64.029.237,00	64.029.237,23	100,00

PLANIRANI I OSTVARENI RASHODI 2008.

u kn

REDNI BROJ 1	OPIS 2	PLANIRANO 3	OSTVARENO 4	INDEKS 4/3*100 5
1.1.	31 RASHODI ZA ZAPOSLENE	33.115.832,00	33.115.832,72	100,00
	311 Plaće	27.164.402,00	27.164.401,77	100,00
	3111 Plaće za zaposlene	27.164.402,00	27.164.401,77	100,00
	313 Doprinosi na plaće	4.672.424,00	4.672.424,46	100,00
	3132 Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje	4.210.615,00	4.210.615,68	100,00
	3133 Doprinosi za zapošljavanje	461.809,00	461.808,78	100,00
	312 Ostali rashodi za zaposlene	1.279.006,00	1.279.006,49	100,00
	3121 Ostali rashodi za zaposlene	1.279.006,00	1.279.006,49	100,00
1.2.	32 MATERIJALNI RASHODI	20.347.020,00	21.397.263,44	105,16
	321 Naknade troškova zaposlenima	2.059.772,00	2.023.621,17	98,24
	3211 Službena putovanja	545.694,00	545.693,84	100,00
	3212 Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	1.360.105,00	1.360.104,53	100,00
	3213 Stručno usavršavanje zaposlenika	153.973,00	117.822,80	76,52
	322 Rashodi za materijal i energiju	7.038.324,00	8.788.189,57	124,86
	3221 Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	2.044.670,00	2.044.670,08	100,00
	3223 Energija	4.489.774,00	6.237.007,38	138,92
	3224 Materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje	450.000,00	452.632,66	100,59
	3225 Sitni inventar i auto gume	53.880,00	53.879,45	100,00
	323 Rashodi za usluge	10.532.534,00	9.864.060,70	93,65
	3231 Usluge telefona, pošte i prijevoza	644.308,00	566.145,68	87,87
	3232 Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	4.145.375,00	3.216.402,71	77,59
	3233 Usluge promidžbe i informiranja	227.331,00	235.201,12	103,46
	3234 Komunalne usluge	1.973.441,00	2.552.764,29	129,36
	3235 Zakupnine i najamnine	40.000,00	42.248,82	105,62
	3236 Zdravstvene i veterinarske usluge	142.382,00	142.382,00	100,00
	3237 Intelektualne i osobne usluge	1.455.000,00	1.454.187,89	99,94
	3238 Računalne usluge	1.239.260,00	989.290,66	79,83
	3239 Ostale usluge	665.437,00	665.437,53	100,00
	329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	716.390,00	721.392,00	100,70
	3291 Naknade za rad predst.izvrš.tijela, povjer,ostale slične naknade za rad / godišnja nagrada NSK	143.803,00	143.802,47	100,00
	3292 Premije osiguranja	47.453,00	47.452,94	100,00
	3293 Reprerentacija	250.000,00	255.081,41	102,03
	3294 Članarine	166.500,00	166.421,07	99,95
	3299 Ostali nespomenuti rashodi	108.634,00	108.634,11	100,00

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE ZA GODINU 2008.

1.3.	34 FINANCIJSKI RASHODI	81.613,00	40.341,60	49,43
	343 <i>Ostali financijski rashodi</i>	81.613,00	40.341,60	49,43
	3431 Bankarske usluge i usluge platnog prometa	33.000,00	33.874,41	102,65
	3433 Zatezne kamate	29.170,00	4.545,19	15,58
	3434 Ostali nespomenuti financijski izdaci	19.443,00	1.922,00	9,89
1.4.	36 POMOĆI DANE U INOZEMSTVO I UNUTAR OPĆE DRŽAVE	32.500,00	32.500,08	100,00
	3622 Kapitalne pomoći međunarodnim organizacijama	32.500,00	32.500,08	100,00
1.5.	37 NAKNADE GRAĐI KUĆ. NA TEM. OSIG. I DRUGE NAKNADE	115.000,00	52.000,00	45,22
	372 <i>Naknade građ. i kuć. u novcu</i>	115.000,00	52.000,00	45,22
	3721 Naknade građ. i kuć. u novcu / Stipendije i školarine	115.000,00	52.000,00	45,22
1.6.	38 OSTALI RASHODI	1.400,00	1.400,00	100,00
	383 <i>Kazne, penali i naknade šteta</i>	1.400,00	1.400,00	100,00
	3831 Naknade šteta pravnim i fiz.osobama	1.400,00	1.400,00	100,00
2.	4 RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	10.365.872,00	13.693.856,89	132,49
2.1.	42 RASHODI ZA NABAVU PROIZVODNE I TRIMOVINE	10.173.006,00	13.500.990,64	133,01
	421 <i>Građevinski objekti</i>	0,00	852.048,00	0,00
	4212 Poslovni objekti	0,00	852.048,00	0,00
	422 <i>Postrojenja i oprema</i>	1.157.118,00	1.319.540,83	114,04
	4221 Uredska oprema i namještaj	98.650,00	98.649,14	100,00
	4222 Komunikacijska oprema	6.000,00	6.047,97	100,80
	4227 Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	1.052.468,00	1.214.843,72	115,43
	423 <i>Prijevozna sredstva</i>	575.205,00	575.205,17	100,00
	4231 Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	575.205,00	575.205,17	100,00
	424 <i>Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti</i>	7.089.853,00	9.433.371,41	133,05
	4241 Knjige u knjižnicama (knjige, časopisi, ...) -sveukupno	6.422.973,00	8.619.779,52	134,20
	Knjige u knjižnicama (knjige, časopisi, ...) - kupnja	301.133,00	2.497.939,52	829,51
	Knjige u knjižnicama (knjige, časopisi, ...) - donacija	6.121.840,00	6.121.840,00	100,00
	4242 Umjetnička djela - sveukupno	335.600,00	455.635,00	135,77
	Umjetnička djela - kupnja	320.600,00	440.635,00	137,44
	Umjetnička djela - donacija	15.000,00	15.000,00	100,00
	4244 Ostale nespomenute izložbene vrijednosti - sveukupno	331.280,00	357.956,89	108,05
	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti - kupnja	124.420,00	151.096,89	121,44
	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti - donacija	206.860,00	206.860,00	100,00
	426 <i>Nematerijalna proizvedena imovina</i>	1.350.830,00	1.350.825,23	100,00
	4262 Ulaganja u računalne programe	517.960,00	517.955,23	100,00
	4263 Umjetnička, literarna i znanstvena djela / donacija	832.870,00	832.870,00	100,00
2.2.	45 RASHODI ZA DODATNA ULAGANJA NA NEFINANCIJSKOJ IMOVINI	162.866,00	162.866,16	100,00
	451 <i>Dodatna ulaganja na građevinskim objektima</i>	30.561,00	30.561,00	100,00
	4511 Dodatna ulaganja na građevinskim objektima	30.561,00	30.561,00	100,00
	452 <i>Dodatna ulaganja na postrojenjima i opremi</i>	132.305,00	132.305,16	100,00
	4521 Dodatna ulaganja na postrojenjima i opremi	132.305,00	132.305,16	100,00
	UKUPNO	64.029.207,00	68.363.191,64	106,72

REZULTAT POSLOVANJA 2008.

UTVRĐIVANJE REZULTATA POSLOVANJA		IZNOS
PRIHODI 2008.		63.667.830,64
SREDSTVA PRETHODNE GODINE		361.406,58
UKUPNI PRIHODI		64.029.237,22
UKUPNI RASHODI		68.333.194,64
REZULTAT POSLOVANJA 2008.		-4.303.957,42

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOGA IZVJEŠĆA ZA GODINU 2008. NACIONALNE I
SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE**

Objavljivanjem Izmjena i dopuna Državnog proračuna za godinu 2008. u Narodnim novinama br.127 od 03. studenog 2008. Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu umanjena su sredstva za redovnu djelatnost A 622017, kapitalne projekte K 622116 *Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti*, te K 818001 *Uređenje prostora NSK*.

Za navedene kapitalne projekte dostavljena je Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa dokumentacija kojom je opravdan utrošak sredstava u skladu s novim planom u ukupnom iznosu 2.950.692,00 kuna i to:

BROJ ZIRR-1 OBRASCA	KAPITALNI PROJEKT / RAČUN RAČUNSKOG PLANA	IZNOS/KN
1/2008	K 818001 / 4212	500.000,00
2/2008	K 622116 / 4242	119.600,00
3/2008	K 622116 / 4244	83.720,00
4/2008	K 622116 / 4241	2.247.372,00
	SVEUKUPNO/KN	2.950.692,00

Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za godinu 2008. od 17. prosinca 2008. godine Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu dovedena je u nezavidnu situaciju jer su sredstva za kapitalne projekte K 622116 *Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti*, te K 818001 *Uređenje prostora NSK* u potpunosti povučena sa kapitalnih projekata NSK.

Naime, ugovori su sklopljeni u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, financijske obveze po sklopljenim ugovorima su preuzete, ali njihovo podmirenje nije više moguće osigurati sredstvima iz Državnog proračuna jer su ona Rebalansom Državnog proračuna izostala.

U privitku se dostavlja pregled umanjenja sredstava Izmjenama i dopunama Državnog proračuna tijekom godine 2008. godine iz kojeg je razvidno da umanjena sredstva iznose 6.169.882,00 kuna.

Pored navedenog, također i od planiranih sredstava iz Državnog proračuna s aktivnosti A 628003 *Projekti primjene informacijske tehnologije* za nabavu opreme za digitalizaciju i mikrofilmiranje od prvotno planiranih 500.000,00 kuna iz Državnog proračuna je doznačeno svega 337.623,96 kuna.

U skladu s ranije navedenim rezultat poslovanja naše ustanove za godinu 2008. je - 4.303.957,42 kune.

PREGLED UMANJENJA SREDSTAVA NACIONALNOJ I SVEUČILISNOJ KNJIZNICI U ZAGREBU

ARTIKUL A 62017 REDOVNA DIPLOMATSKI NACIONALNI I SVEUČILISNE RASHODI

Račun rashoda/i zdatka	Naziv računa	Drž.proračun 2008, od 07.03.2008. NN 28/2008.	Drž.proračun 2008. od 03.11.2008. NN 127/2008. (1. Rebalans A 622017)	Novi plan 2008. Državni proračun
32	MATERIJALNI RASHODI	17.755.193	-984.664	16.770.529
3211	Službena putovanja	317.386	-17.189	300.197
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	162.789	-8.816	153.973
3221	Uredski materijali i ostali mat. rashodi	2.056.000	-111.337	1.944.663
3223	Energija	3.917.708	-212.147	3.705.561
3224	Materijal i dijelovi za tek.i invest.održavanje	298.593	-16.169	282.424
3225	Sitni inventar i auto gume	25.700	-1.393	24.307
3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	681.196	-36.888	644.308
3232	Usluge tek.i invest.održavanja	4.382.703	-237.326	4.145.375
3233	Usluge promidžbe i informiranja	41.283	-2.238	39.045
3234	Komunalne usluge	2.172.517	-117.642	2.054.875
3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	55.084	-26.167	28.917
3237	Intelektualne i osobne usluge	1.233.600	-66.800	1.166.800
3238	Računalne usluge	1.310.209	-70.949	1.239.260
3239	Ostale usluge	607.471	-32.899	574.572
3291	Naknade za rad pred.izvrš.tijela,povjer,ostale slične naknade za rad-nagrada NSK za knjižničarstvo, naknade za rad u Upravnom vijeću NSK	131.584	-7.129	124.455
3292	Premije osiguranja	4.491	-243	4.248
3293	Reprezentacija	139.550	-7.559	131.991
3294	Članarine	123.360	-6.680	116.680
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	93.969	-5.091	88.878
34	FINANCIJSKI RASHODI	77.100	-4.180	72.920
3431	Bankarske usluge i usluge pl.prometa	25.700	-1.393	24.307
3433	Zatezne kamate	30.840	-1.670	29.170
3434	Ostali nespomenuti fin.rashodi	20.560	-1.117	19.443
37	NAKNADE GRAD.I KUC. NA TEMELJU OSIGURANJA I DRUGE NAKNADE	120.000	-5.000	115.000
3721	Naknade grad.i kuć.u novcu/Skolarine	120.000	-5.000	115.000
	UKUPNO A 622017	17.952.293	-993.844	16.958.449

K 622116 KNJIGE, UMJETNIČKA DJELA I OSTALE NESPOMENUTE IZLOŽBENE VRIJEDNOSTI

Račun rashoda/i zdatka	Naziv računa	Drž.proračun 2008. od 07.03.2008. NN 28/2008.	Drž.proračun 2008. od 03.11.2008. NN 127/2008.(1. Rebalans K 622116)	Drž.proračun 2008. od 17.12.2008. NN 146/2008.(2. Rebalans K 622116)	Novi plan 2008. Državni proračun
42	RASHODI ZA NAB. PROIZV. DUGOTR. IMOVINE	3.676.038	-1.225.346	-2.450.692	0
4241	Knjige u knjižnicama	3.371.058	-1.123.686	-2.247.372	0
4242	Umjetnička djela	179.400	-59.800	-119.600	0
4244	Ostale nesp.izl.vrijednosti	125.580	-41.860	-83.720	0
	UKUPNO K 622116	3.676.038	-1.225.346	-2.450.692	0

K 818001 UREĐENJE PROSTORA NSK

Račun rashoda/i zdatka	Naziv računa	Drž.proračun 2008. od 07.03.2008. NN 28/2008.	Drž.proračun 2008. od 15.07.2008. NN 82/2008.(1. Rebalans K 818001)	Drž.proračun 2008. od 03.11.2008. NN 127/2008.(2. Rebalans K 818001)	Drž.proračun 2008. od 17.12.2008. NN 146/2008.(2. Rebalans K 818001)	Novi plan 2008. Državni proračun
42	RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	1.500.000	-500.000	-500.000	-500.000	0
4212	Poslovni objekti	1.500.000	-500.000	-500.000	-500.000	0
	UKUPNO K 818001	1.500.000	-500.000	-500.000	-500.000	0

SVEUKUPNO UMANJENJE SREDSTAVA IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA TIJEKOM 2008. GODINE

	IZNOS/KN
A 622017 REDOVNA DJELATNOST NACIONALNE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE	993.844
K 622116 KNJIGE, UMJETNIČKA DJELA I OSTALE NESPOMENUTE IZLOŽBENE VRIJEDNOSTI	3.676.038
K 818001 UREĐENJE PROSTORA NSK	1.500.000
SVEUKUPNO/KN	6.169.882

Kazalo

Uvodna riječ	2
Nabava	5
Obrada	13
Nacionalne bibliografije	17
Međunarodni uredi	19
Zbirke građe posebne vrste	21
Korisničke usluge	31
Zaštita građe	39
Istraživanje i razvoj	41
Obrazovanje knjižničara i korisnika	51
Informacijske tehnologije	56
Predstavljачka i promidžbena djelatnost	58
Marketinška djelatnost	60
Izdavačka djelatnost	61
Međunarodna suradnja	62
Internacionalna stalna izložba publikacija	68
Zajedničke službe	69
Zaposlenici Knjižnice	74
Upravno vijeće Knjižnice	75
Prilozi	
Prilog 1. Nabava	77
Prilog 2. Korisničke usluge	81
Prilog 3. Zaštita građe	84
Prilog 4. Predstavljачka i promidžbena djelatnost	86
Prilog 5. Bibliografija radova djelatnika Knjižnice iz područja knjižničarstva i informacijskih znanosti	93
Prilog 6. Izlaganja na skupovima	99
Financijsko izvješće NSK za godinu 2008.	103